

**საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის
ჰიდრომეტეოროლოგიის ინსტიტუტი**

**INSTITUTE OF HYDROMETEOROLOGY AT THE
GEORGIAN TECHNICAL UNIVERSITY**

**საქართველოს
კლიმატური და აგროკლიმატური
ატლასი**

**CLIMATE AND AGRO-CLIMATIC
ATLAS OF GEORGIA**

**თბილისი – TBILISI
2011**

სარედაქციო კოლეგია

სარედაქციო კოლეგიის თავმჯდომარე

ნ. ბეგალიშვილი

ფიზ.-მათ. მეცნ. დოქტორი

სარედაქციო კოლეგიის თავმჯდომარის მოადგილეები:

ე. ელიზბარაშვილი

გეოგრ. მეცნ. დოქტორი, პროფესორი

ბ. მელაძე

სოფლ. მეურნ. მეცნ. დოქტორი, პროფესორი

სარედაქციო კოლეგიის წევრები:

თ. ცინცაძე

ტექნ. აკად. დოქტორი

ლ. პაპინაშვილი

გეოგრ.აკად. დოქტორი

ჯ. კეკელია

გეოგრ. მეცნ. დოქტორი, პროფესორი

ჯ. ვაჩნაძე

ფიზ.-მათ.აკად. დოქტორი

რ. სამუკაშვილი

გეოგრ.მეცნ. დოქტორი

მ. მელაძე

სოფლ. მეურნ. აკად. დოქტორი

ნ. არუთინიანი

ტექნიკური უზრუნველყოფის ჯგუფი

ნ. არუთინიანი (ხელმძღვანელი), **ს.გორგიჯანიძე**, **ნ. ბეგლარაშვილი**

ელაზე განთავსებული სურათები მოწოდებულია **ბ. მამადაშვილის** მიერ.

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

N. BEGALISHVILI

Doctor of Science in Physics and Mathematics

Deputy Editor-in-Chief

E. ELIZBARASHVILI

Doctor of Science in Geography, Professor

G. MELADZE

Doctor of Science in Agriculture, Professor

Members of the Editorial Board

T. TSINTSADZE

Doctor of Technical Sciences

L. PAPINASHVILI

Doctor of Science in Geography

J. KEKELIA

Doctor of Science in Geography, Professor

J. VACHNADZE

Doctor of Science in Physics and Mathematics

R. SAMUKASHVILI

Doctor of Science in Geography

M. MELADZE

Doctor of Science in Agriculture

N. ARUTINIAN

TECHNICAL SUPPORT UNIT

N. ARUTINIAN (Manager), **S.GORGIDJANIDZE**, **N.BEGLARASHVILI**

Photographs on the cover page are granted by **G. MAMADASHVILI**

წინასიტყვაობა

კლიმატი მოქმედებს ადამიანის ცხოვრებისა და პრაქტიკული მოღვაწეობის ყველა სფეროზე. იგი განსაზღვრავს ეკონომიკის ძირითადი დარგების მიმართულებებს. ამიტომ მცირემიწიანი საქართველოს კლიმატურ და აგროკლიმატურ რესურსებს ქვეყნისათვის არსებითი მნიშვნელობა აქვს. მათი რაციონალური გამოყენება განსაკუთრებით პერსპექტიულია სოფლის მეურნეობაში, მშენებლობაში, ენერგეტიკაში, ტრანსპორტის ფუნქციონირებაში, საკურორტო-რეკრეაციულ საქმეში, ჯანდაცვაში, ტურიზმის განვითარებაში და სხვა. ამასთან დაკავშირებით, საქართველოს კლიმატური და აგროკლიმატური რესურსების საფუძვლიანი შეფასება და კარტოგრაფირება ქვეყნისათვის ერთერთი უმნიშვნელოვანესი პრობლემაა.

საქართველოს კლიმატური და აგროკლიმატური კომპლექსური ატლასი შემუშავდა პირველად და მისი გამოცემა, როგორც კაპიტალური ნაშრომი ქვეყნისათვის იქნება განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანი. მასში განზოგადებულია ამ დარგში მომუშავე ქართველ მეცნიერთა მრავალწლიანი კვლევის შედეგები.

ატლასი შედგება ორი ნაწილისაგან. პირველ ნაწილში წარმოდგენილია ზოგადკლიმატური ხასიათის რუკები, რომლებიც ასახავენ საქართველოს ტერიტორიაზე კლიმატის ფორმირების ფაქტორებს, კლიმატის ძირითადი ელემენტების, ატმოსფერული მოვლენების, საკურორტო რესურსების განაწილებისა და კლიმატის მოსალოდნელ ცვლილებებს, აგრეთვე საშიშ მეტეოროლოგიურ მოვლენებს.

მეორე ნაწილი წარმოადგენს აგროკლიმატურ რესურსებს, რომლებიც სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებს აძლევს პრაქტიკული გამოყენების საშუალებას სასოფლო-სამეურნეო კულტურების რაციონალურად განლაგებისა და მაღალი პროდუქტიულობისათვის. აგროკლიმატური რუკების უმრავლესობა განკუთვნილია ცალკეული კულტურების დარაიონებისათვის – მარცვლეულის, ვაზის, ჩაის, ციტრუსების, სუბტროპიკული ტექნიკური და სხვა. საყურადღებოა, აგრეთვე სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ფენოლოგიური რუკები, რომელთაც პირველხარისხოვანი მნიშვნელობა აქვთ აგროტექნიკური ღონისძიებების სათანადოდ დროულად ჩატარებისათვის.

ატლასში პირველად აისახა საქართველოს კლიმატური და აგროკლიმატური რესურსების ფართო სპექტრი. მათ შორის მთიანი და მაღალმთიანი რაიონებისათვის, რაც საშუალებას მისცემს ბიზნესმენებს, ფერმერებს და დაინტერესებულ პირებს მოახდინონ თავისი საქმიანობის ოპტიმიზაცია, მათ მფლობელობაში არსებული მიწის რესურსების უფრო ეფექტურად გამოყენების მიზნით.

რუკების შედგენისას გამოყენებულია საქართველოს ჰიდრომეტეოროლოგიის დეპარტამენტის და ჰიდრომეტეოროლოგიის ინსტიტუტის საარქივო მასალა.

ატლასი წარმოადგენს სამეცნიერო-დარგობრივი ხასიათის ნაშრომს და განკუთვნილია სოფლის მეურნეობის, მრეწველობის, ენერგეტიკის, სატყეო მეურნეობის, მშენებლობის, ტრანსპორტის, ჯანდაცვის, საკურორტო მეურნეობის და სხვა დარგებში მომუშავე სპეციალისტებისათვის, აგრეთვე საქართველოს კლიმატური, ბიოკლიმატური და აგროკლიმატური რესურსებით დაინტერესებულ საზოგადოების ფართო წრისათვის.

ატლასი შესრულებულია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ჰიდრომეტეოროლოგიის ინსტიტუტში. მისი კლიმატური ნაწილის შესრულებას ხელმძღვანელობდა გეოგრაფიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ე.ელიზბარაშვილი, ხოლო აგროკლიმატური ნაწილის შესრულებას - სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გ.მელაძე.

FOREWORD

The climate exerts influence on all spheres of human life and practical activity. It defines directions of main sectors of economy. That's why, climatic and agro-climatic resources of Georgia (due to land scarcity) are of essential importance for the country. Their rational application is especially perspective in agriculture, construction, energy, transport, resort-recreation, health, tourism development, etc. Referring to this, a fundamental study of climatic and agro-climatic resources of Georgia is one of the most pressing problems for the country.

Complex Atlas of climatic and agro-climatic resources of Georgia has been elaborated for the first time. Its publishing as of a fundamental work will be of crucial importance. Results of perennial researches of Georgian scientists involved in this sphere are generalized in the work.

The atlas consists of two parts. First part presents maps of general climate, factors of climate formation on the territory of Georgia, main elements of climate, atmospheric phenomena, distribution of resort resources and possible climate change, also as well as hazardous meteorological phenomena.

The second part represents agro-climatic resources that enable agronomists to rationally dislocate agricultural crops, also forecast their high productivity. Majority of agro-climatic maps are designated for zoning of separate crops according to districts – cereals, vine, tea, citrus, subtropical crops etc. Phenological maps of agricultural crops shall also be taken into consideration. They are decisive in proper implementation of agro-technical measures, etc.

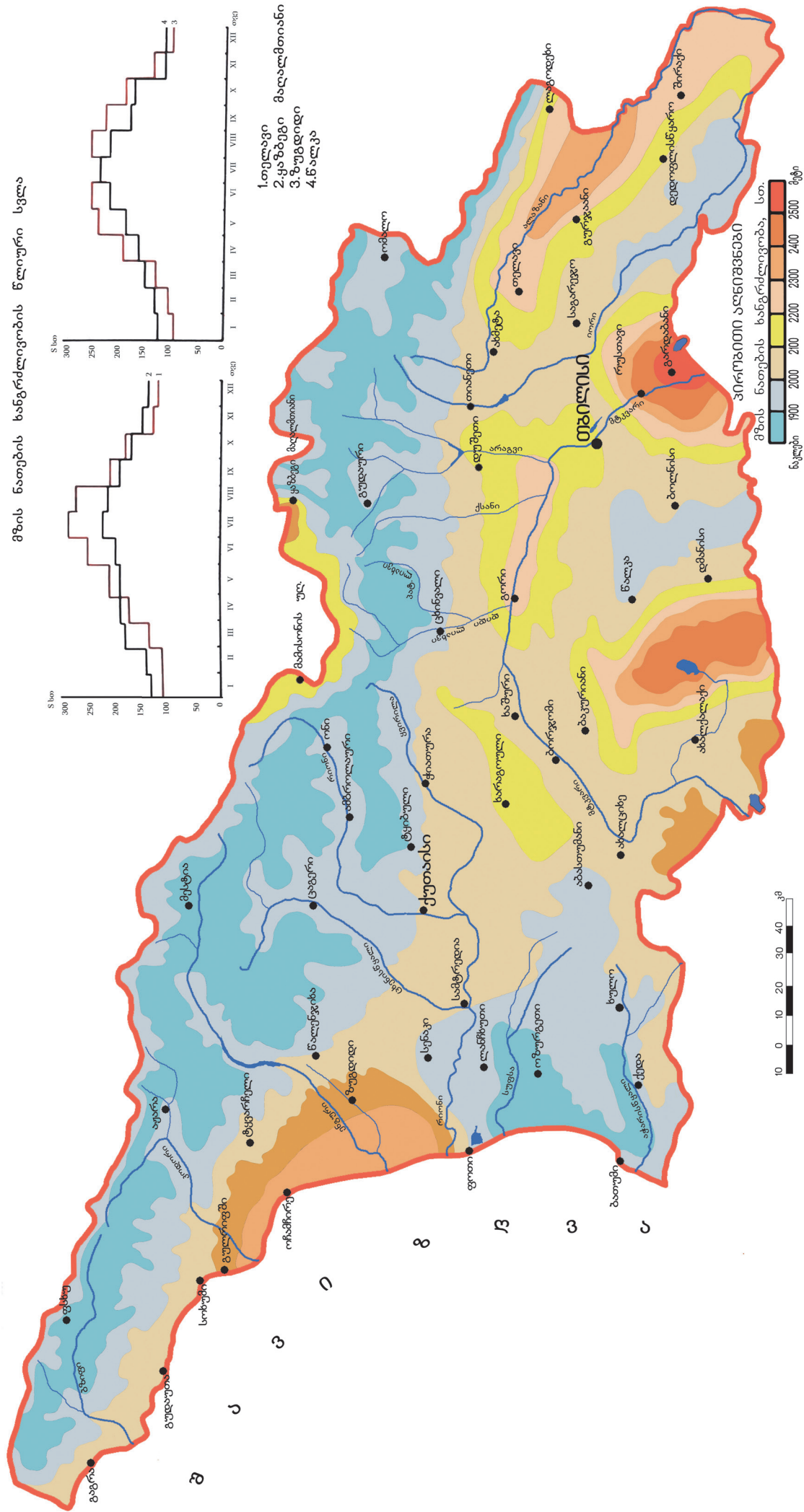
Wide spectrum of climatic and agro-climatic resources has been reflected for the first time in the Atlas, including mountainous and highland districts. This will give an opportunity to the businessmen, farmers and motivated people to optimize their activities and more effectively use the land resources they dispose.

Archive materials of the Department of Hydrometeorology at the National Environmental Agency and Institute of Hydrometeorology at the Georgian Technical University were used while developing the maps.

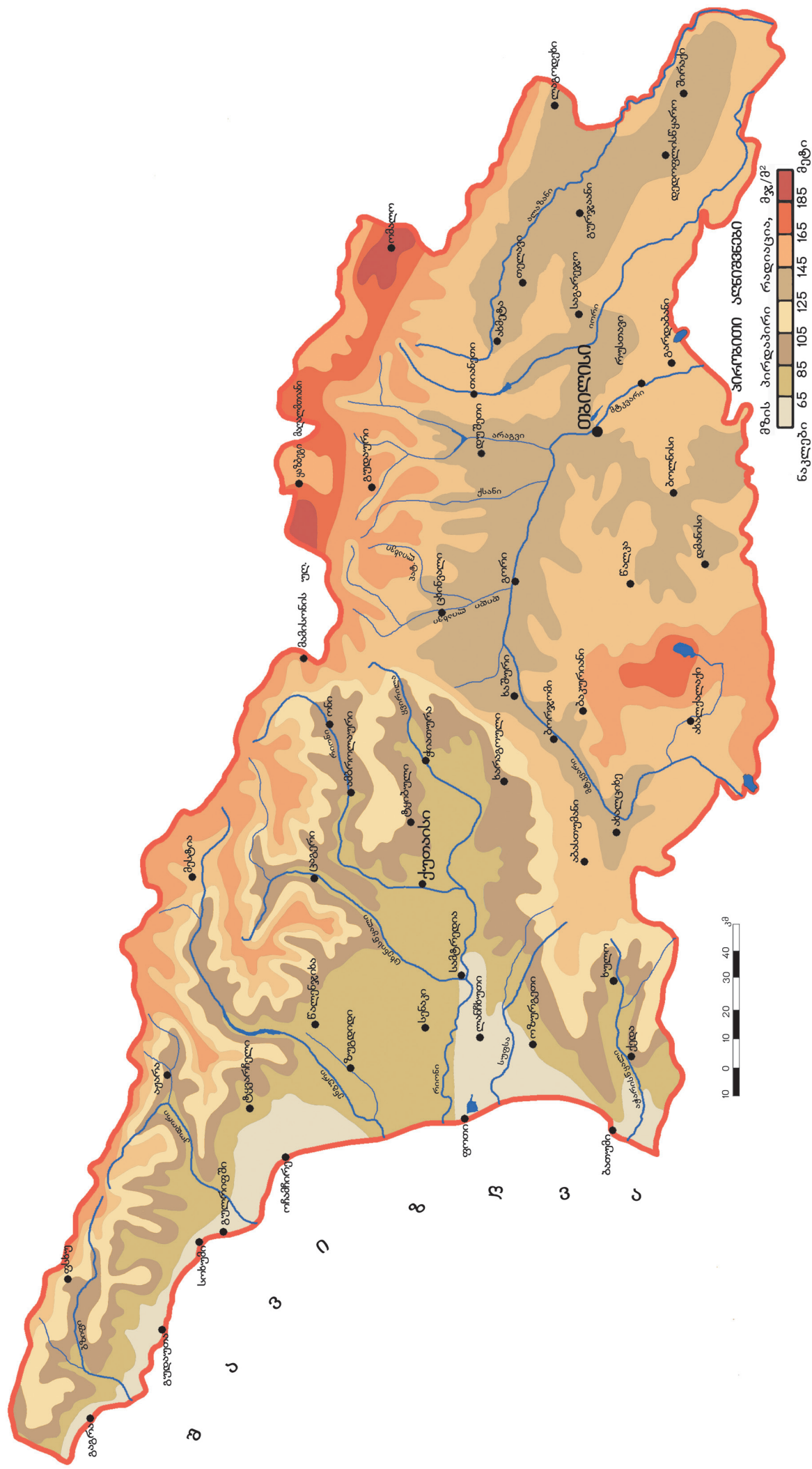
The Atlas represents scientific work and is designated for the specialists engaged in agriculture, industry, energy, forestry, construction, transport, health, resort and other sectors, also for wide society interested in climatic, bioclimatic and agro-climatic resources of Georgia.

The Atlas is performed by the Institute of Hydrometeorology at the Georgian Technical University. The implementation of its climatic part was led by the Doctor of Science in Geography, Professor E.Elizbarashvili, and while of its agro-climatic part - by the Doctor of Science in Agriculture, Professor G.Meladze.

1. შპის ნათების ხანგრძლივობა. ფელიწადი

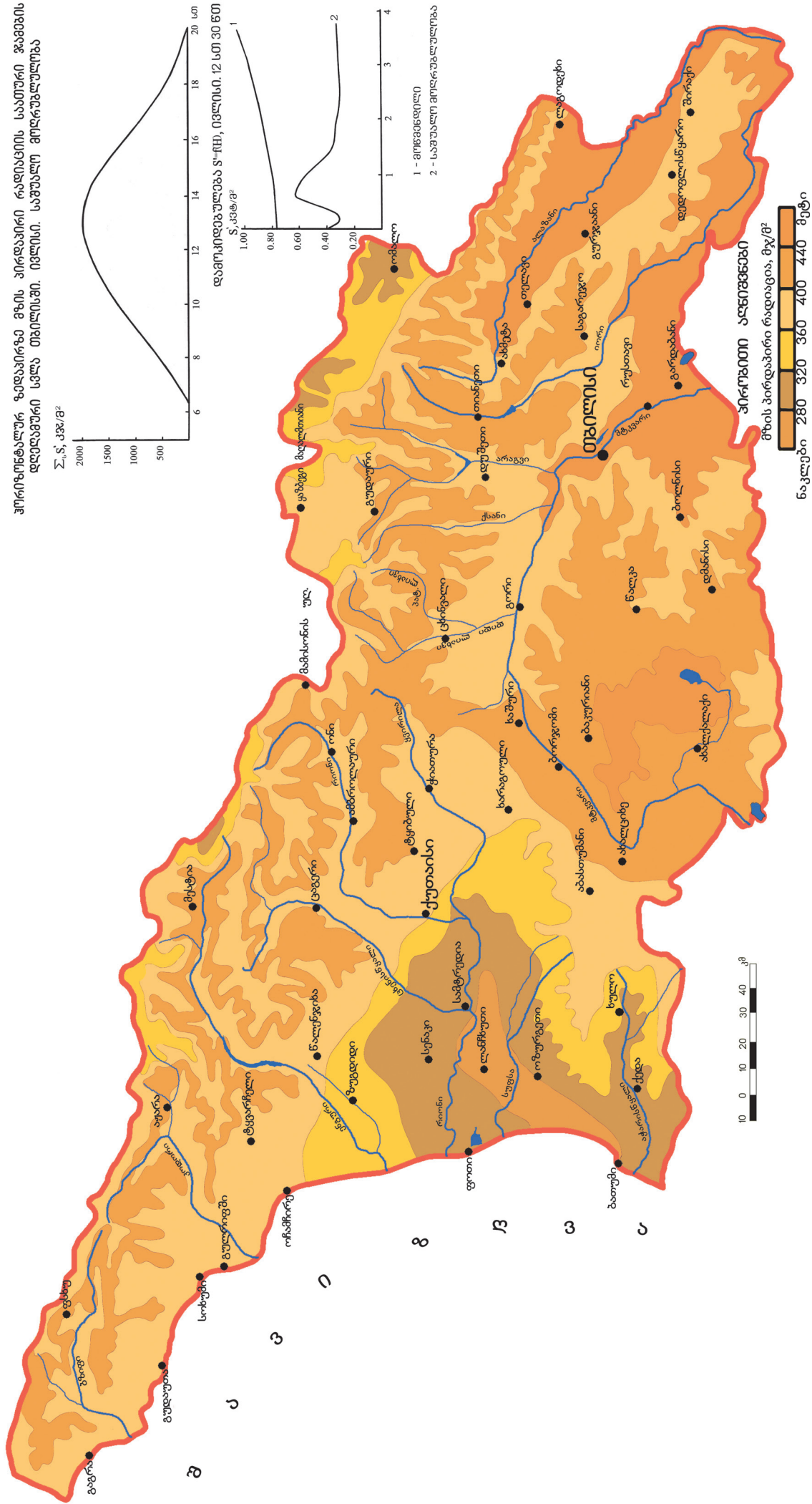

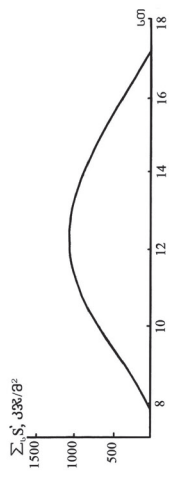
4. შვის პირდაპირი რადიაცია. ივლისი

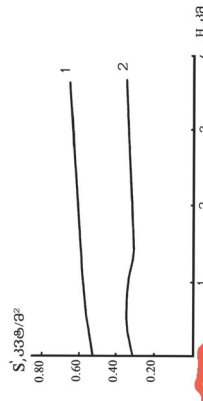

5. შპის პირდაპირი რადიაცია. ოქტომბერი

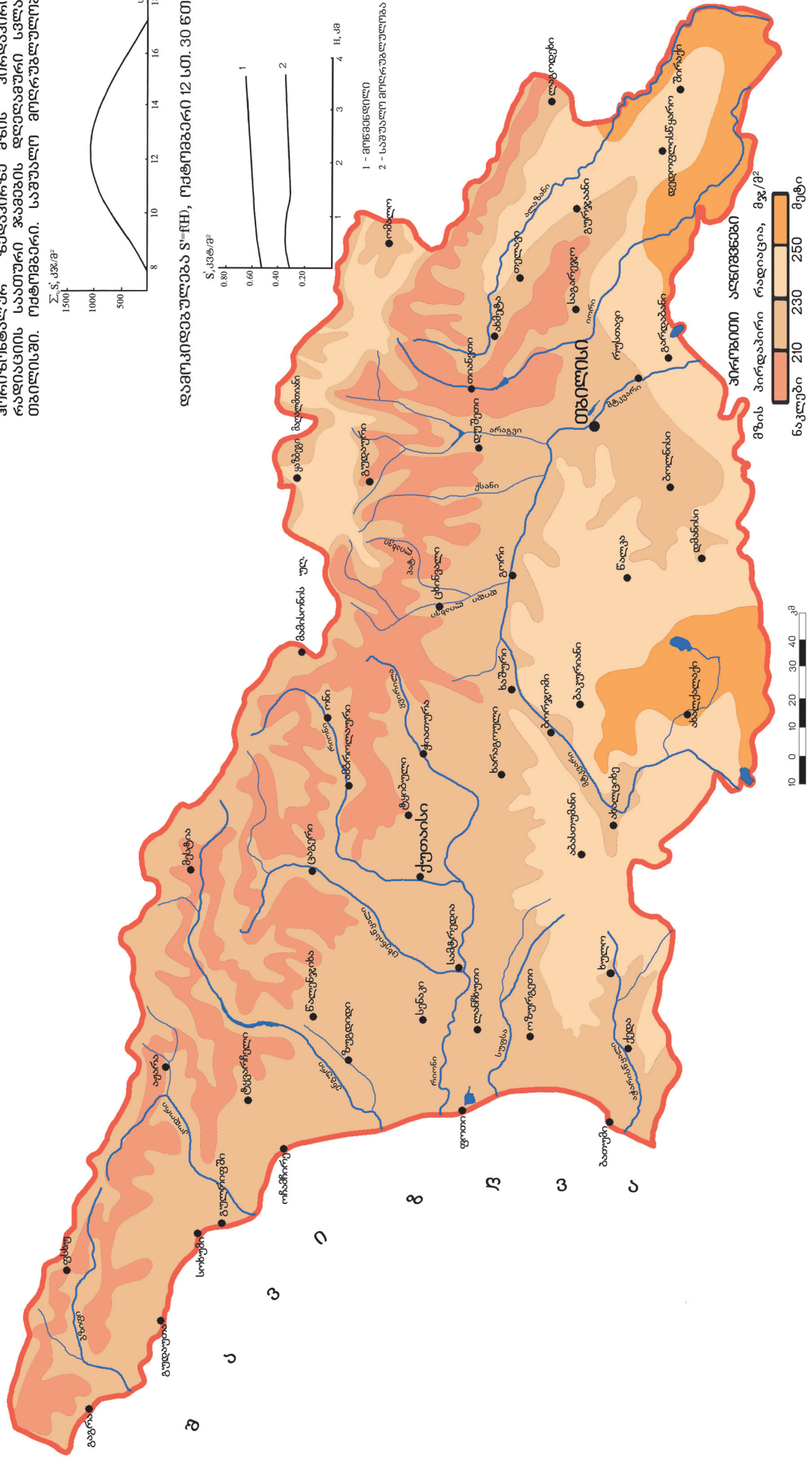
ჰორიზონტალურ ზედაპირზე შპის პირდაპირი რადიაციის საბუთო ჯამების დღედაგრძელი სვლა თხილისში. ოქტომბერი. საშუალო მონაცემები

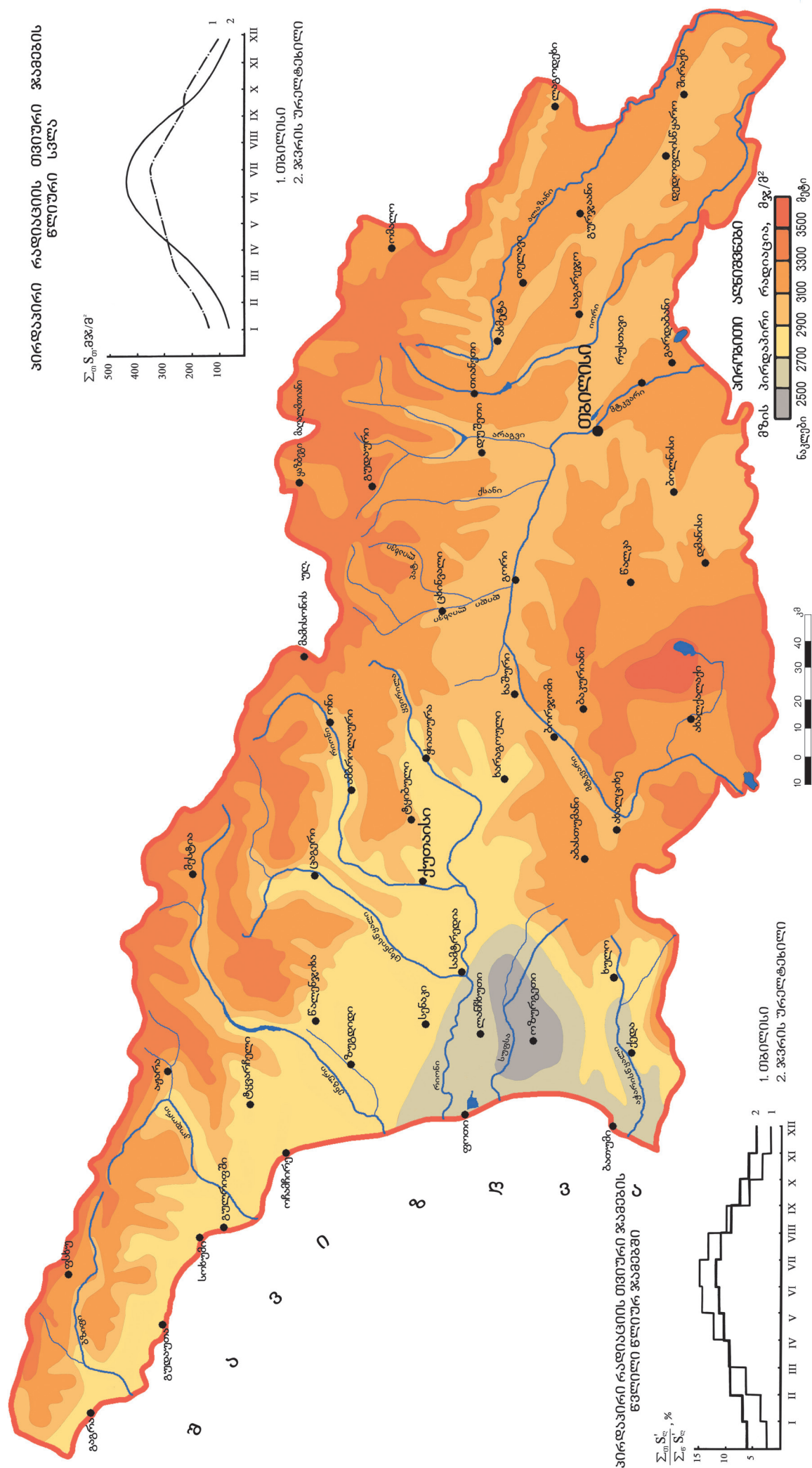
დამოკიდებულება $S=f(H)$, ოქტომბერი 12 სთ. 30 წთ

1 - პირდაპირი
2 - საშუალო მონაცემები

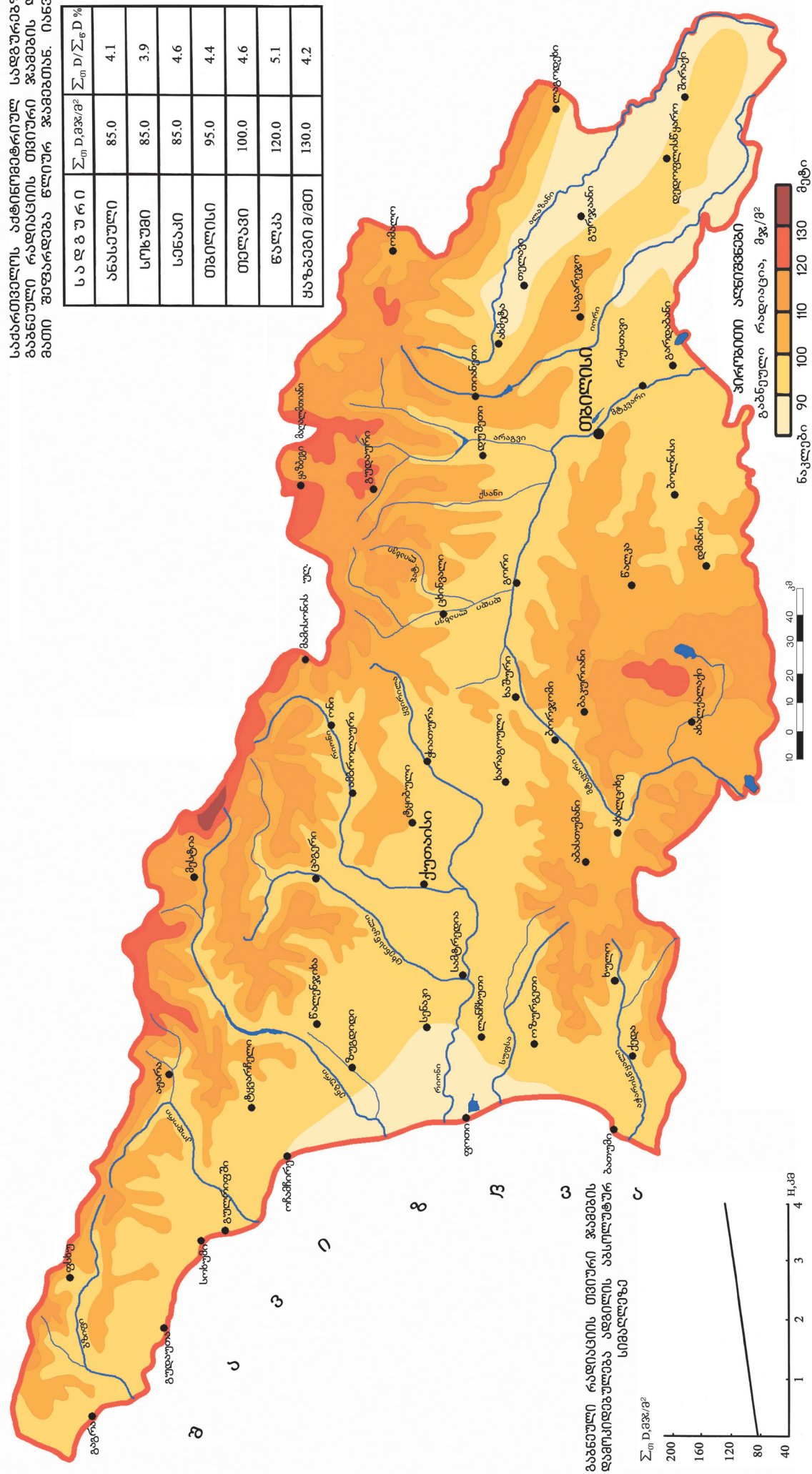

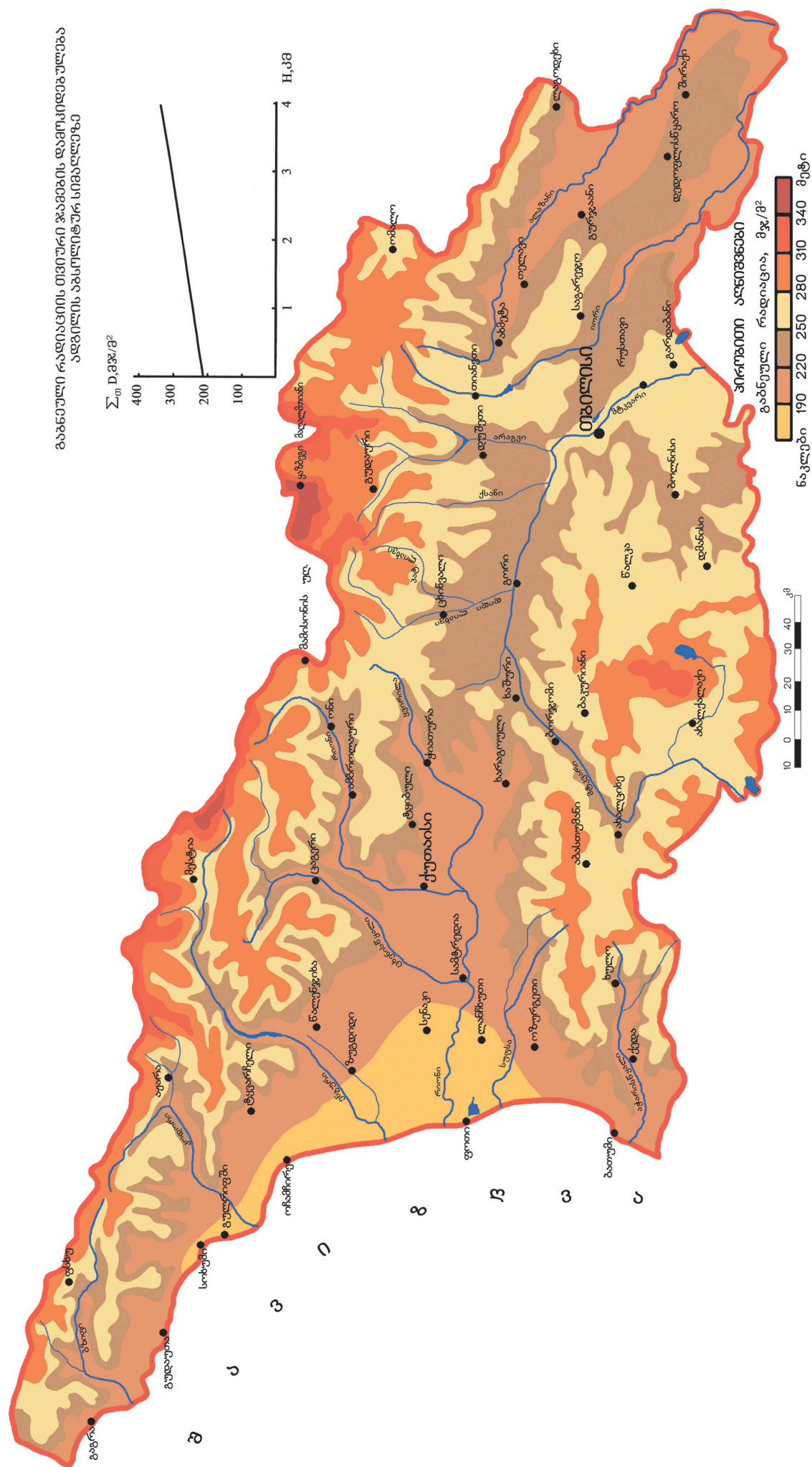

7. გაბნეული რადიაცია. ინფრაწითელი

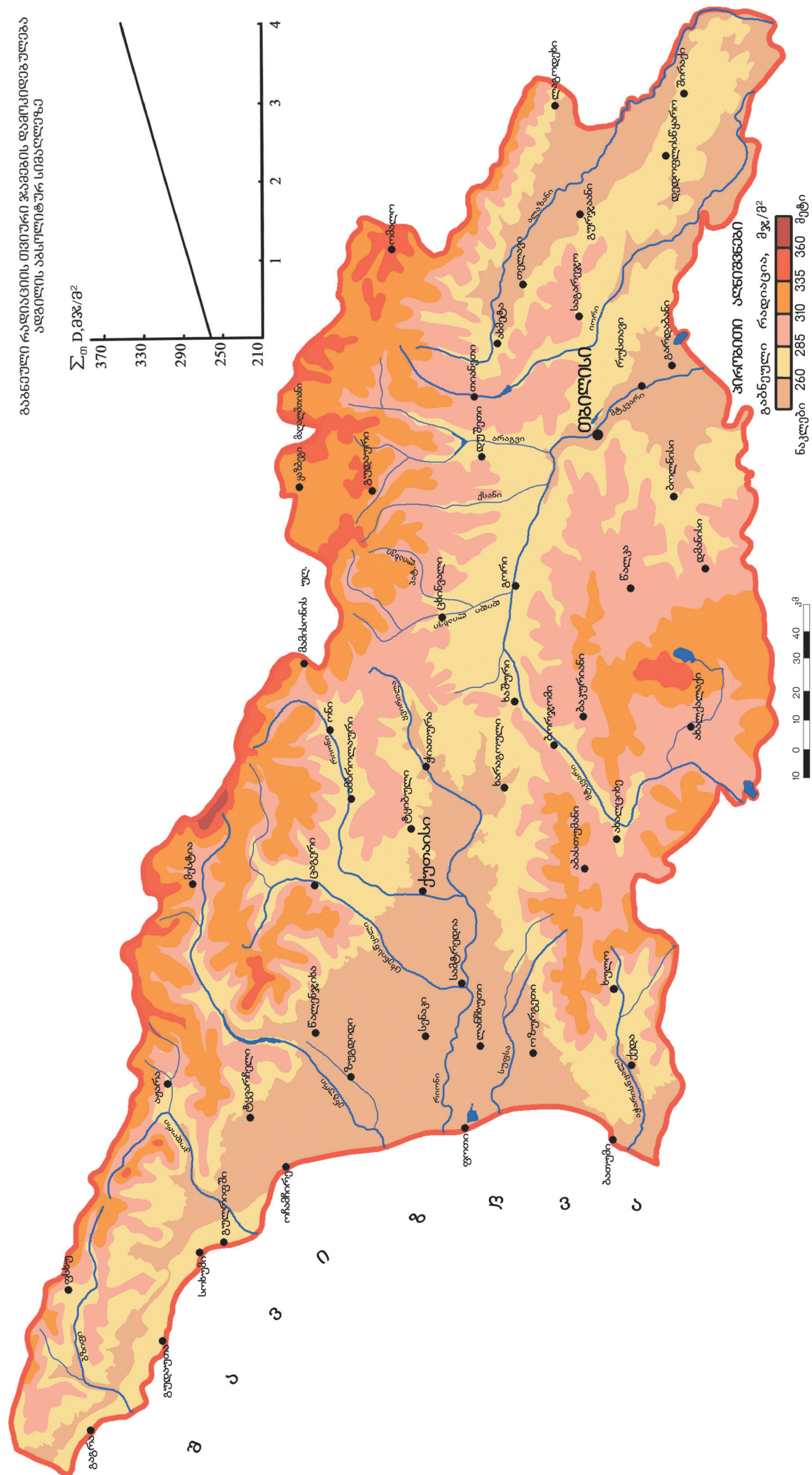
საქართველოს ადმინისტრაციულ სადგურებზე გახანული რადიაციის ტიპური ჯამის და მათი შეფარდება წლიურ ჯამთან. ინვარი

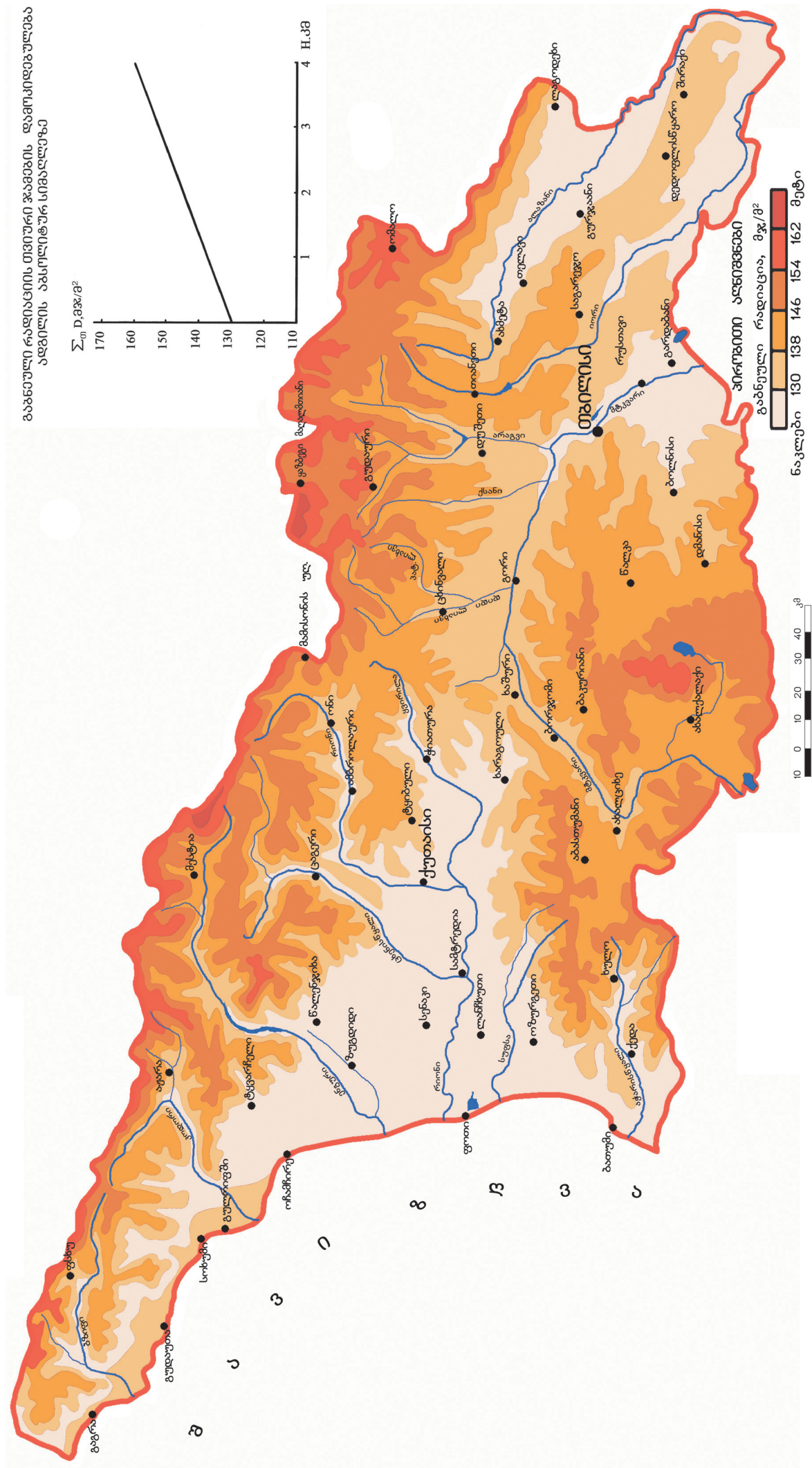

9. გაბნეული რადიაცია. ივლისი

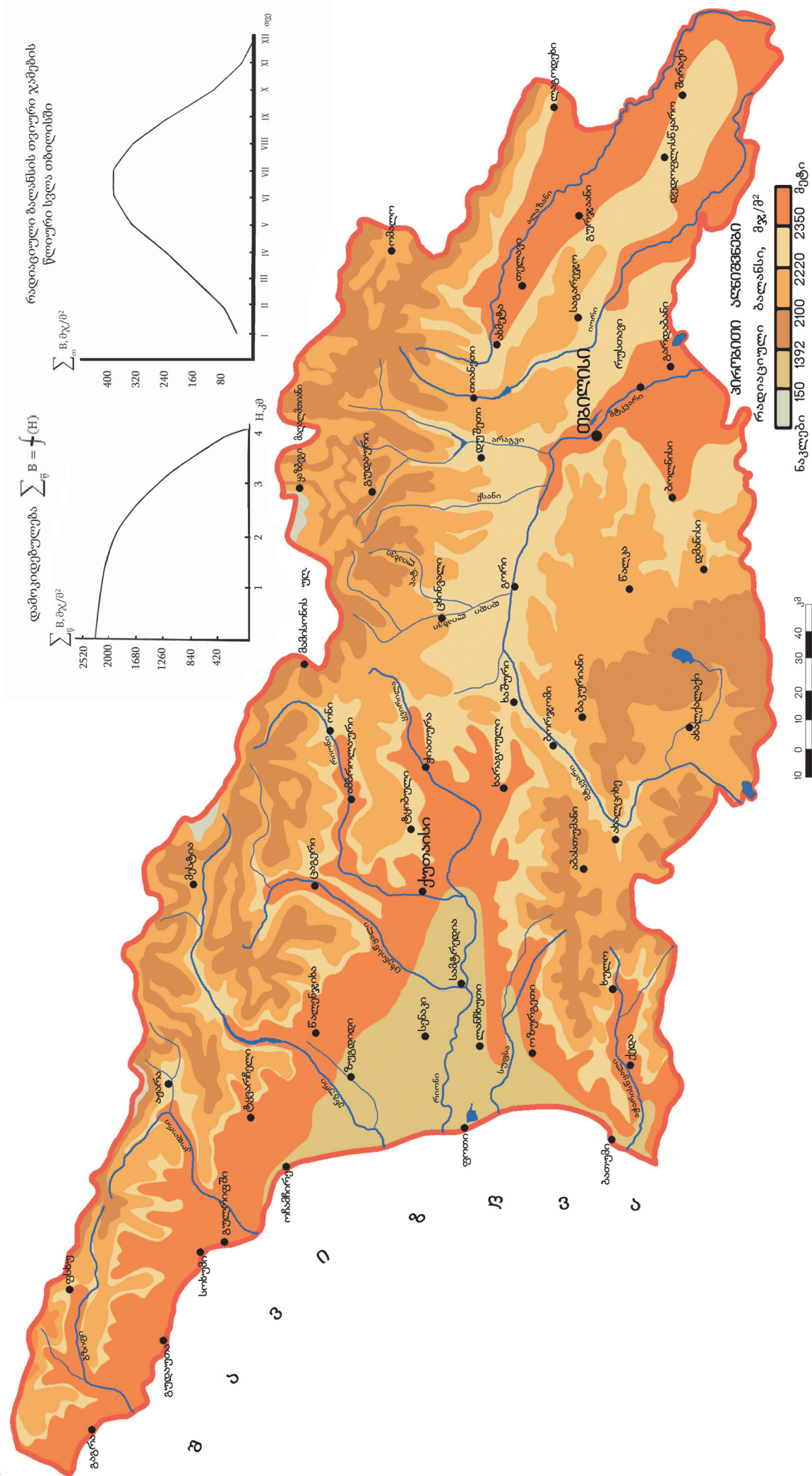

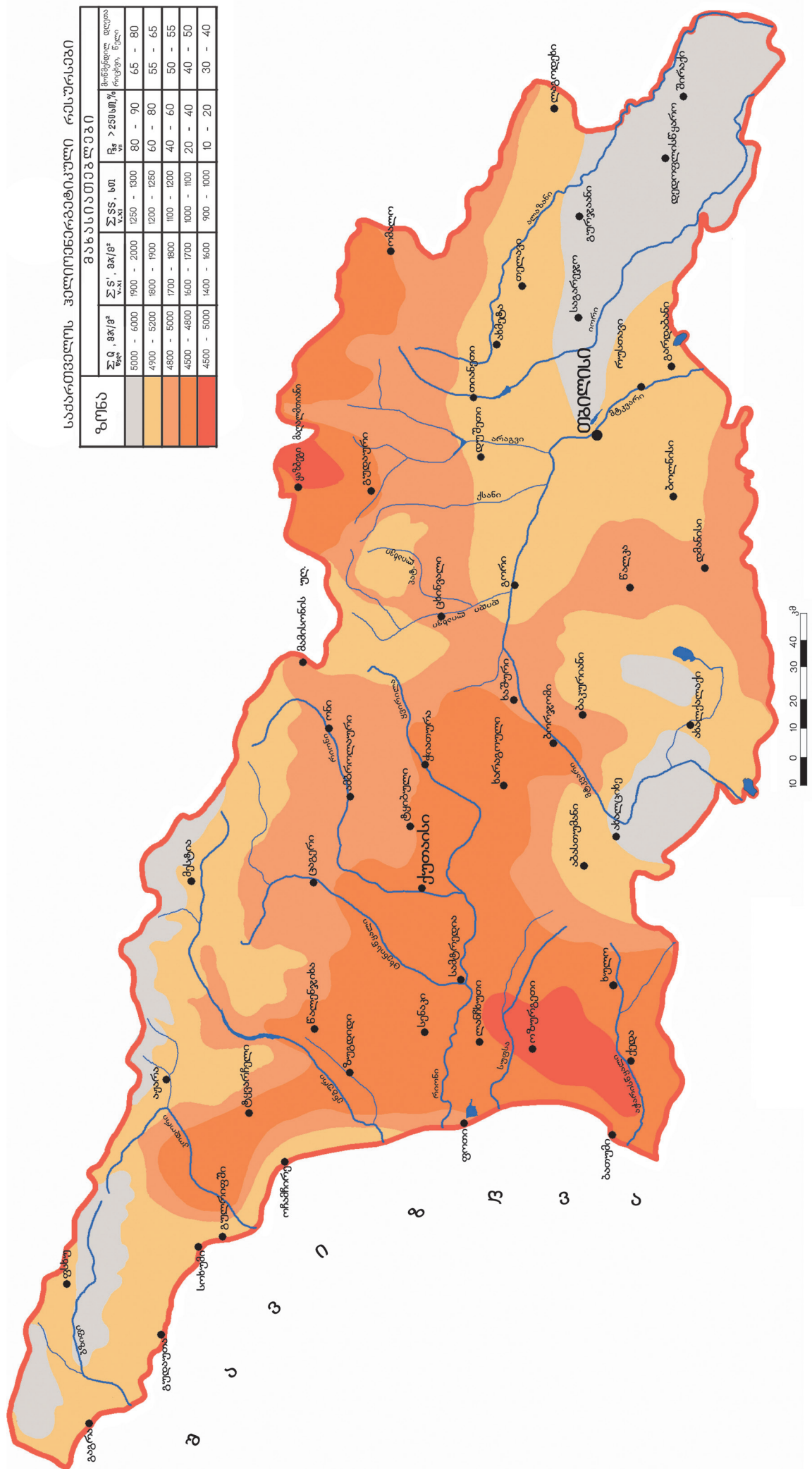

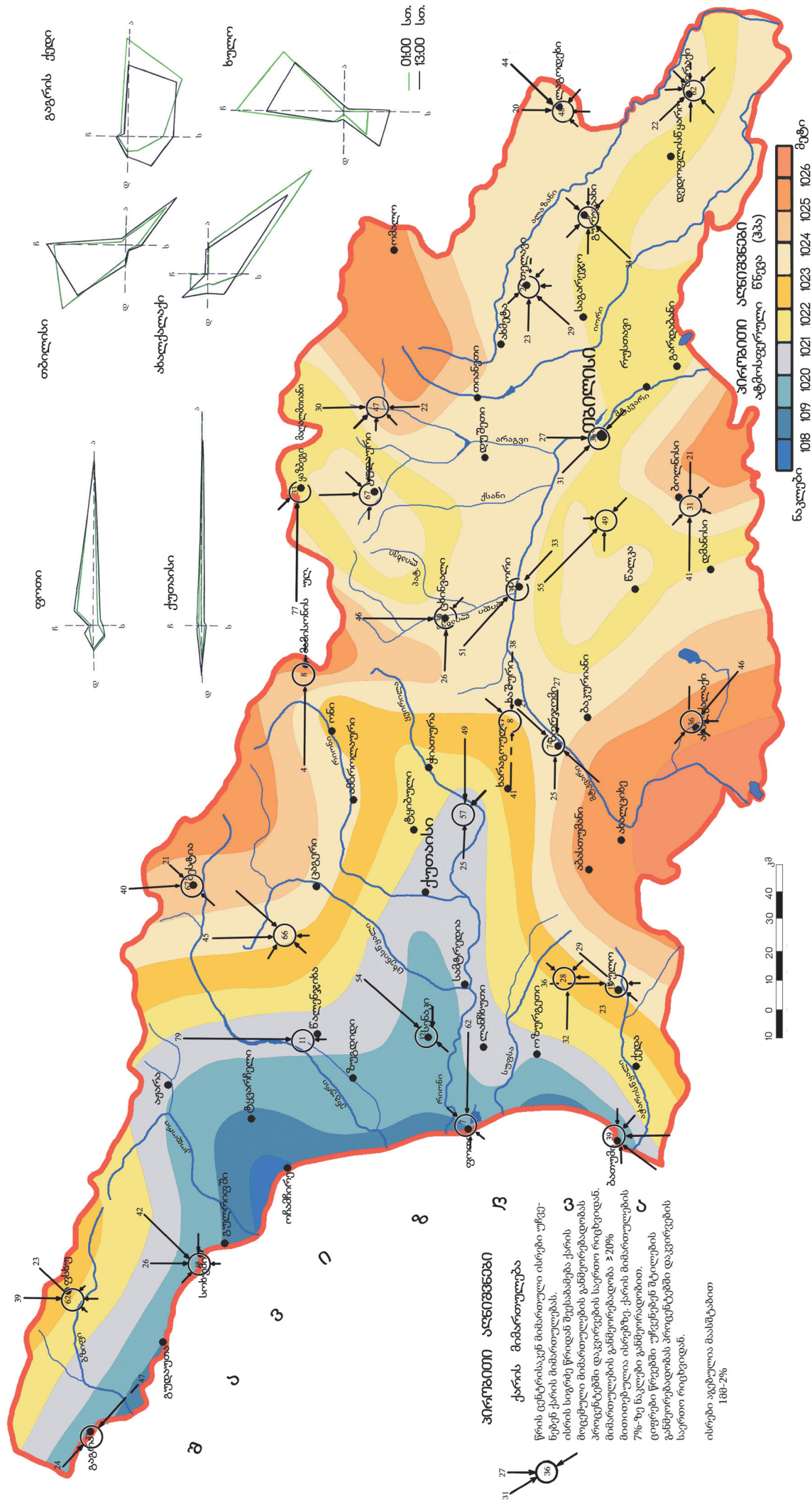

13. კვლიონერებზე რეკლამა

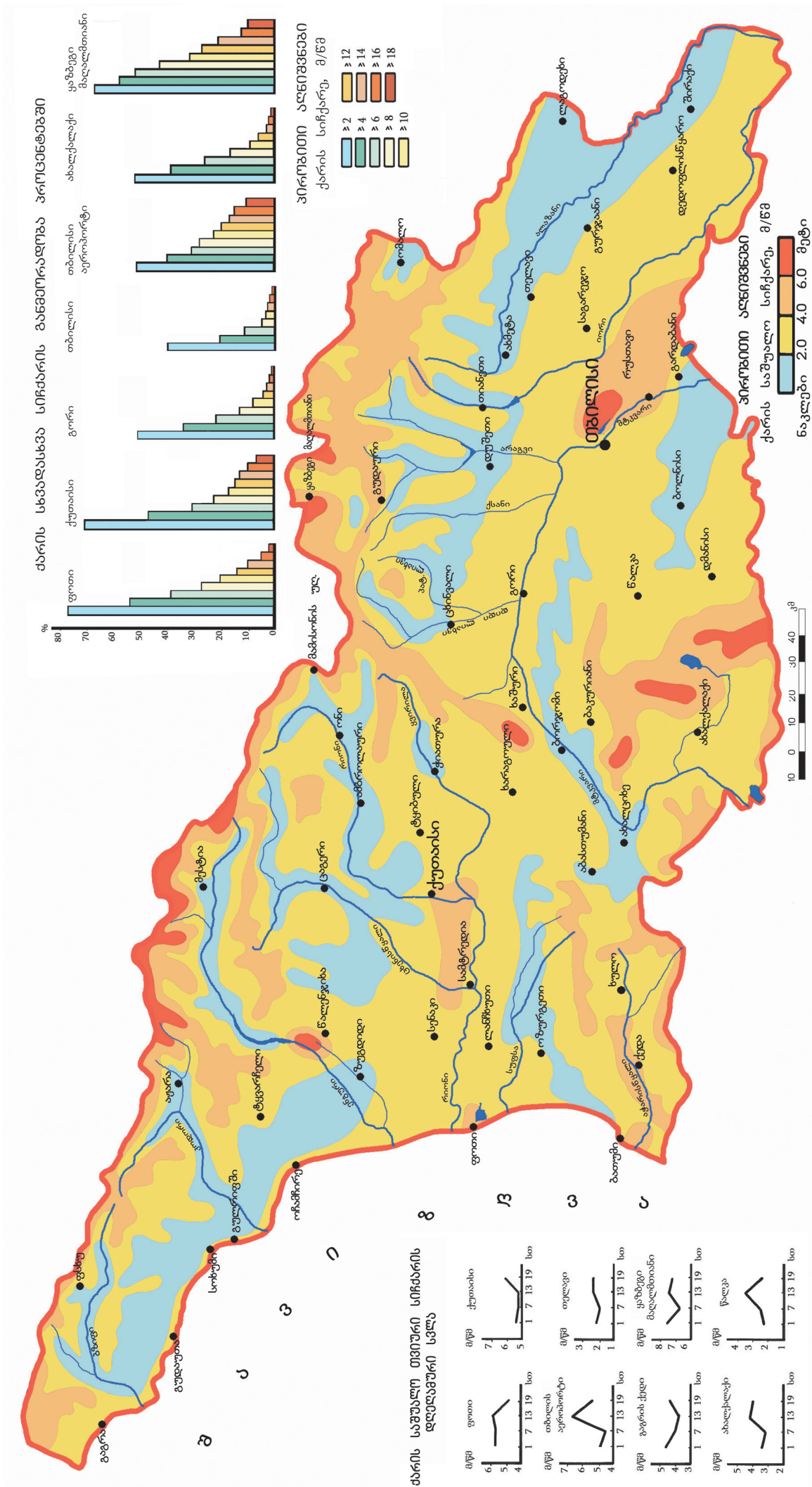

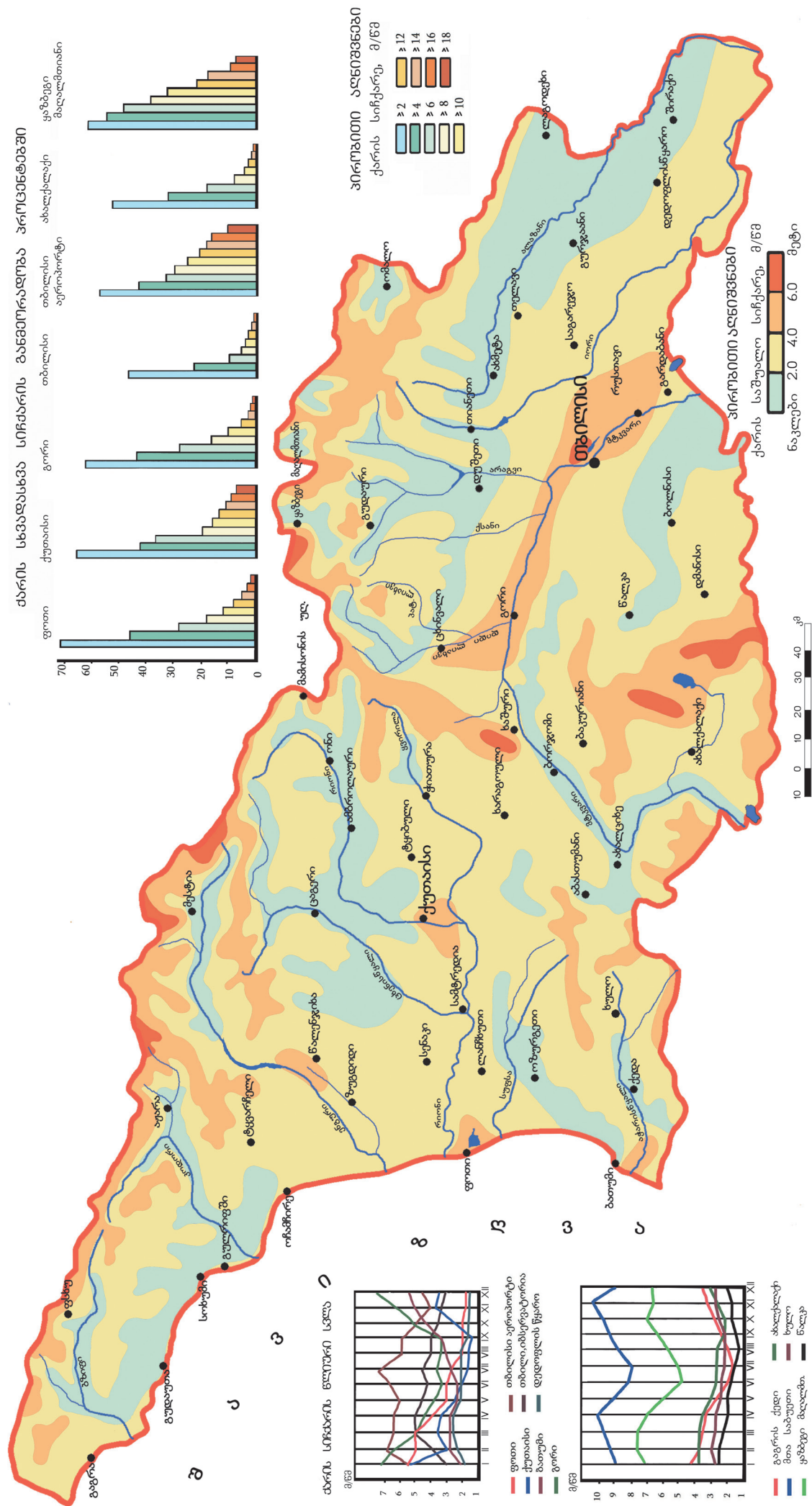

Map of Georgia showing administrative regions, major cities, and rivers. The map is color-coded by region: Abkhazeti (red), Samegrelo-Zemchi Kartli (orange), Guria (yellow), Imereti (green), Samegrelo-Zemchi Kartli (orange), Guria (yellow), Imereti (green), Samegrelo-Zemchi Kartli (orange), Guria (yellow), Imereti (green). Major cities like Tbilisi, Batumi, and Sukhumi are marked. Rivers like the Rioni and Phasis are shown. A legend indicates population density and administrative boundaries.

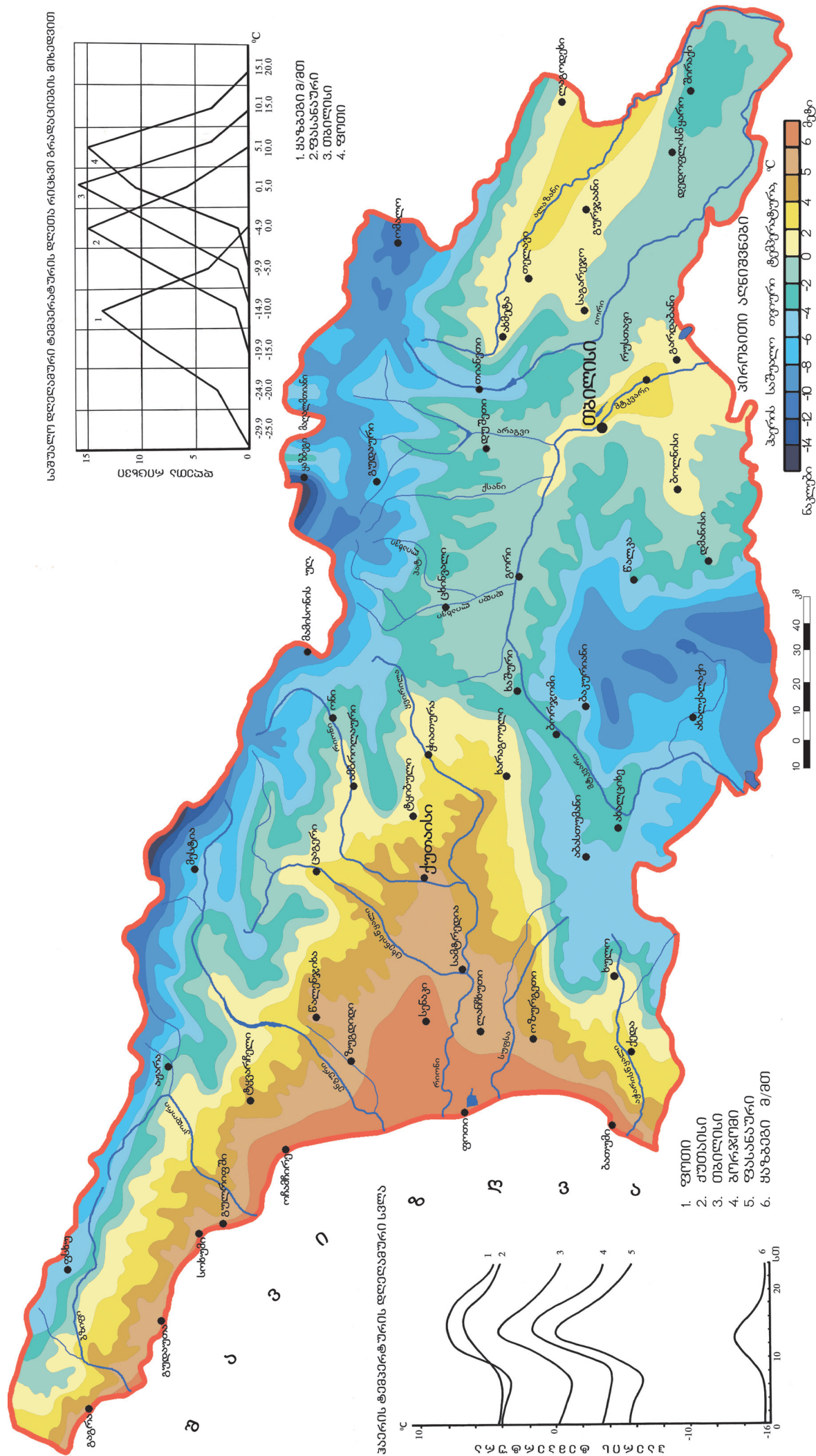

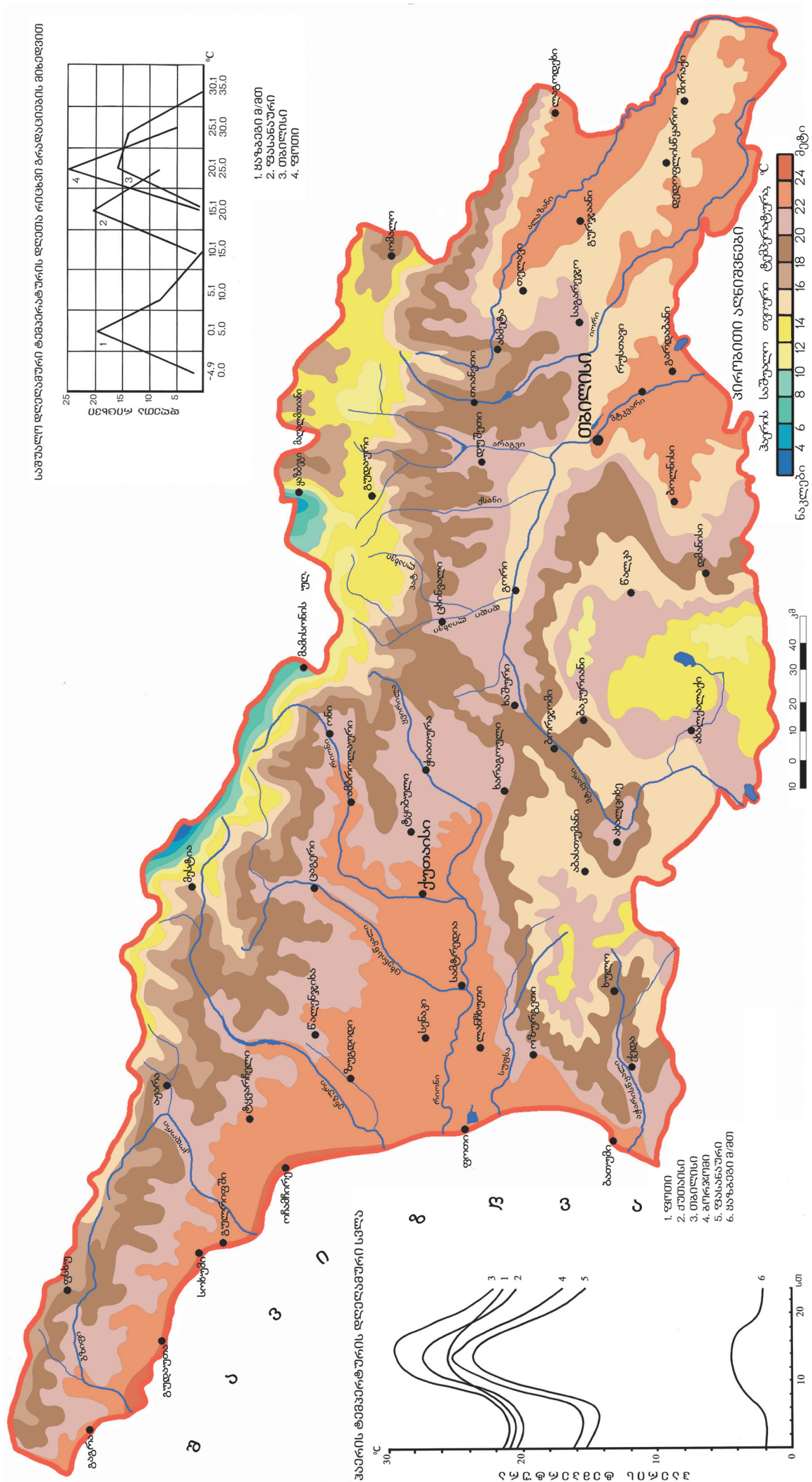

22. კავშირის საშუალო ტემპერატურა. იანვარი

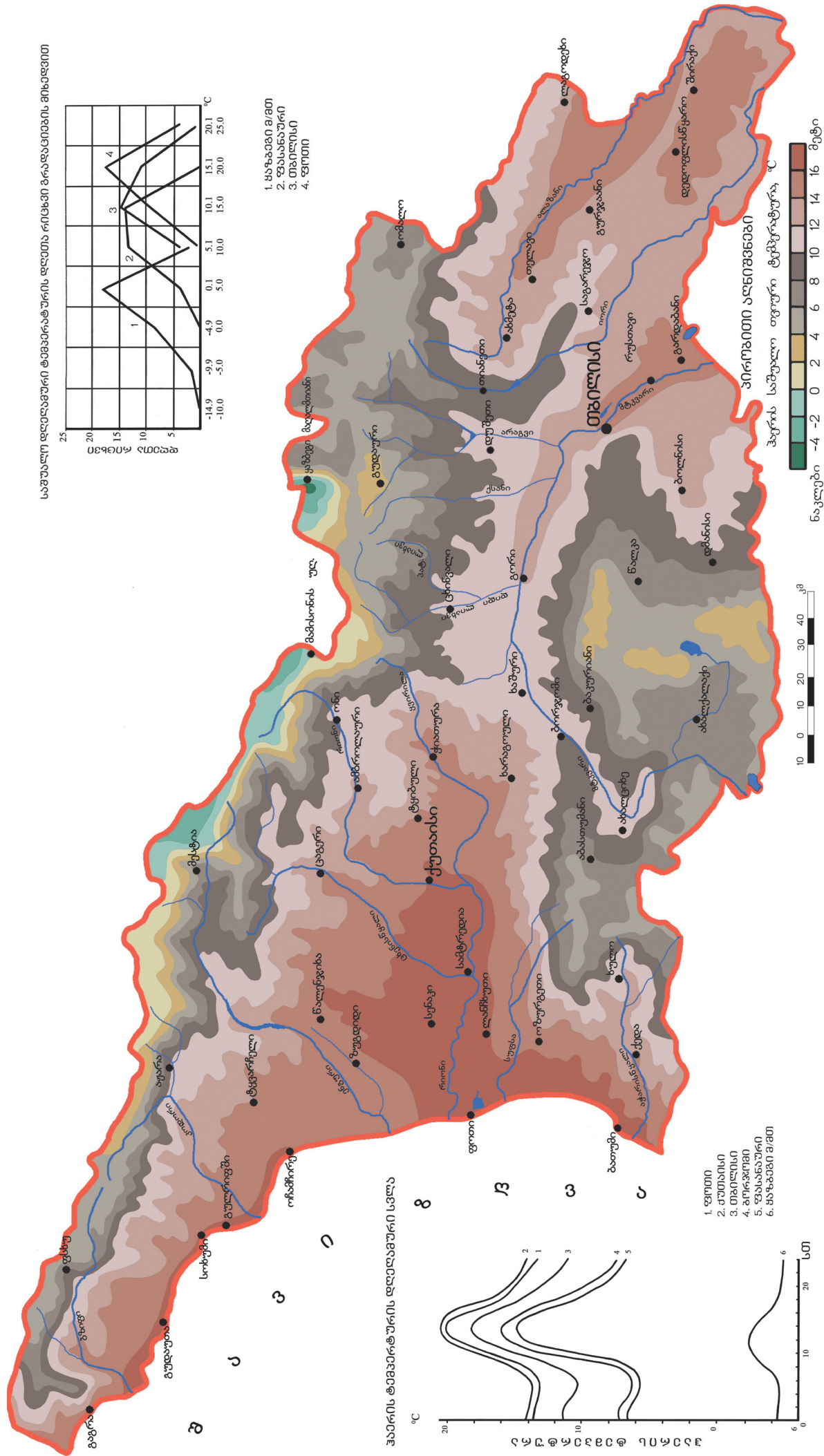

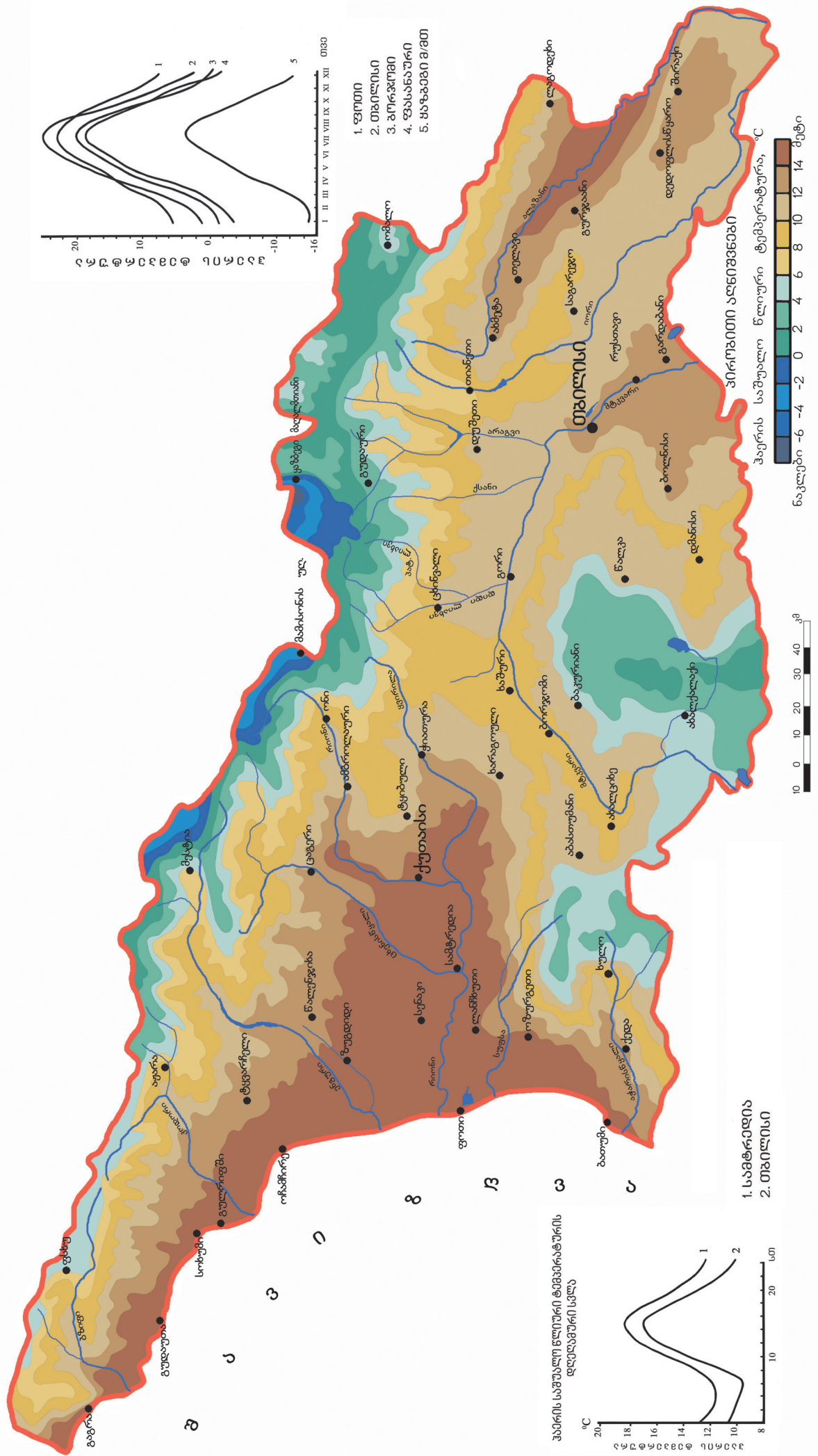

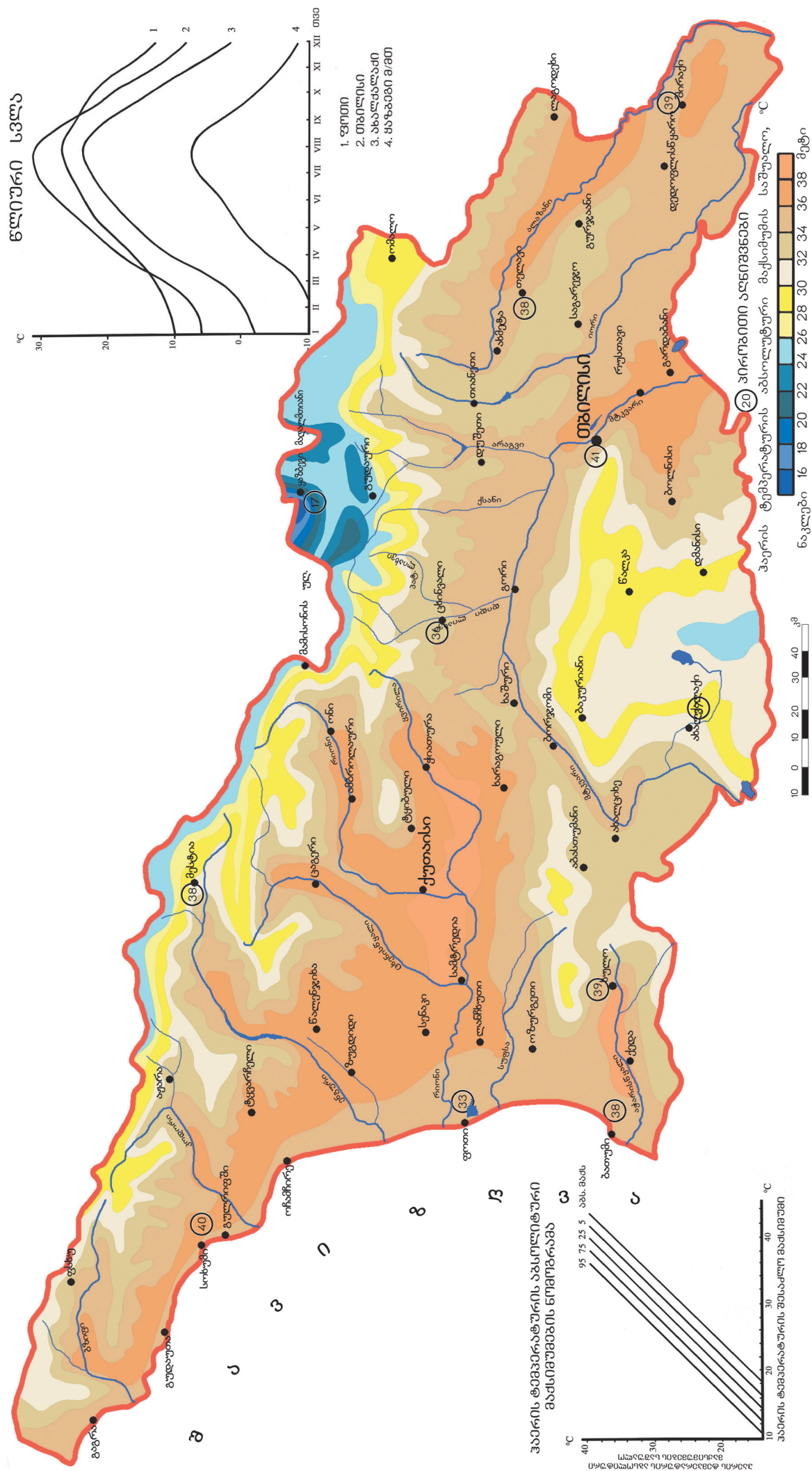
25. კაერის საშუალო ტემპერატურა. ოქტომბერი

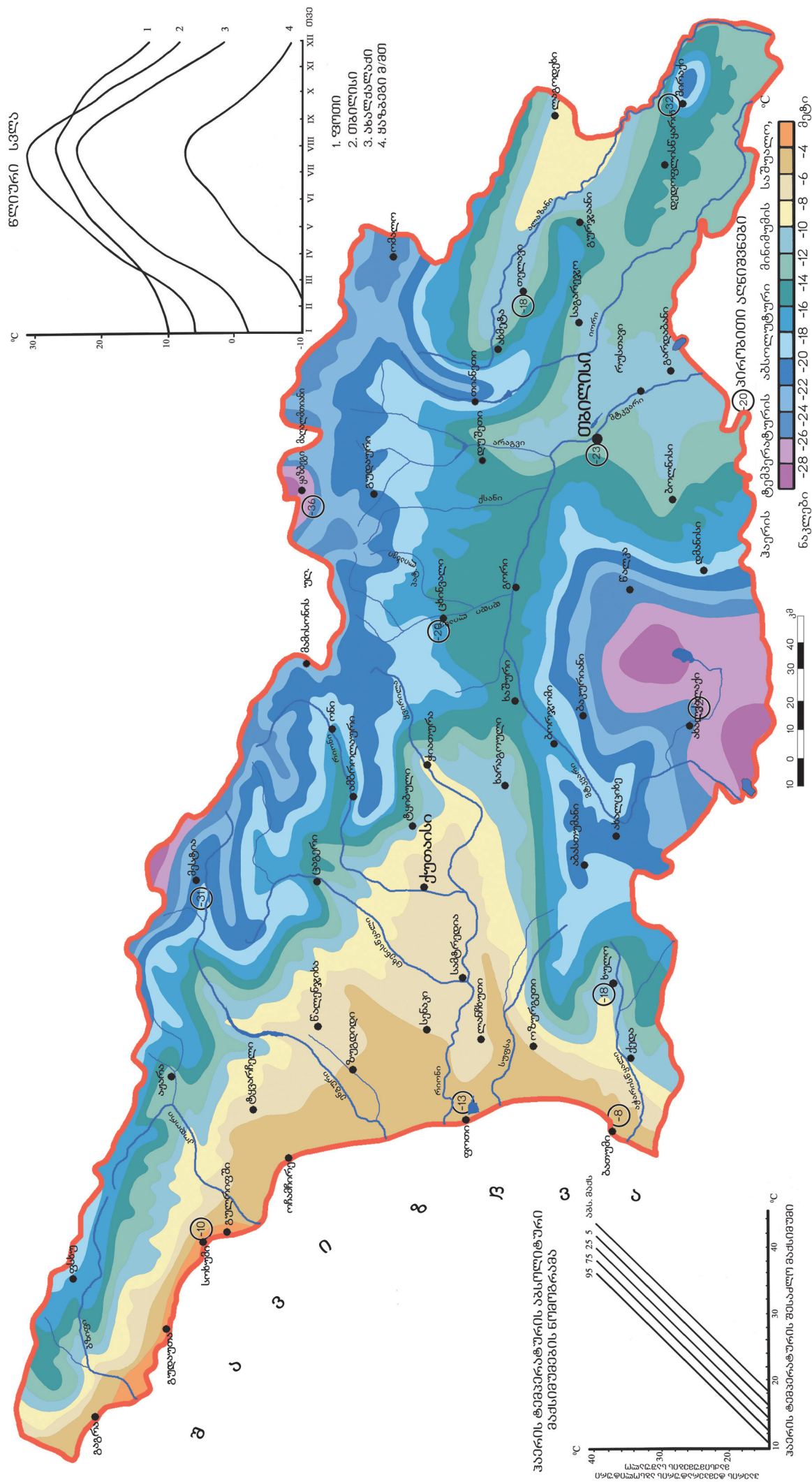
26. ჰავრის საშუალო ტემპერატურა. ფელიცადი

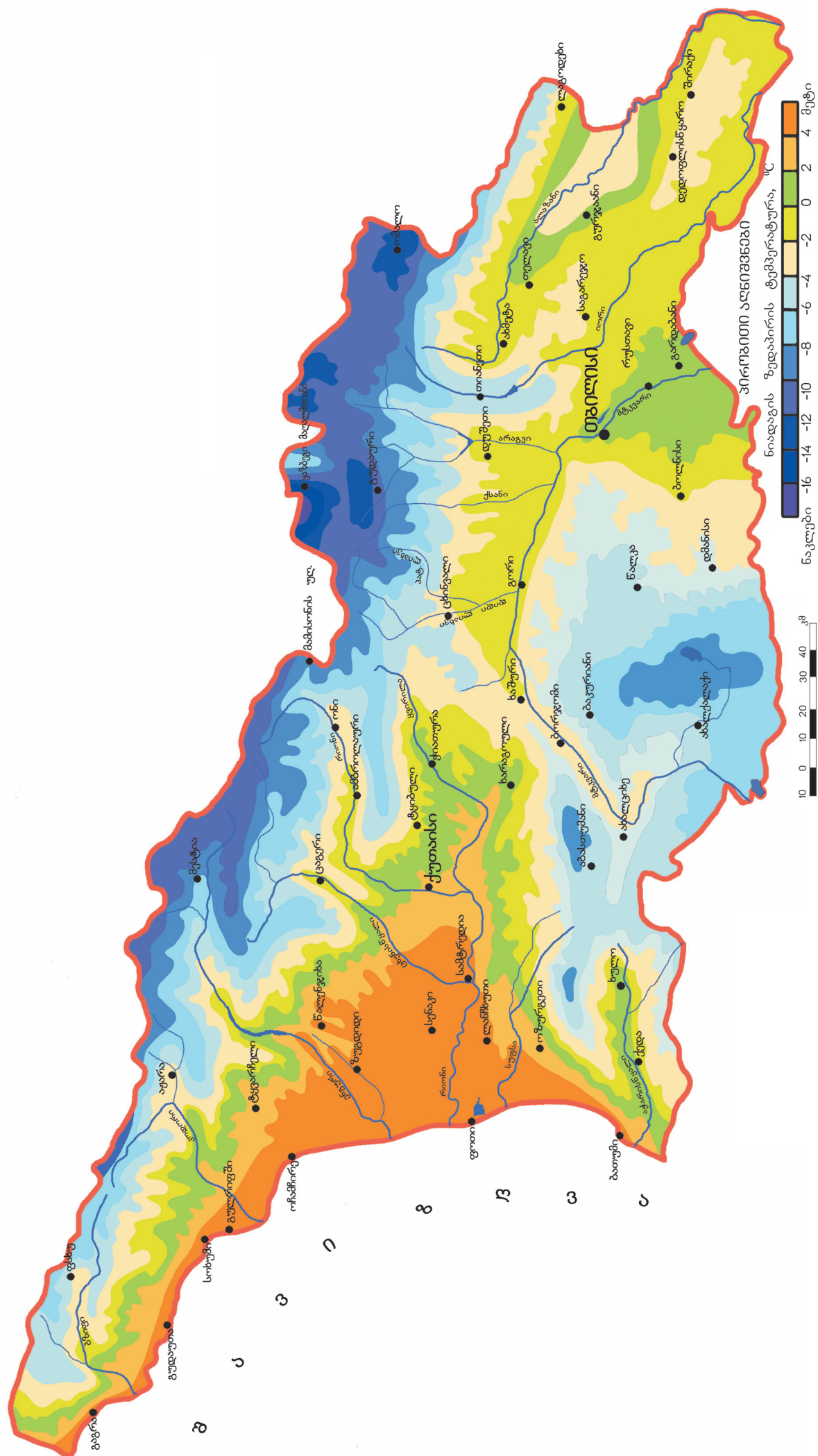

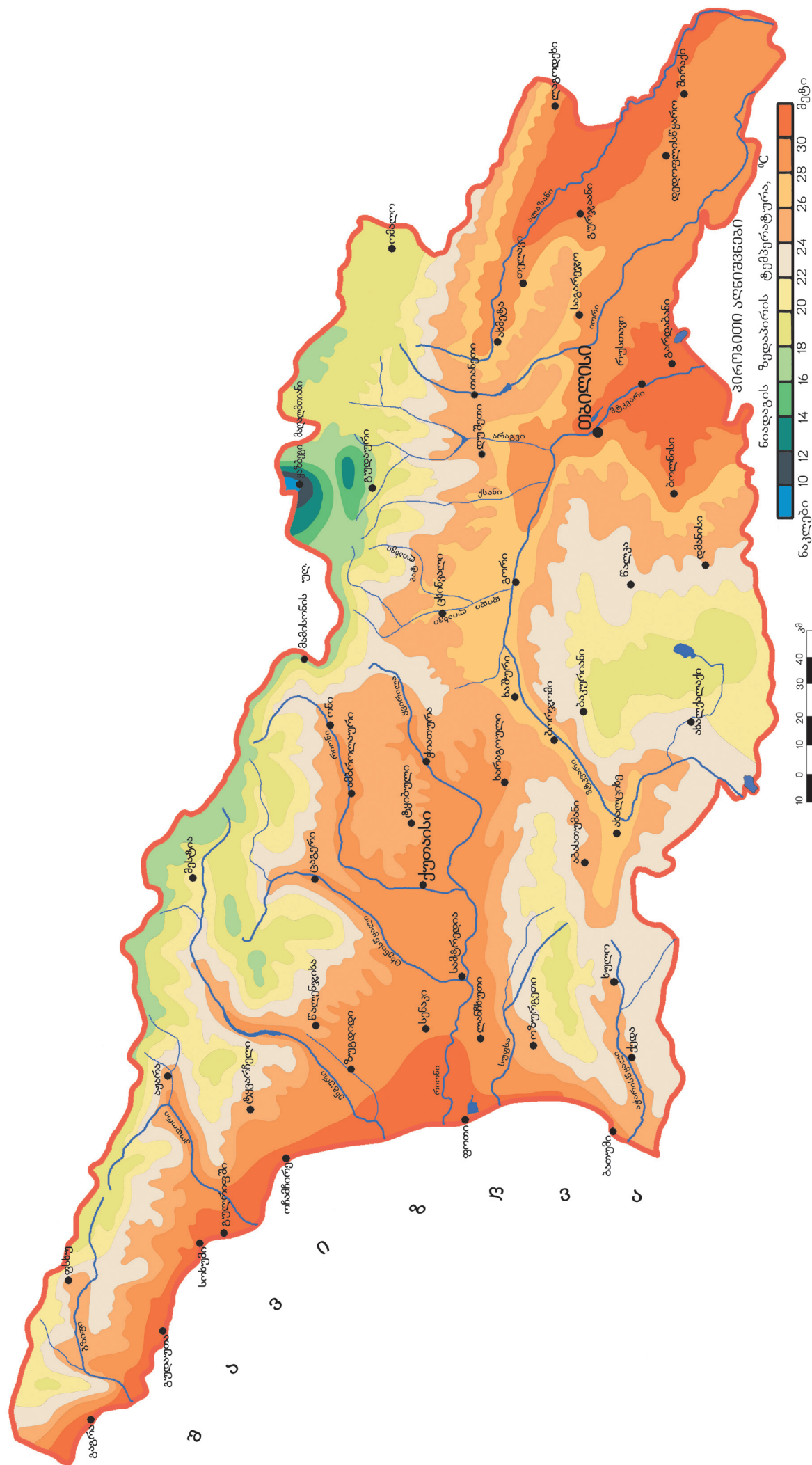
28. კაერის მინიმალური ტემპერატურა

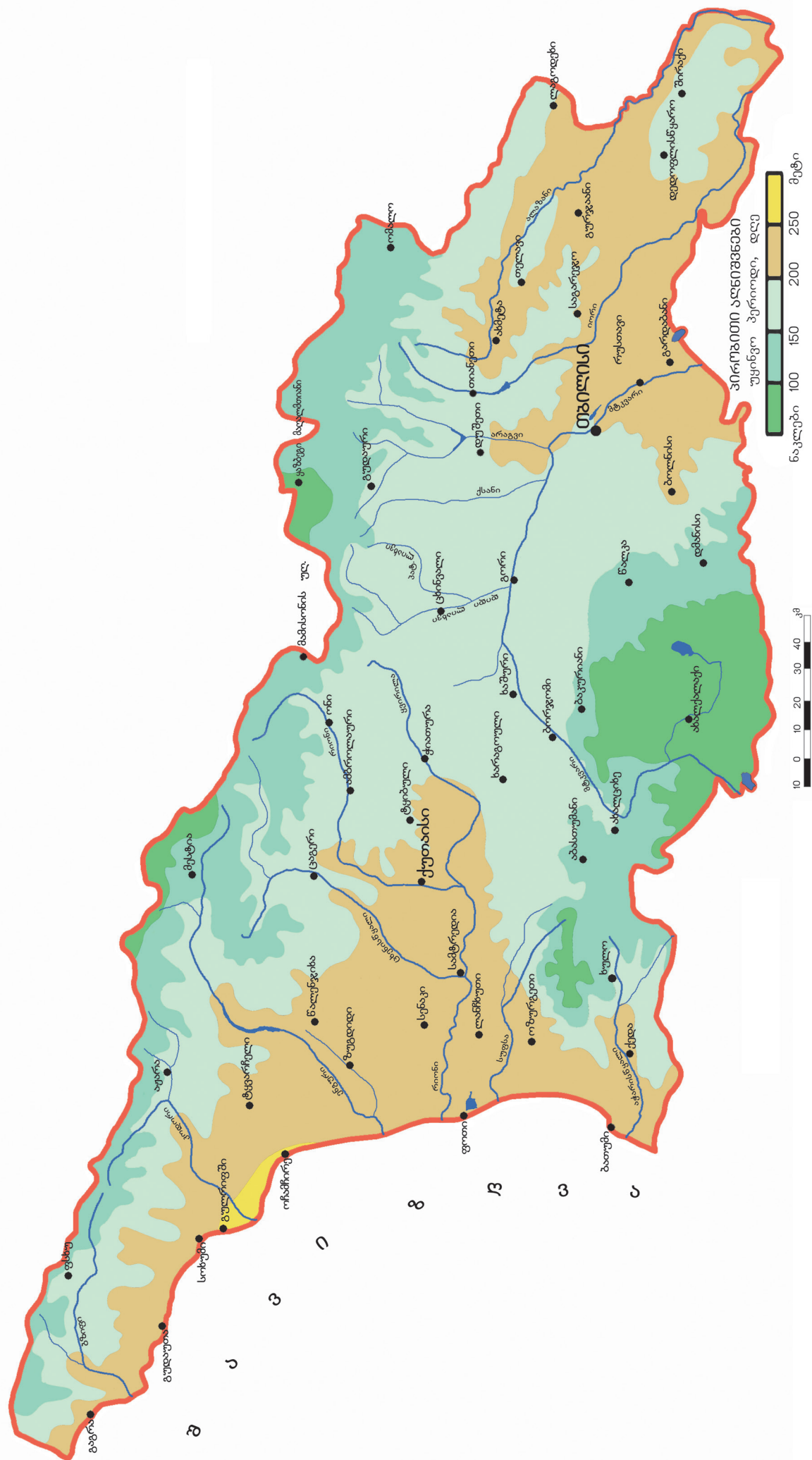
29. ნიკაგუის ზედაპირის ტემპერატურა. ინჰერო

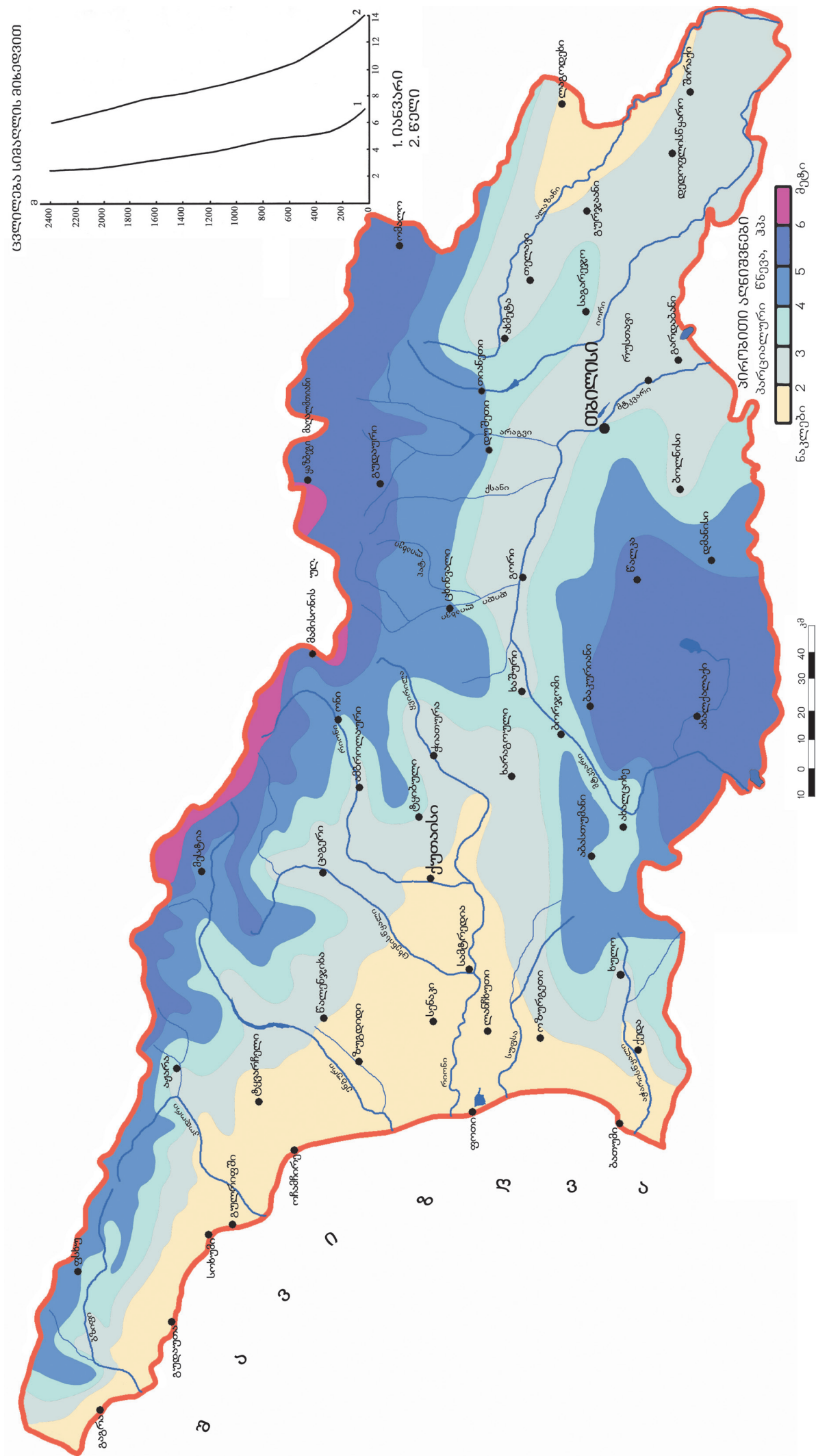

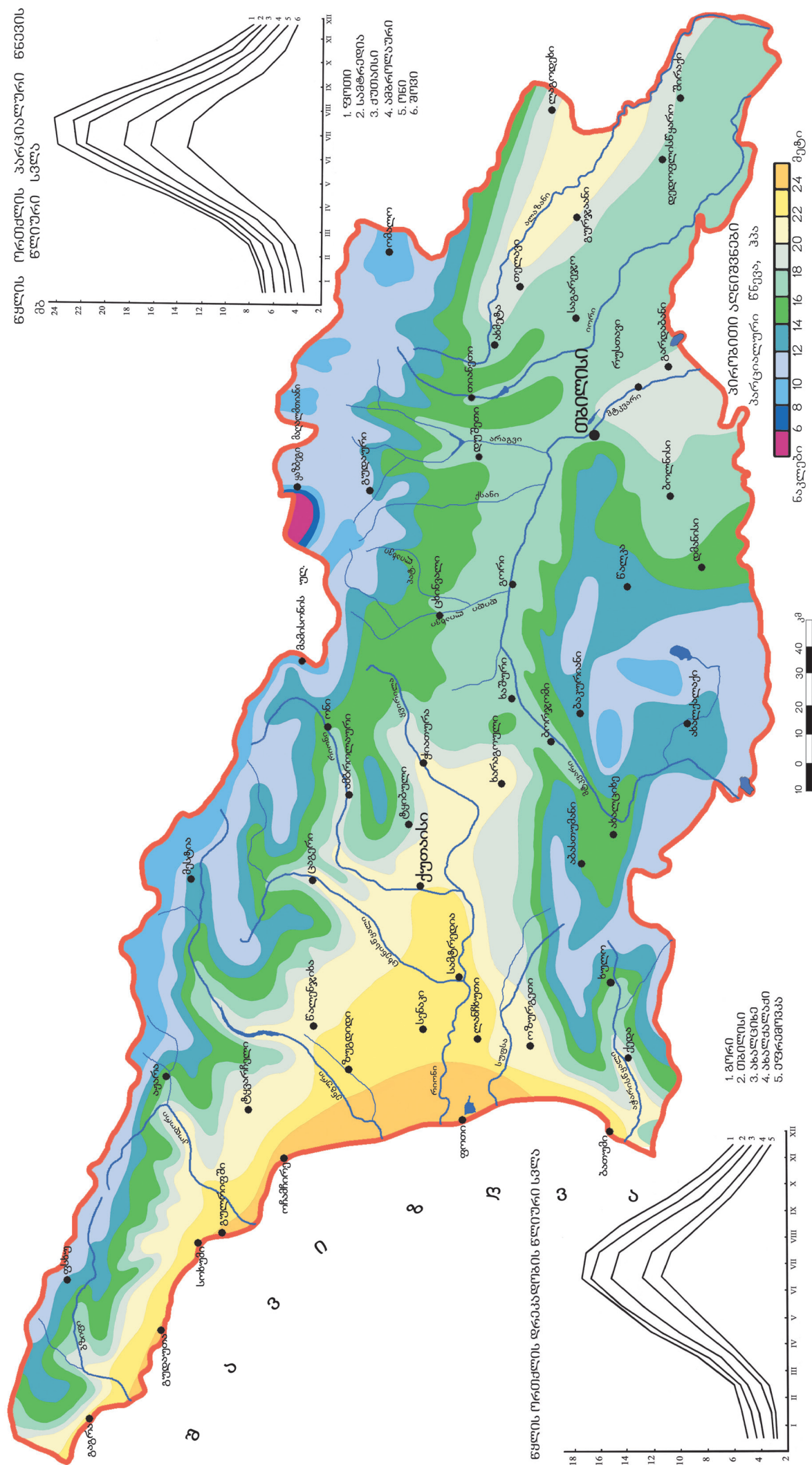

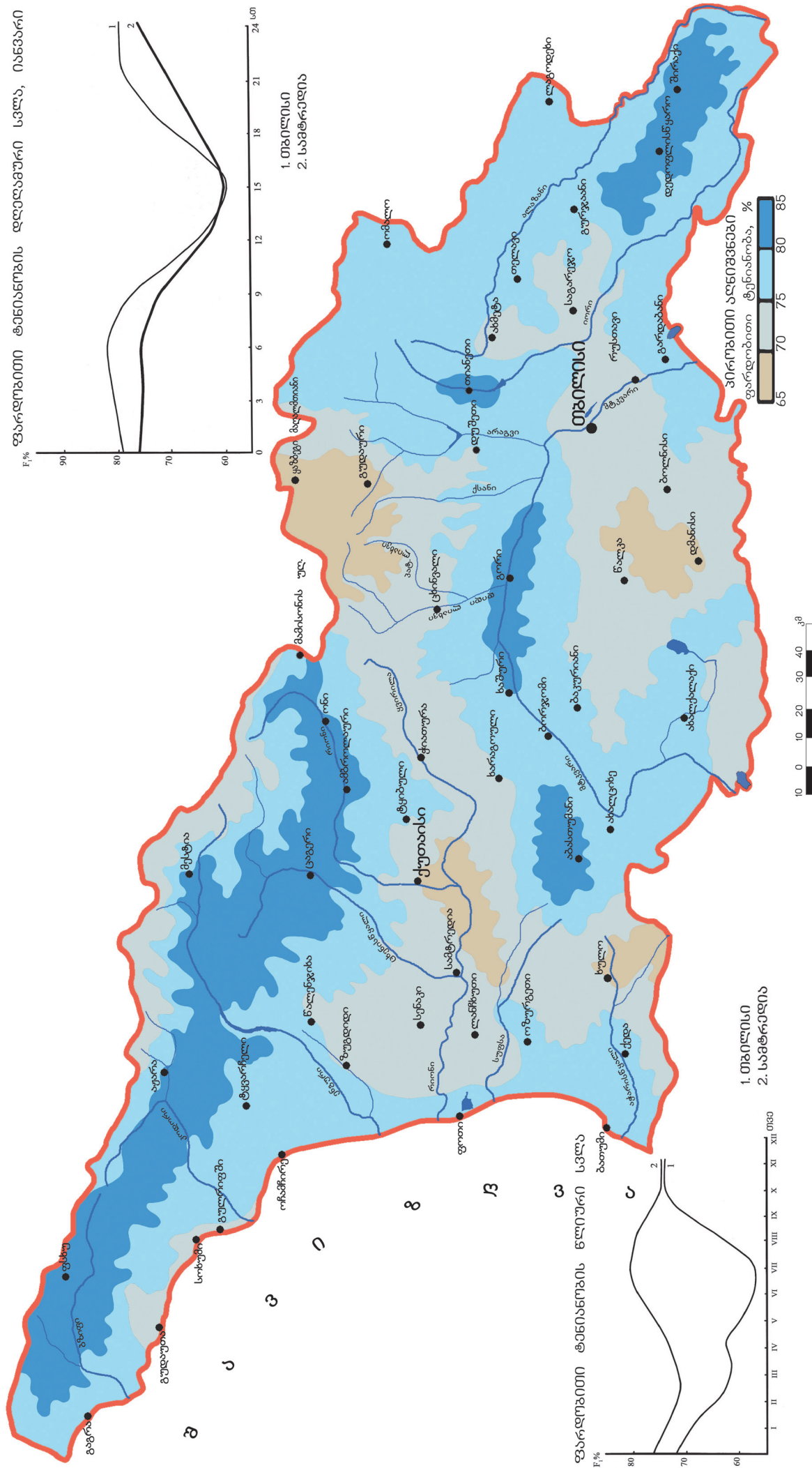
33. წყლის ორთქლის ატმოსფერული წნევა. იანვარი

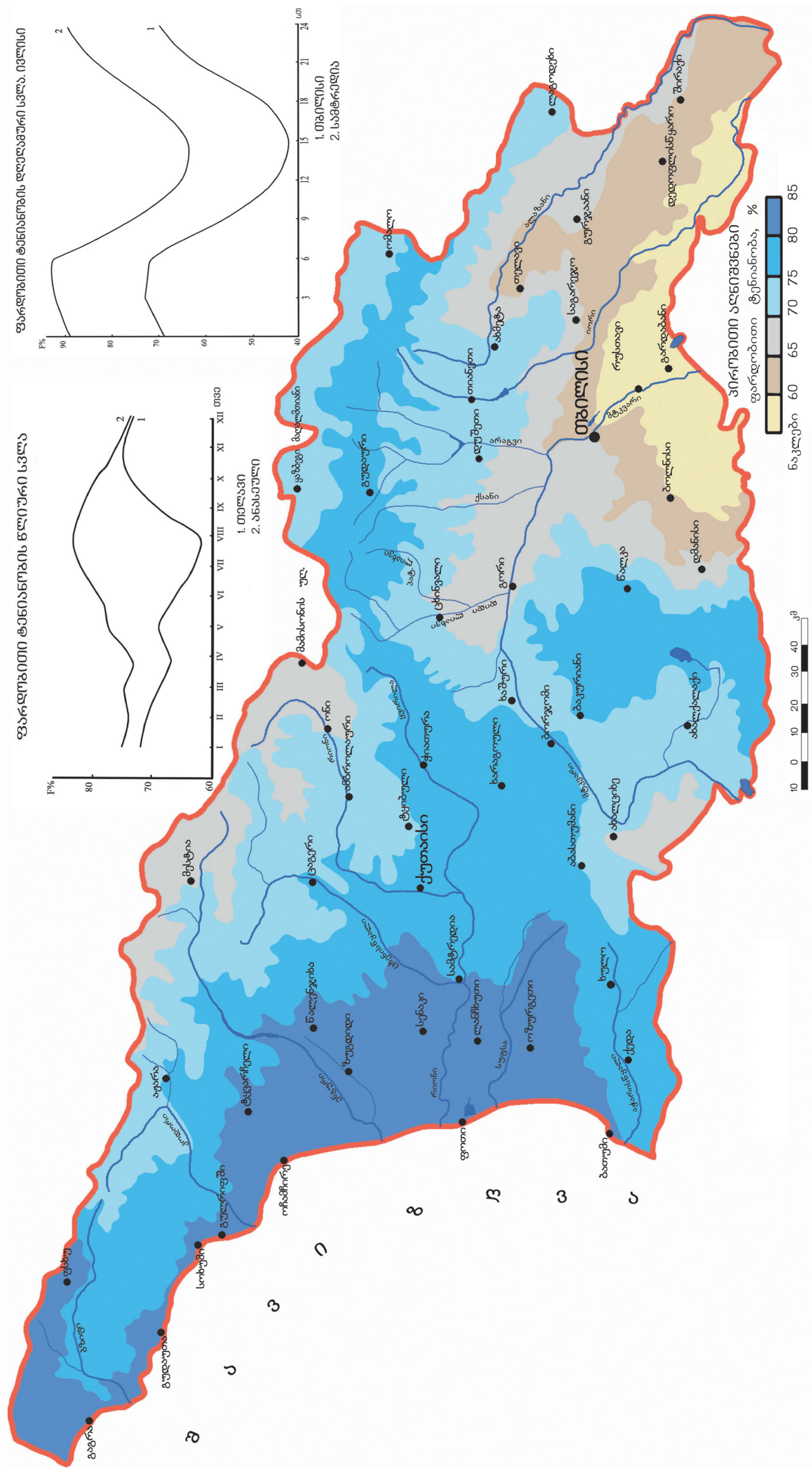

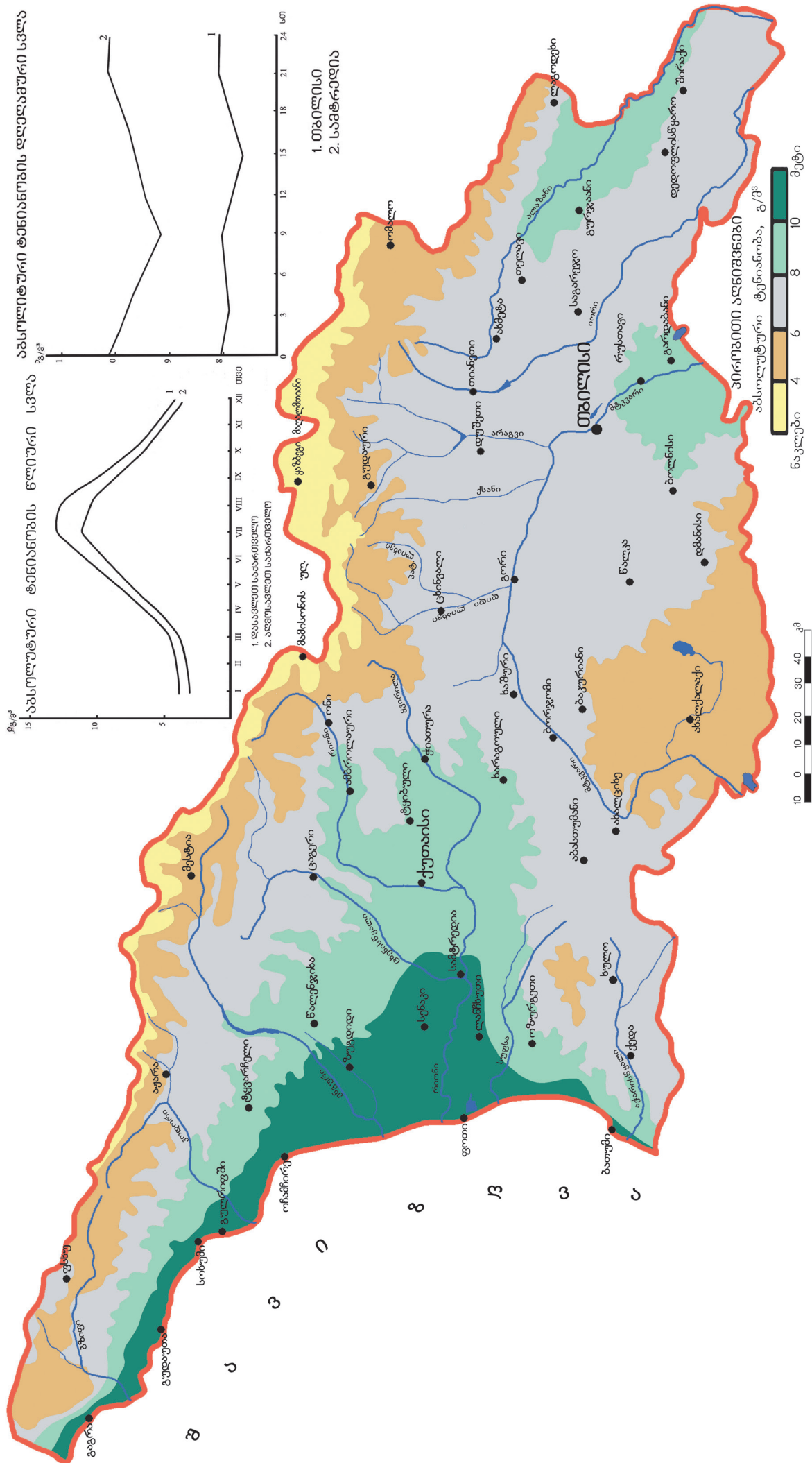

35. ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა. იანვარი

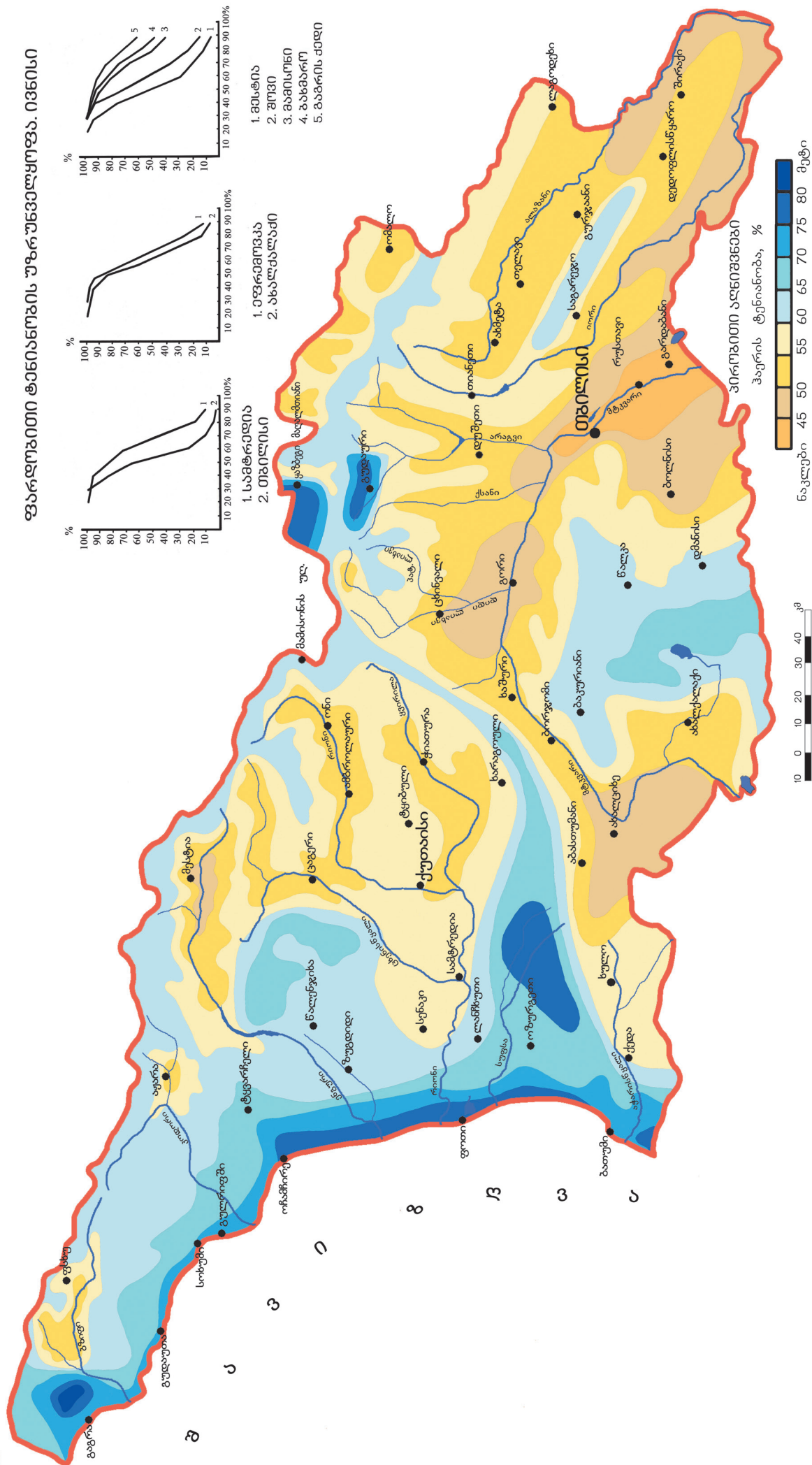

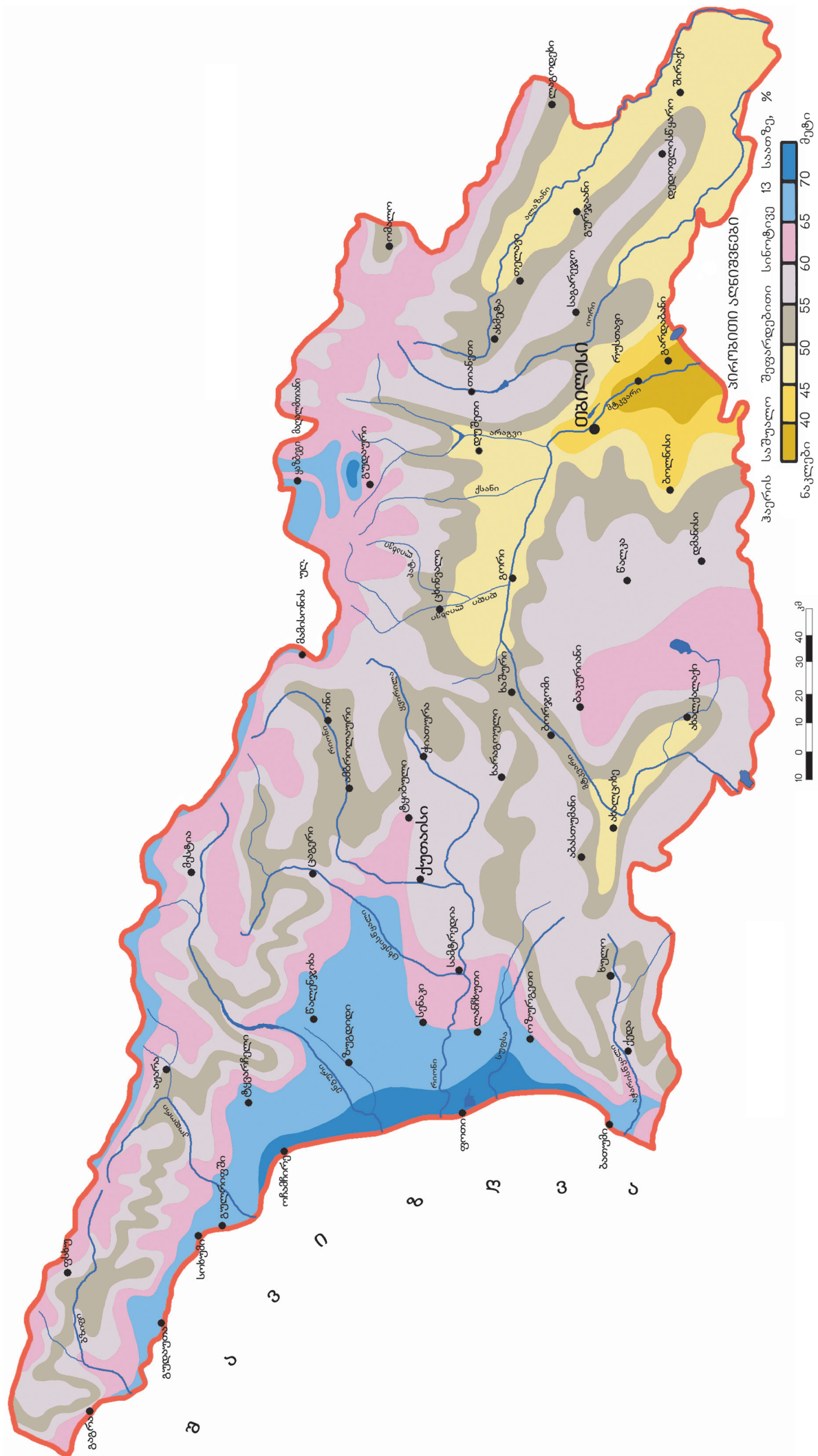

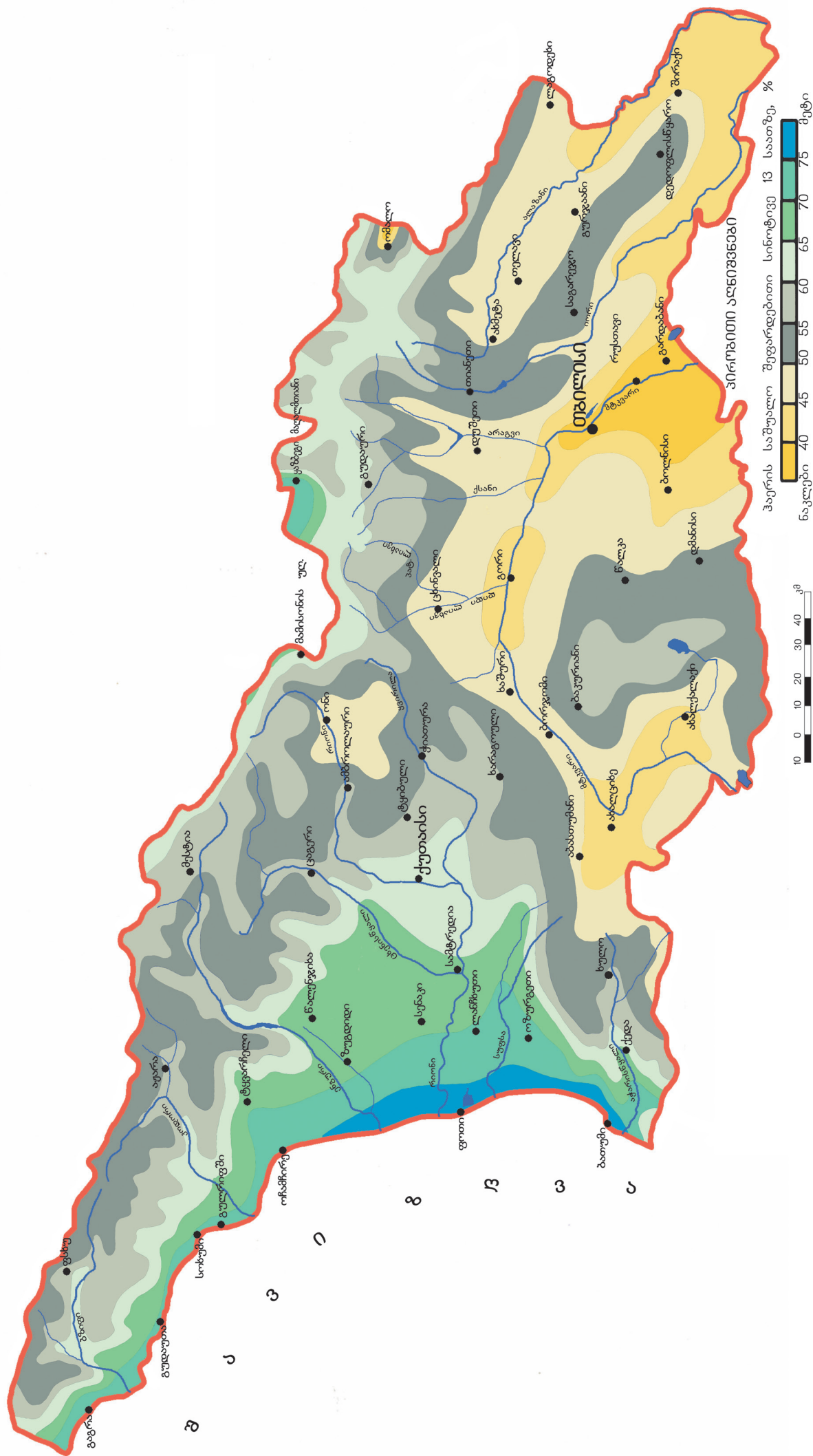

38. კავშირის ფარდობითი ტენიანობა 13 საათზე. ივნისი

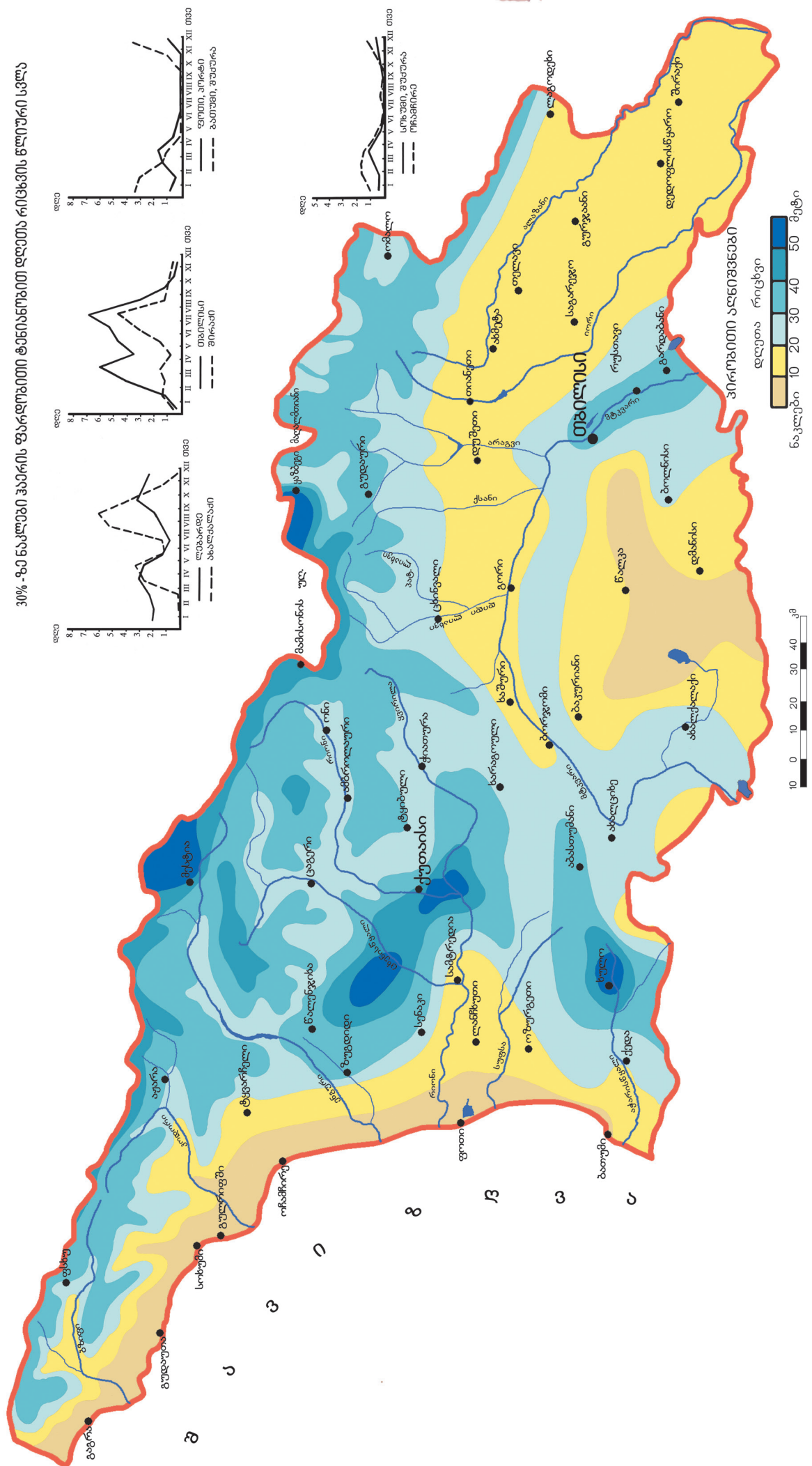
39. ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა 13 საათზე. ივლისი

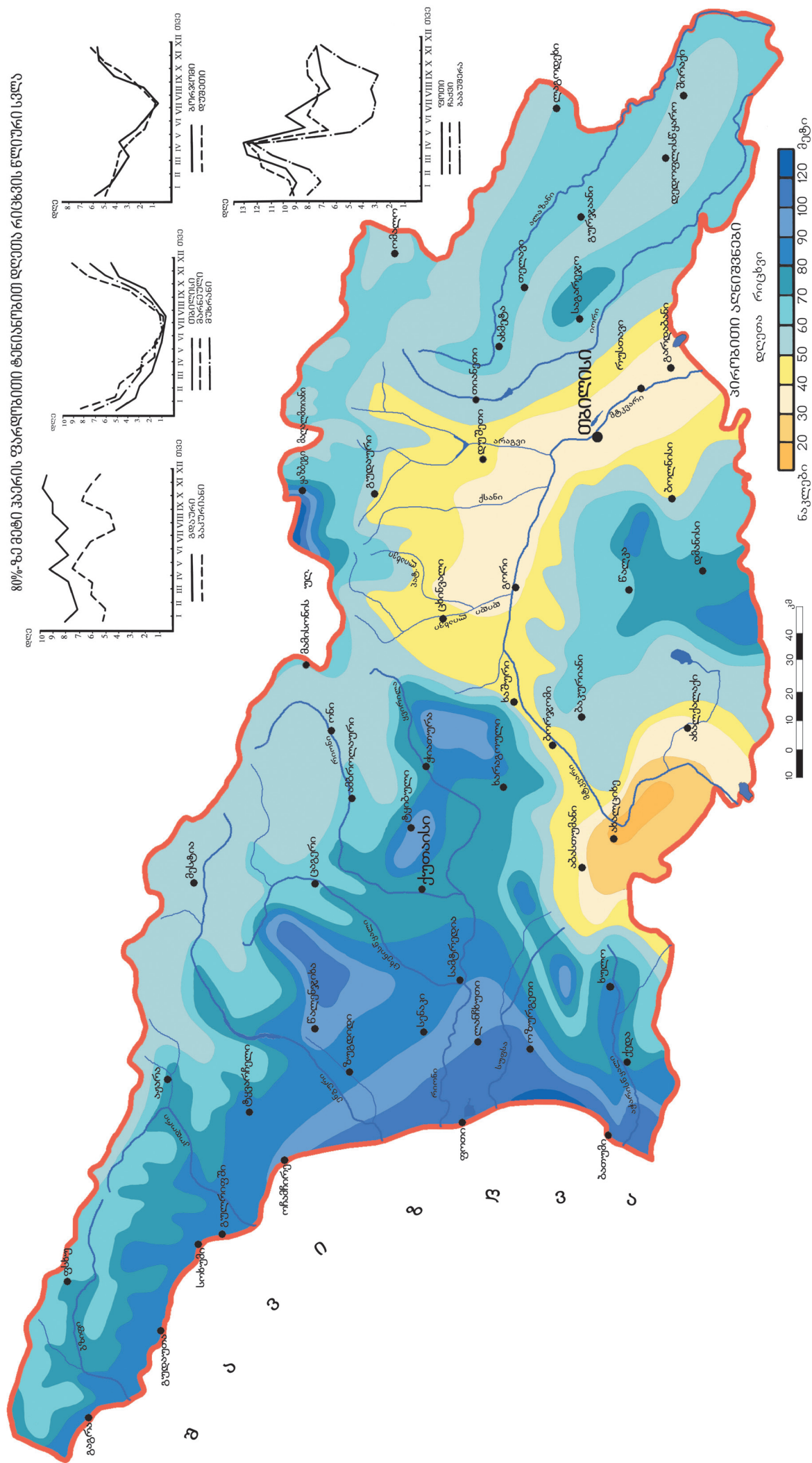

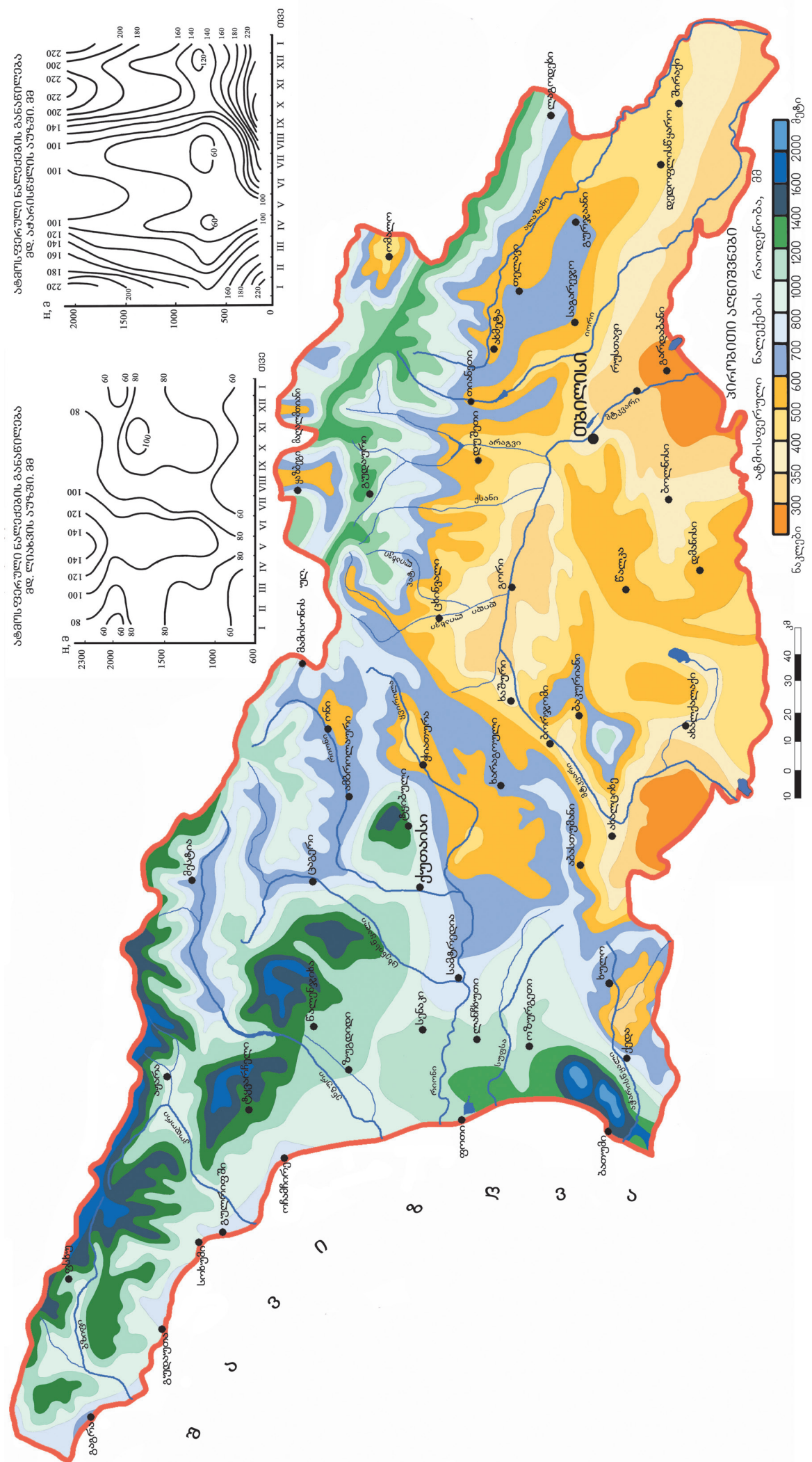
41. 13 საათზე 30%-ზე ნაკლები ჰქონდა ფარდობითი ტენიანობით დღეის რიცხვი. შელიფადი

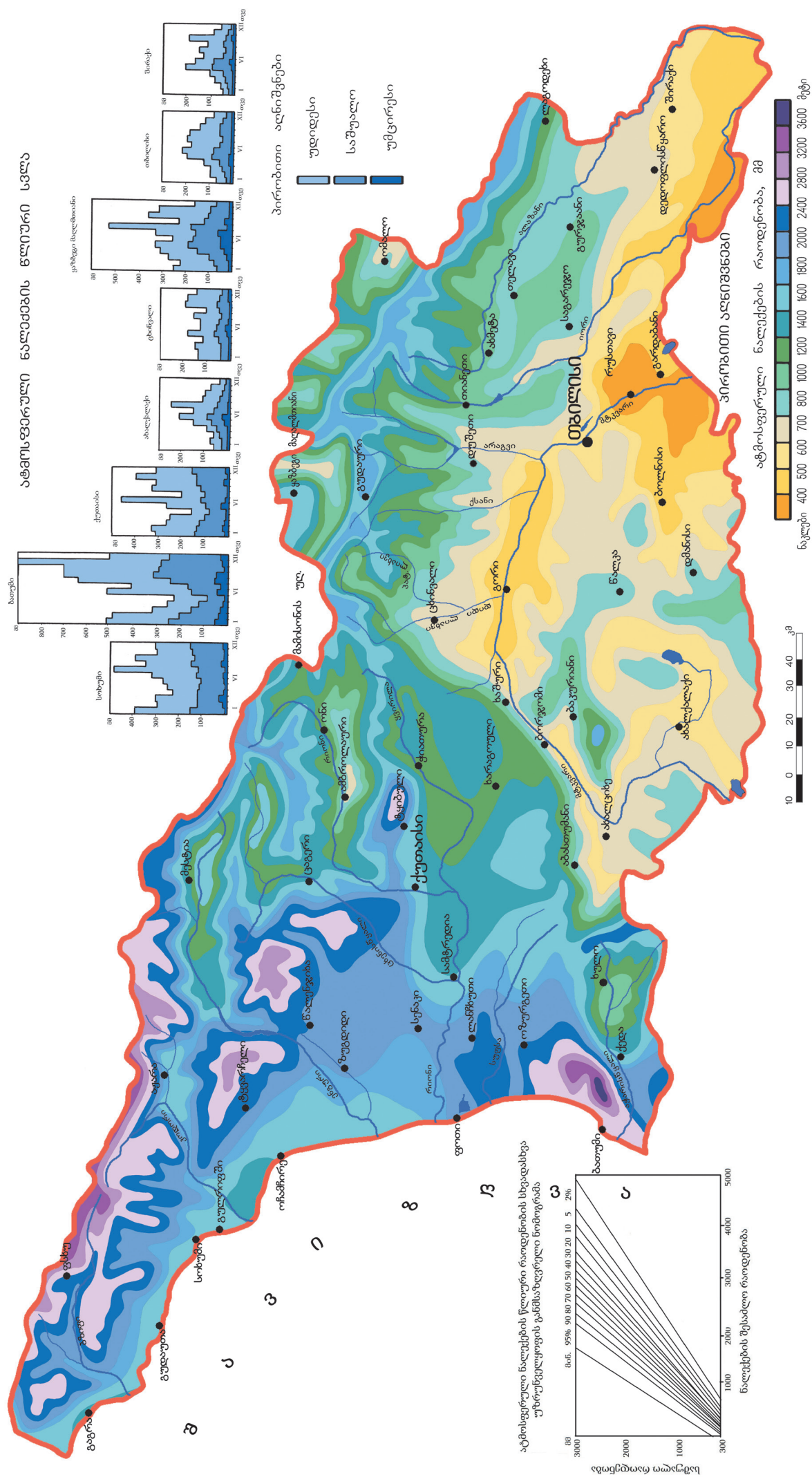

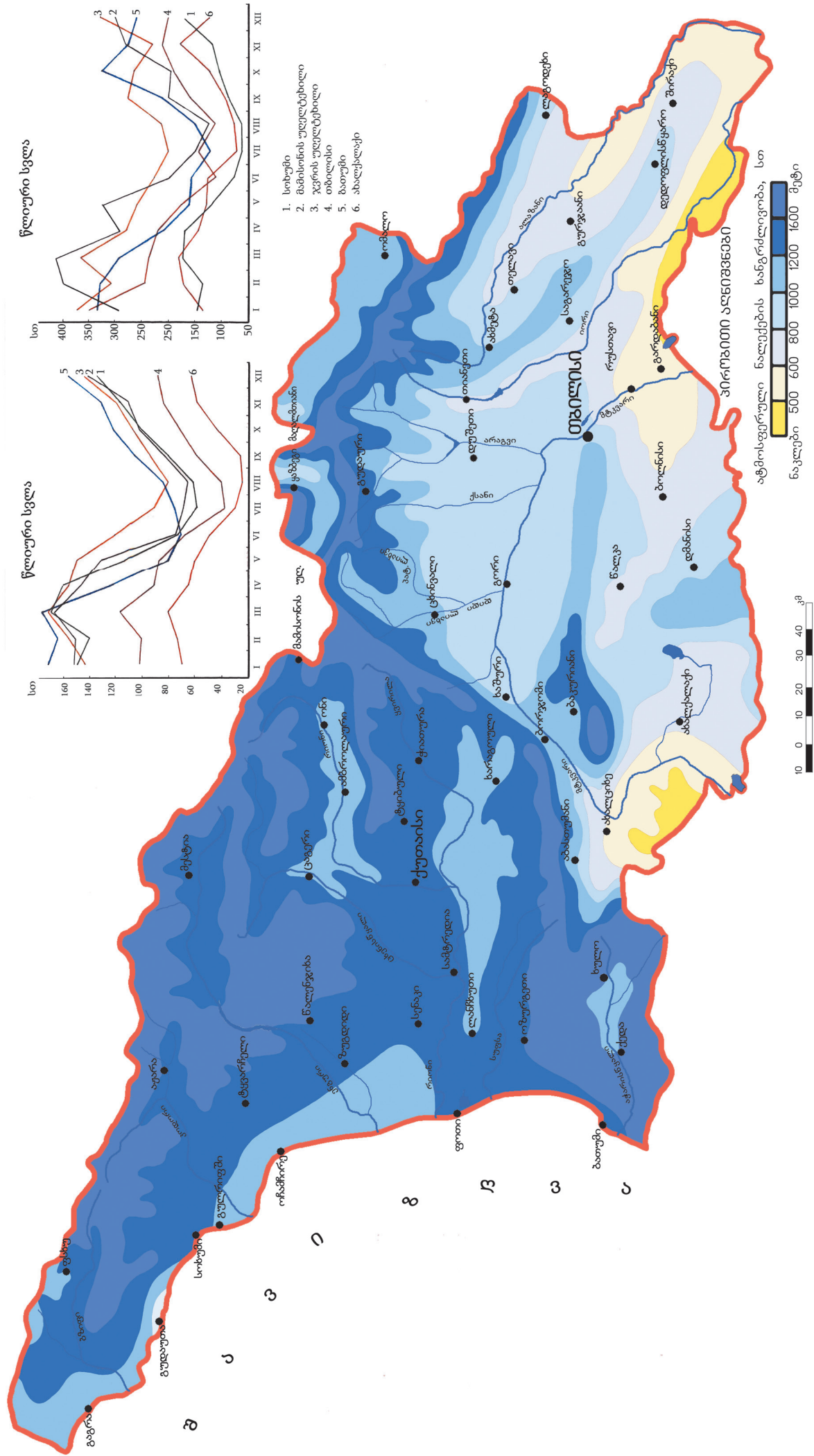

45. ატმოსფერული ნალექების რაოდენობა. წელიწადი

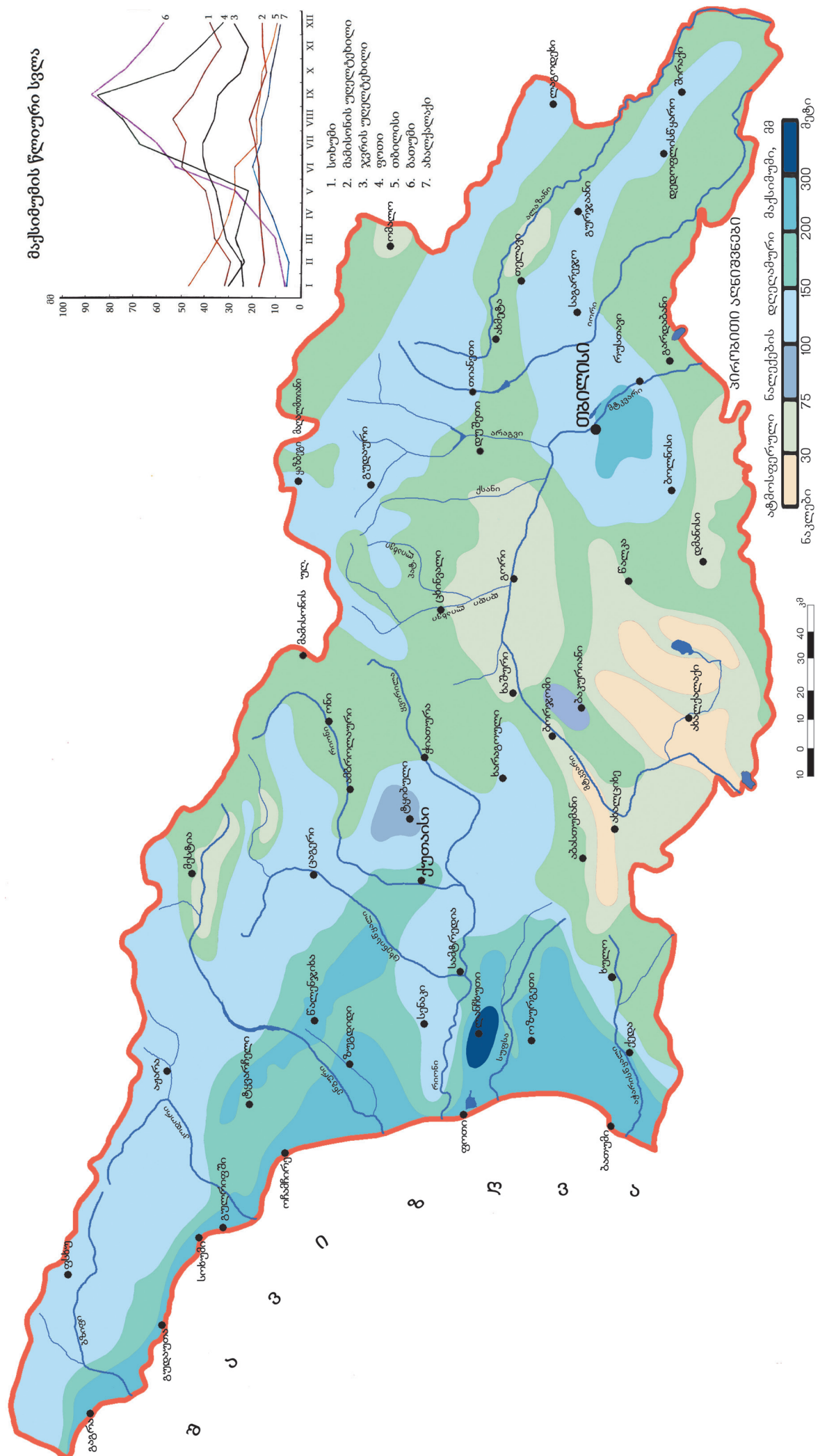

46. ატმოსფერული ნალექების სანგრძლივობა. ფელიფადი

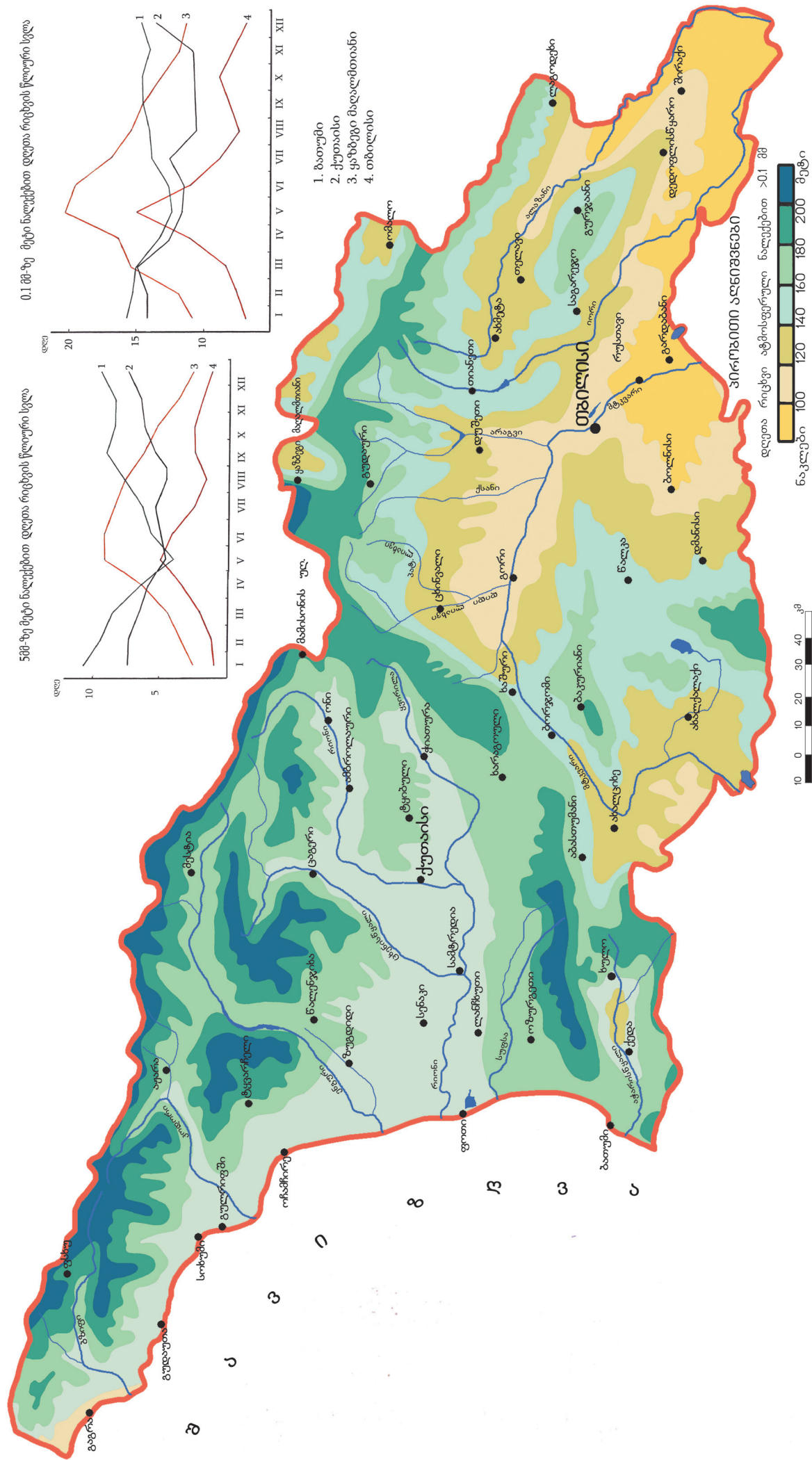

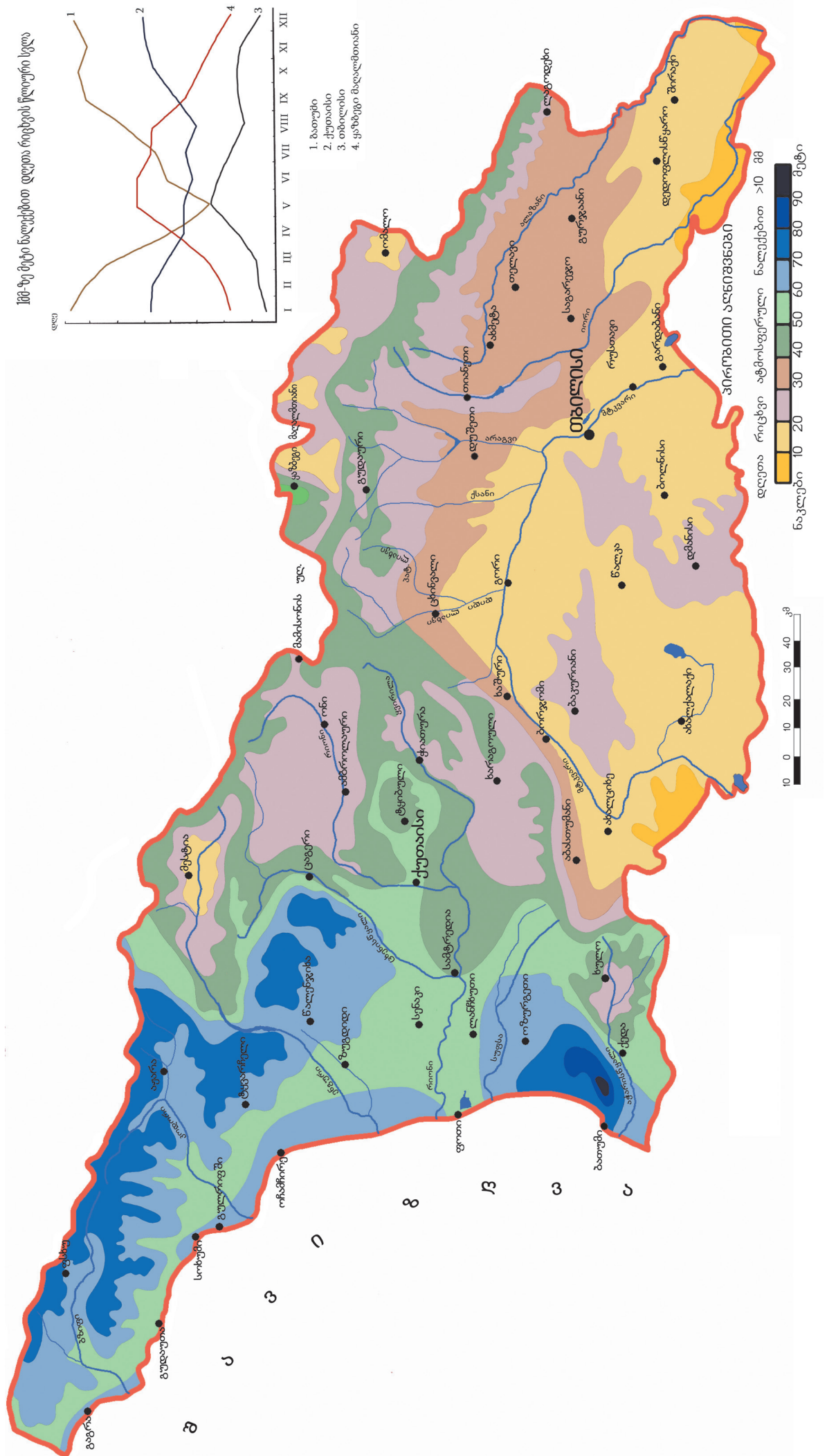
47. ატმოსფერული ნალექების დღედგეუარი ბაქსიგეუი

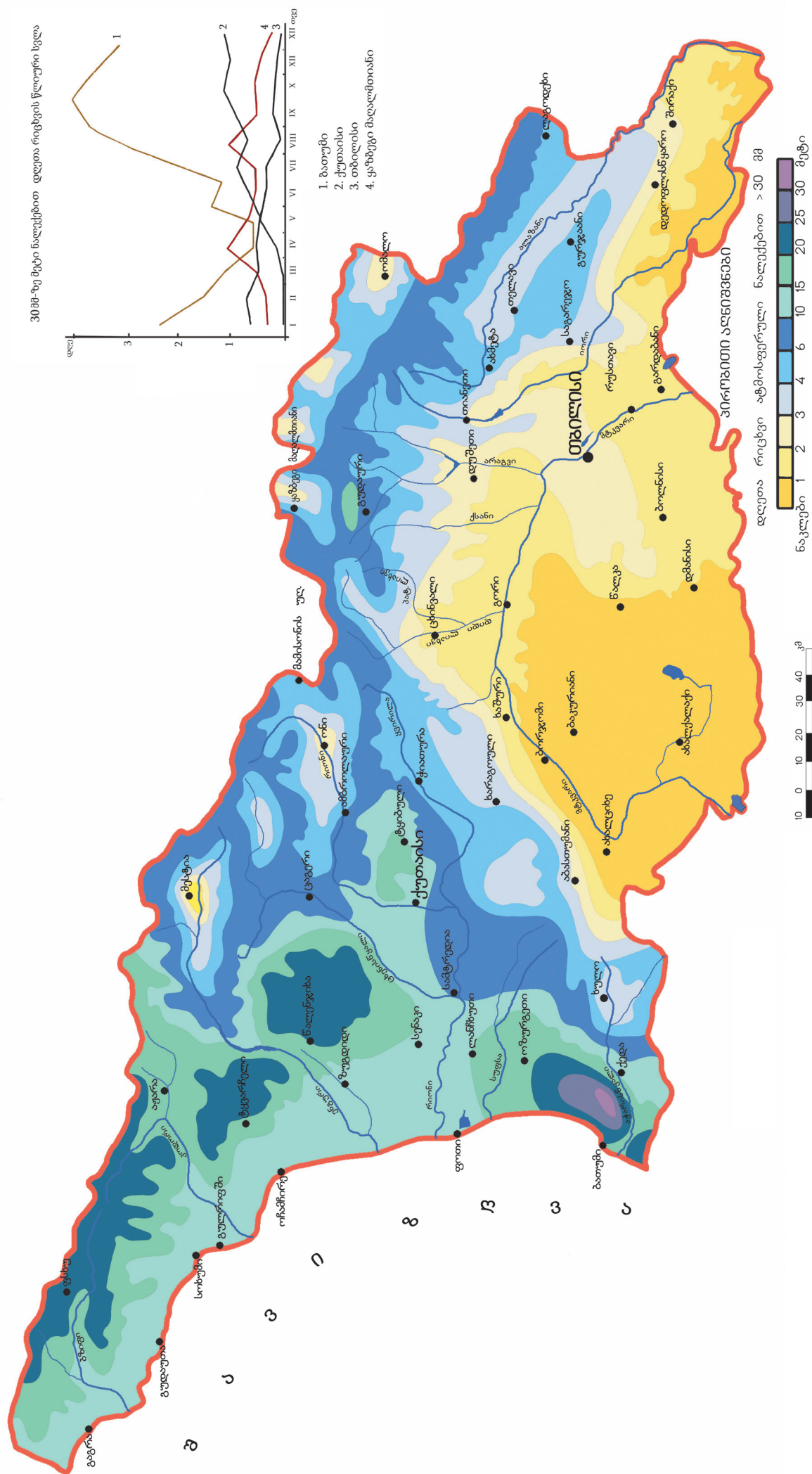
48. დღეთა რიცხვი ატმოსფერული ნალექებით ≥ 0.1 მმ. ფელიცადი

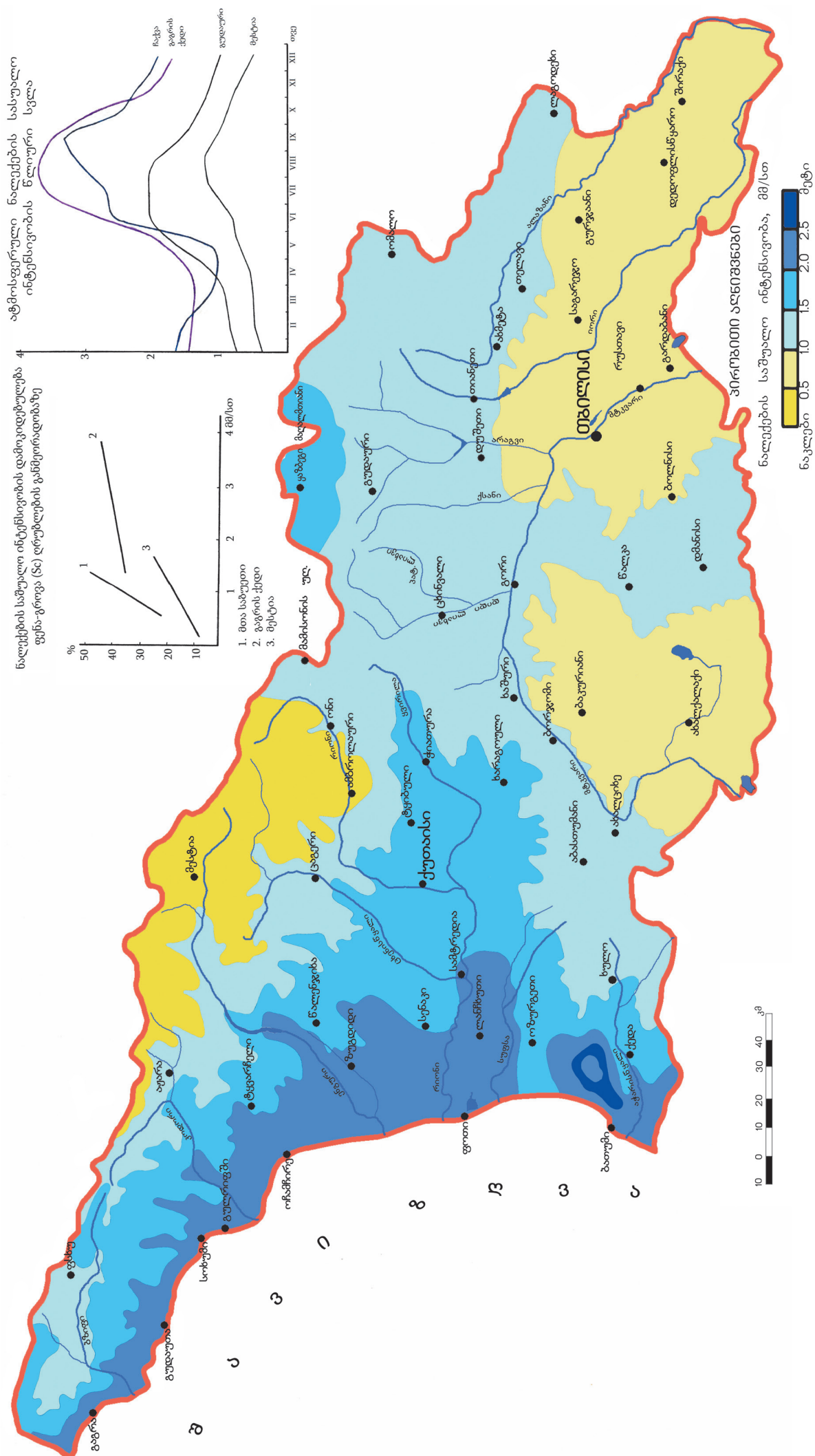
49. დღეთა რიცხვი ატმოსფერული ნალექებით ≥ 10 მმ. ფელიწადი

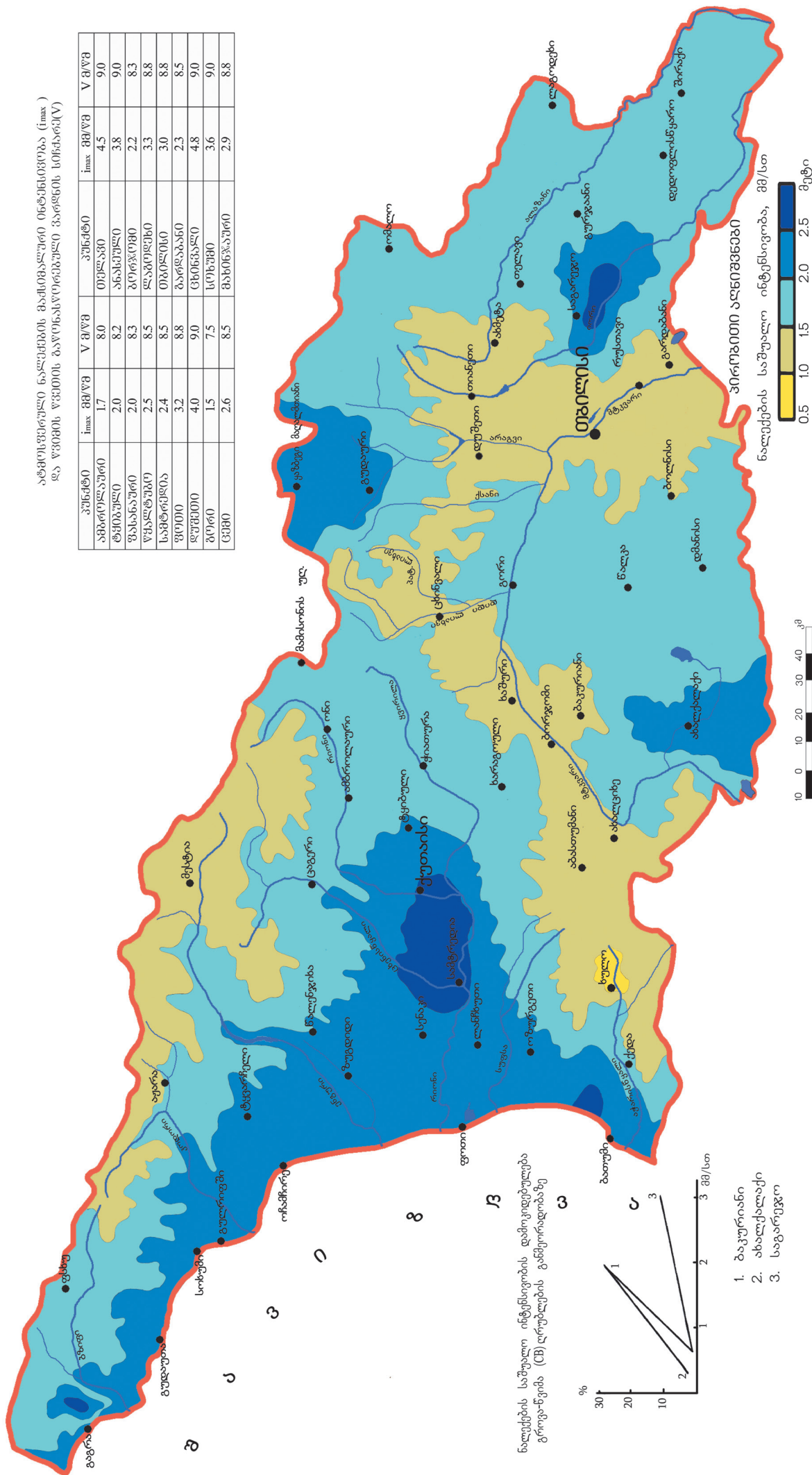
51. ატმოსფერული ნალექების ინტენსივობა. იანვარი

52. ატმოსფერული ნალექების ინტენსივობა. ივლისი

ატმოსფერული ნალექების მაქსიმალური ინტენსივობა (imax)
და წვიმის წვეთის გაწონასწორებული გაწონის სიხარბი (V)

კუნძულები	imax	მმ/წმ	V მმ/წმ	კუნძულები	imax	მმ/წმ	V მმ/წმ
აგორა	1.7	8.0	8.0	თელავი	4.5	4.5	9.0
ტყეველი	2.0	8.2	8.2	აგორა	3.8	3.8	9.0
ფანაშაშვი	2.0	8.3	8.3	ბორჯომი	2.2	2.2	8.3
წაბლეთი	2.5	8.5	8.5	ლაგოდეხი	3.3	3.3	8.8
სამტრედი	2.4	8.5	8.5	თბილისი	3.0	3.0	8.8
ფოთი	3.2	8.8	8.8	პარაგანი	2.3	2.3	8.5
დუშეთი	4.0	9.0	9.0	მცხეთა	4.8	4.8	9.0
გორი	1.5	7.5	7.5	სოფელი	3.6	3.6	9.0
ცხენი	2.6	8.5	8.5	მცხეთა	2.9	2.9	8.8

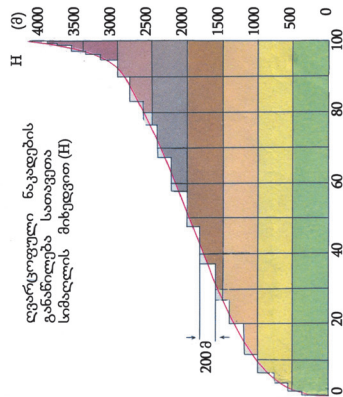

53. ღვარცოფები

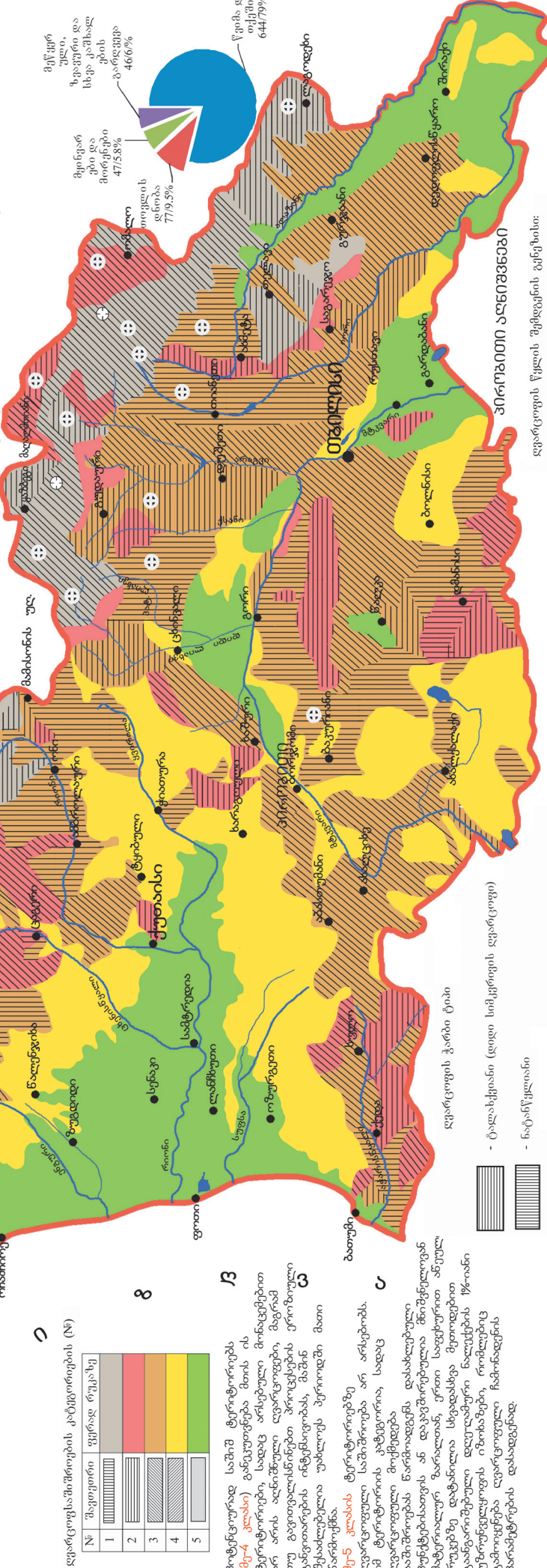
საქართველოს ტერიტორიის განაწილება ღვარცოფსაშუაშროების კატეგორიების მიხედვით, %-ში

რეგიონი	კატეგორია				
	1	2	3	4	5
აღმოსავლეთი საქართველო	14,6	8,7	45,1	16,5	15,1
დასავლეთი საქართველო	9,5	11,8	19,0	38,2	21,5
საქართველო	12,1	10,2	32,0	27,4	18,3

ღვარცოფული საშუაშროების 1 კლასი (კატეგორია) მდებარეობს ტერიტორიის მხოლოდ ღვარცოფული კრების უმრავლესი ნაწილში. ღვარცოფული საშუაშროების 2 კლასი (კატეგორია) მდებარეობს ღვარცოფული საშუაშროების 1 კლასის შემადგენელი ნაწილის უმრავლესი ნაწილში. ღვარცოფული საშუაშროების 3 კლასი (კატეგორია) მდებარეობს ღვარცოფული საშუაშროების 1 კლასის შემადგენელი ნაწილის უმრავლესი ნაწილში. ღვარცოფული საშუაშროების 4 კლასი (კატეგორია) მდებარეობს ღვარცოფული საშუაშროების 1 კლასის შემადგენელი ნაწილის უმრავლესი ნაწილში. ღვარცოფული საშუაშროების 5 კლასი (კატეგორია) მდებარეობს ღვარცოფული საშუაშროების 1 კლასის შემადგენელი ნაწილის უმრავლესი ნაწილში.

ღვარცოფული საშუაშროების 1 კლასი (კატეგორია) მდებარეობს ტერიტორიის მხოლოდ ღვარცოფული კრების უმრავლესი ნაწილში. ღვარცოფული საშუაშროების 2 კლასი (კატეგორია) მდებარეობს ღვარცოფული საშუაშროების 1 კლასის შემადგენელი ნაწილის უმრავლესი ნაწილში. ღვარცოფული საშუაშროების 3 კლასი (კატეგორია) მდებარეობს ღვარცოფული საშუაშროების 1 კლასის შემადგენელი ნაწილის უმრავლესი ნაწილში. ღვარცოფული საშუაშროების 4 კლასი (კატეგორია) მდებარეობს ღვარცოფული საშუაშროების 1 კლასის შემადგენელი ნაწილის უმრავლესი ნაწილში. ღვარცოფული საშუაშროების 5 კლასი (კატეგორია) მდებარეობს ღვარცოფული საშუაშროების 1 კლასის შემადგენელი ნაწილის უმრავლესი ნაწილში.

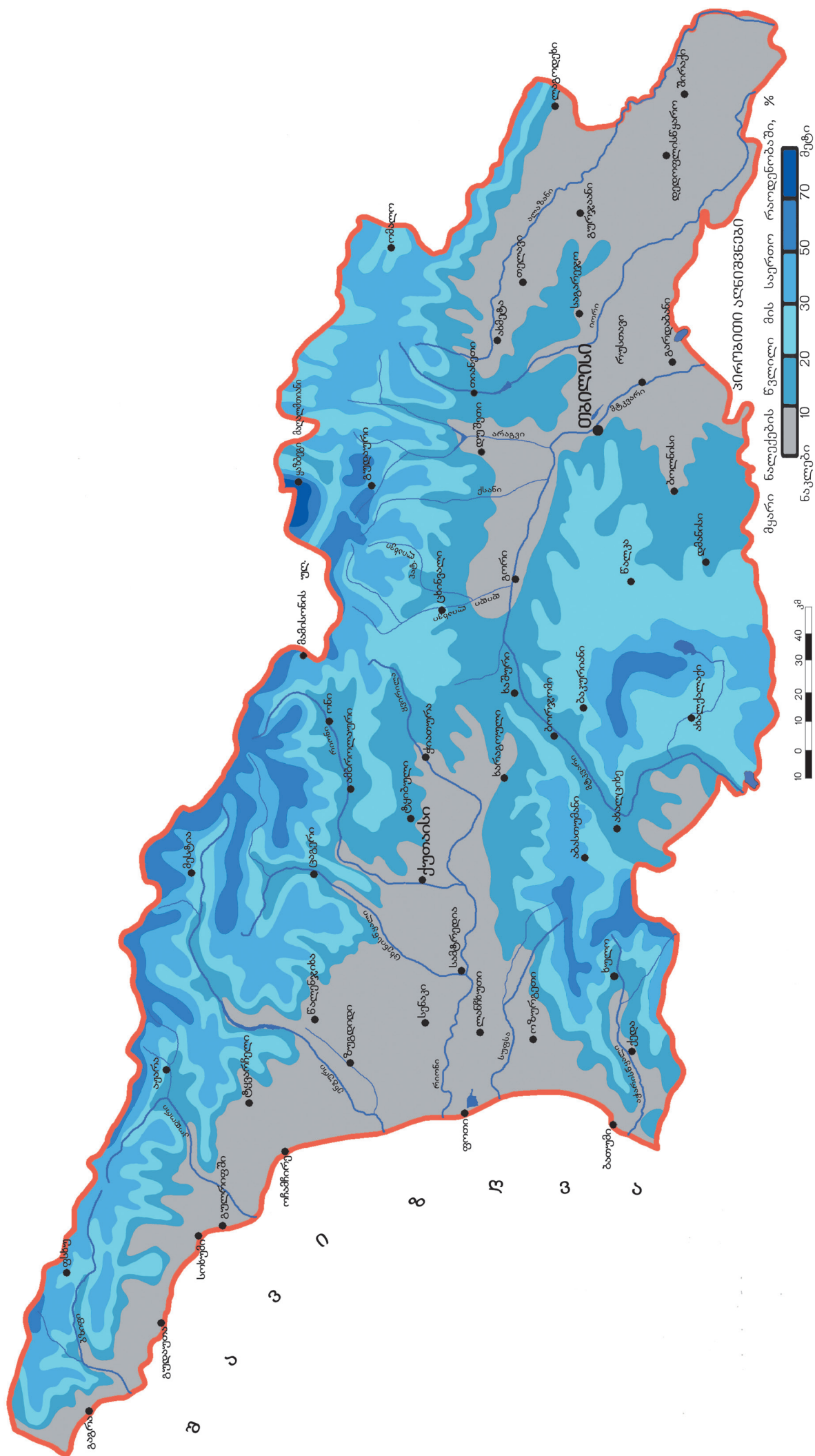
ღვარცოფის წყლის შემდგენლის განმარტება:
 - ღვარცოფი (თივლის დინება წყლით);
 - გლაციალური.

ღვარცოფსაშუაშროების კატეგორიების (№)

№	შარფიერი	ფერად რუკაზე
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5

პოტენციურად საშიშ ტერიტორიებს (მე-4 კლასი) განეკუთვნება მისი ის ტერიტორიები, სადაც არსებული მონაცემებით არ არის აღნიშნული ღვარცოფები, მაგრამ თუ გათვალისწინებთ პოტენციურ კოორდინატებს, მაშინ შესაძლებელია უახლოეს პერიოდში მათი წარმოქმნა.

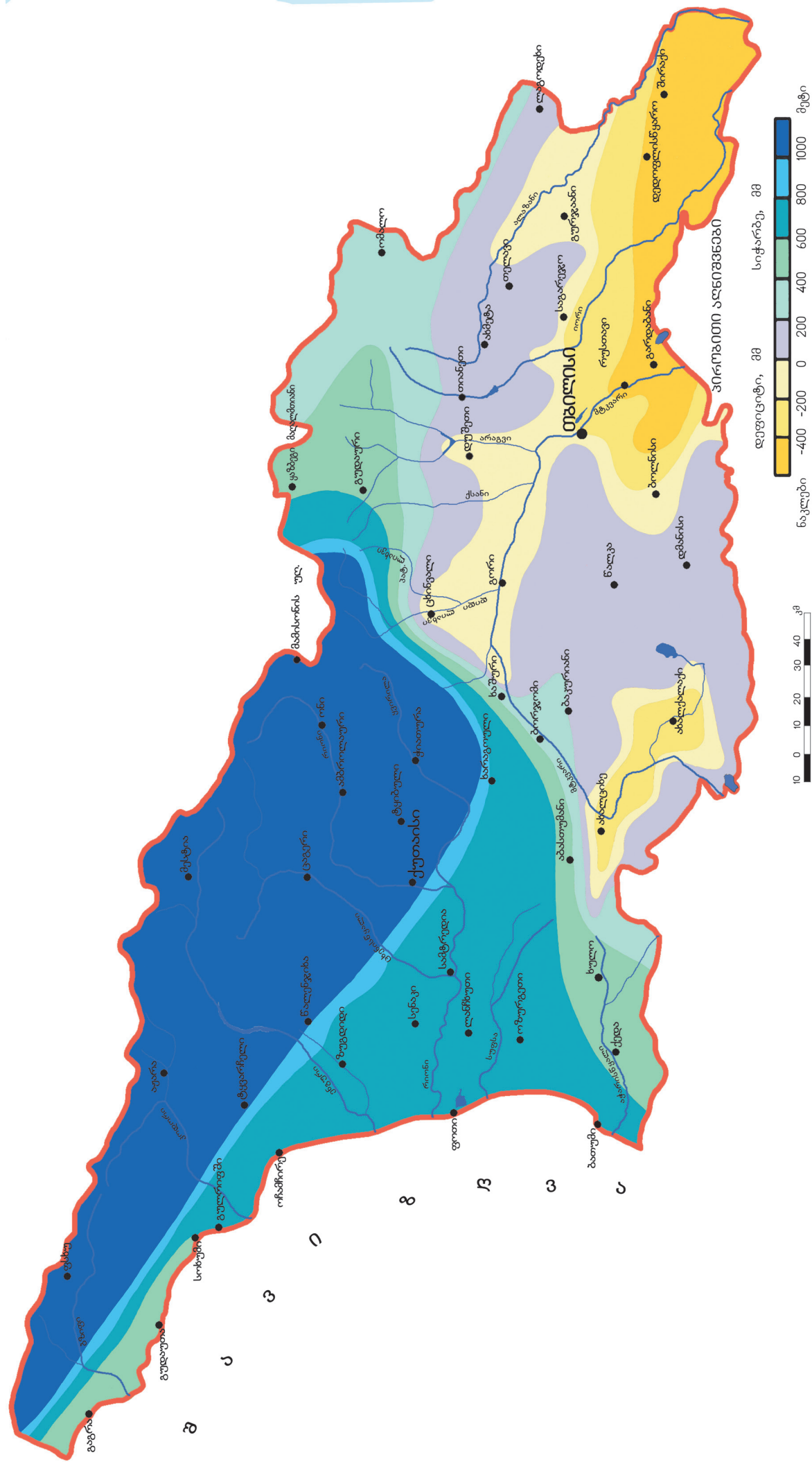
მე-5 კლასის ტერიტორიებზე ღვარცოფული საშიშროება არ არსებობს. იმ ტერიტორიის კატეგორია, სადაც ღვარცოფული მოქმედება საშიშროებას წარმოადგენს დასაბუთებული პუნქტებისათვის ან დაკავშირებულია მნიშვნელოვან მატერიალურ ზარალით, ერთი საფეხური ან უფრო მეტი დანაშაული სხვადასხვა მიხედვით განაგრძებული დღევანდელი ნაღველების 1%-იანი უზრუნველყოფის იზონანსები, რომლებიც გამოიყენება ღვარცოფული ჩამონადენის პრაქტიკის დასაბუთებად.

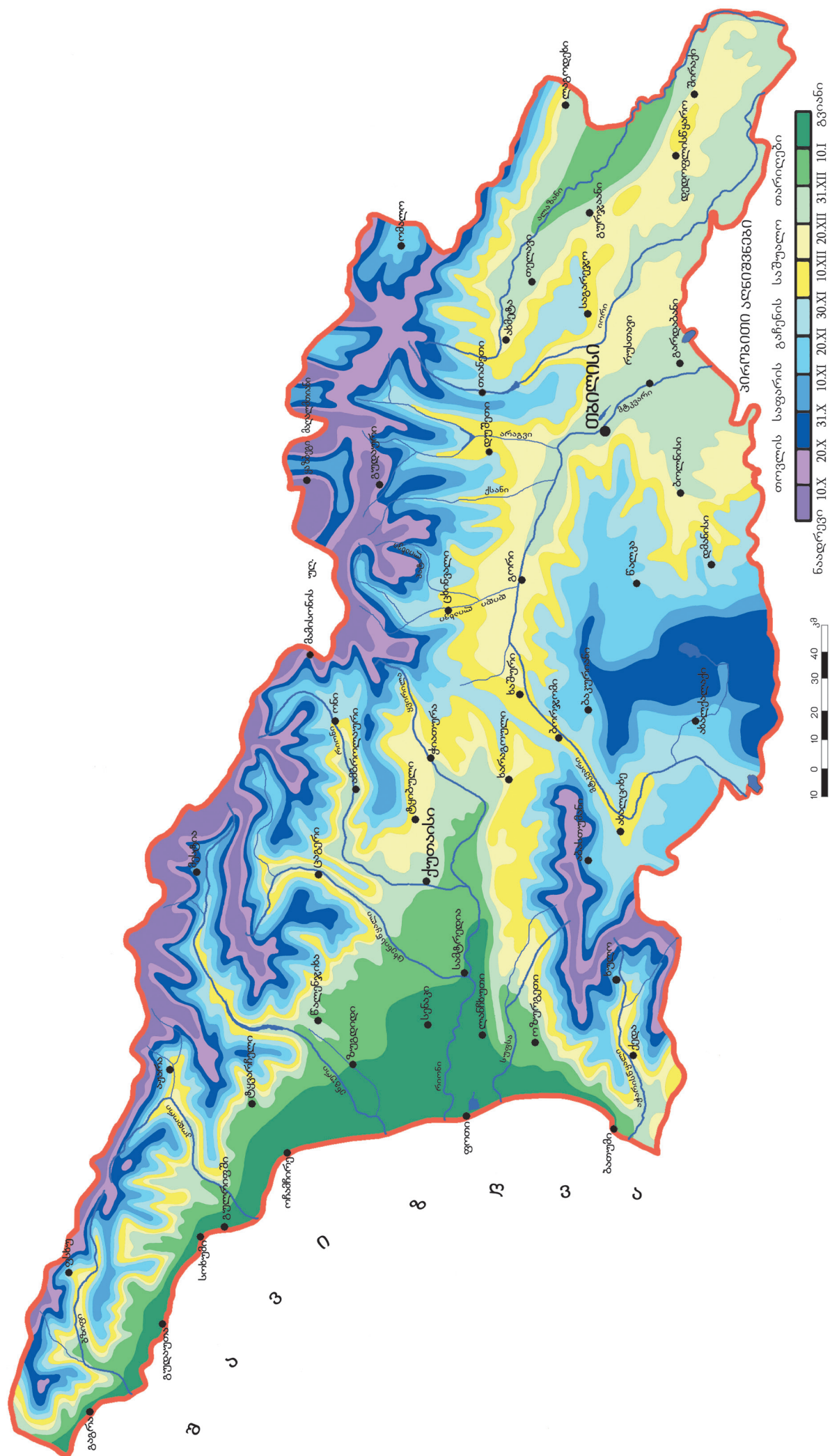

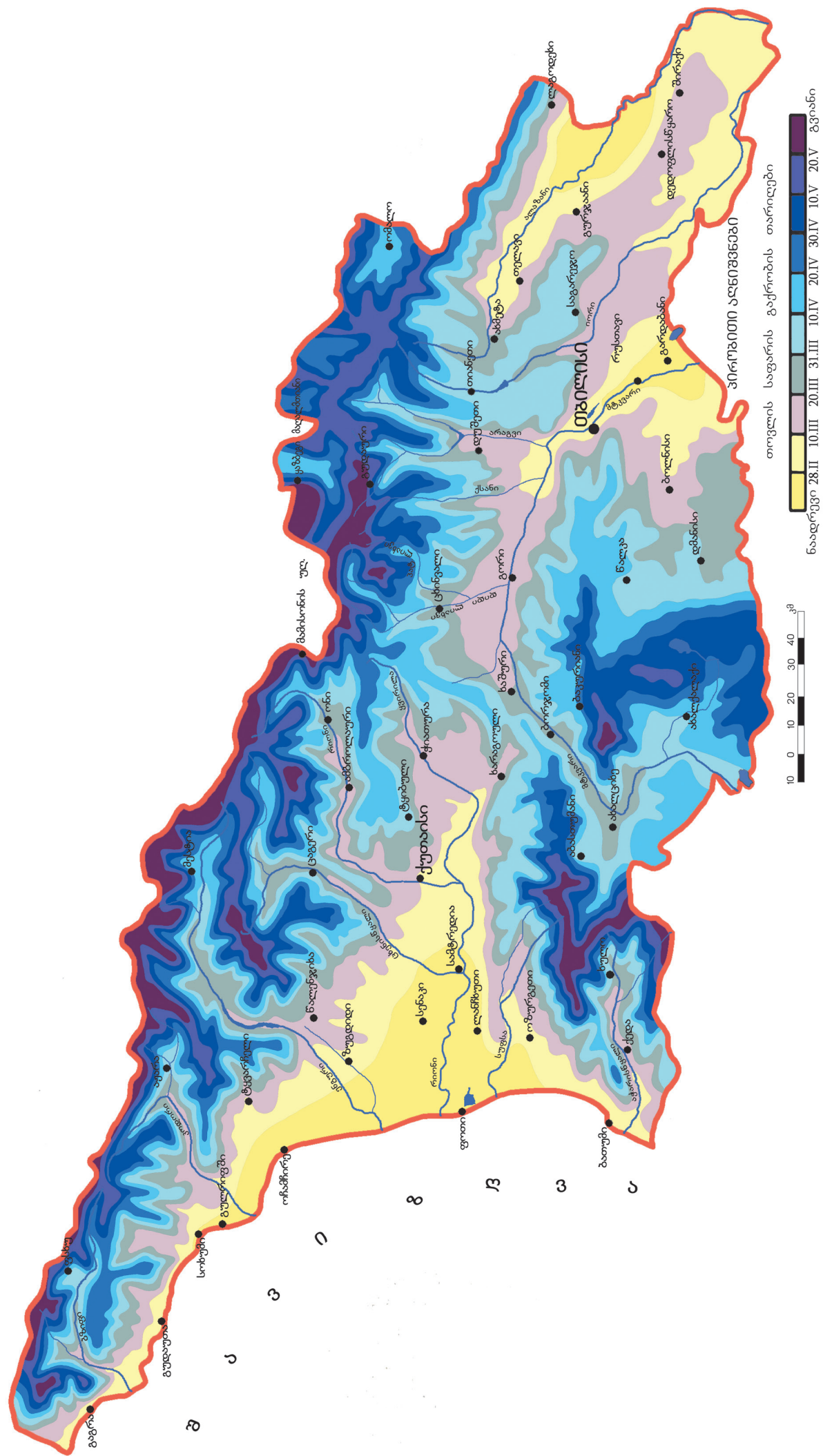
Topographic map of the Tbilisi region, Georgia, showing elevation contours, rivers, and settlements. The map includes a scale bar (0-40 km) and a legend for elevation (100-3000 m). Key locations marked include Tbilisi, Gori, and various mountain passes and valleys.

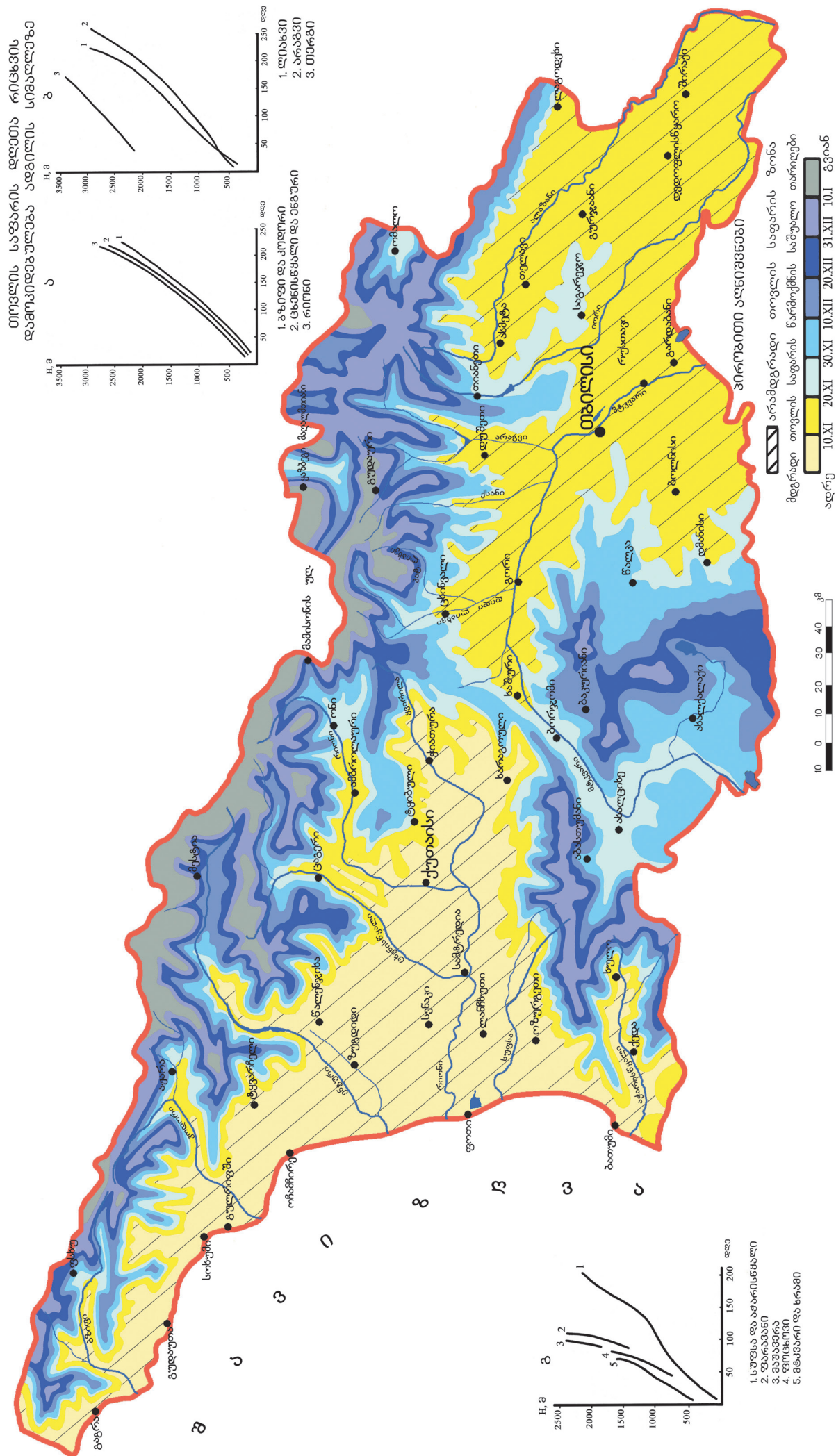
57. თოვლის საფარის გაჩენის საშუალო თარიღი

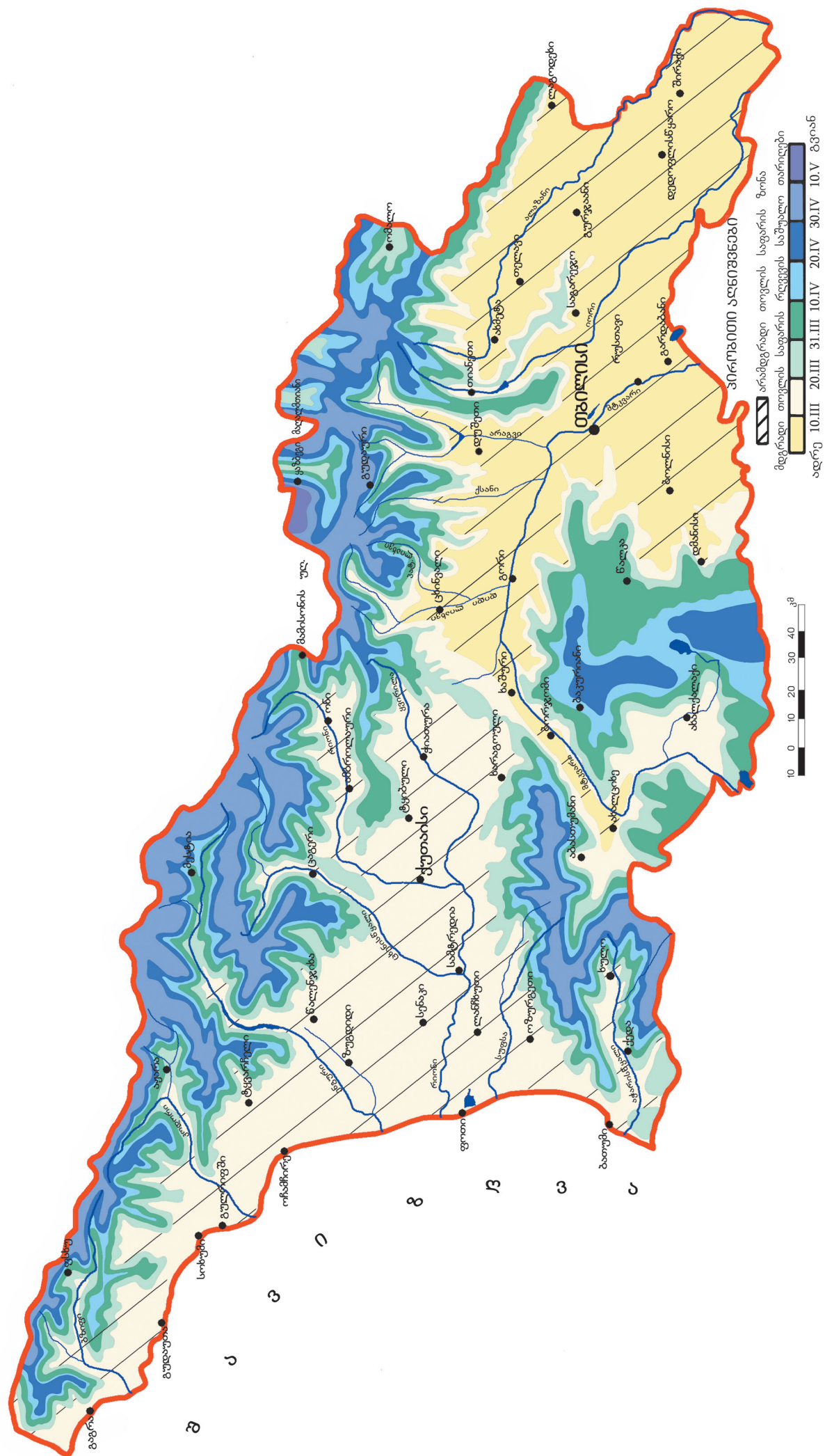

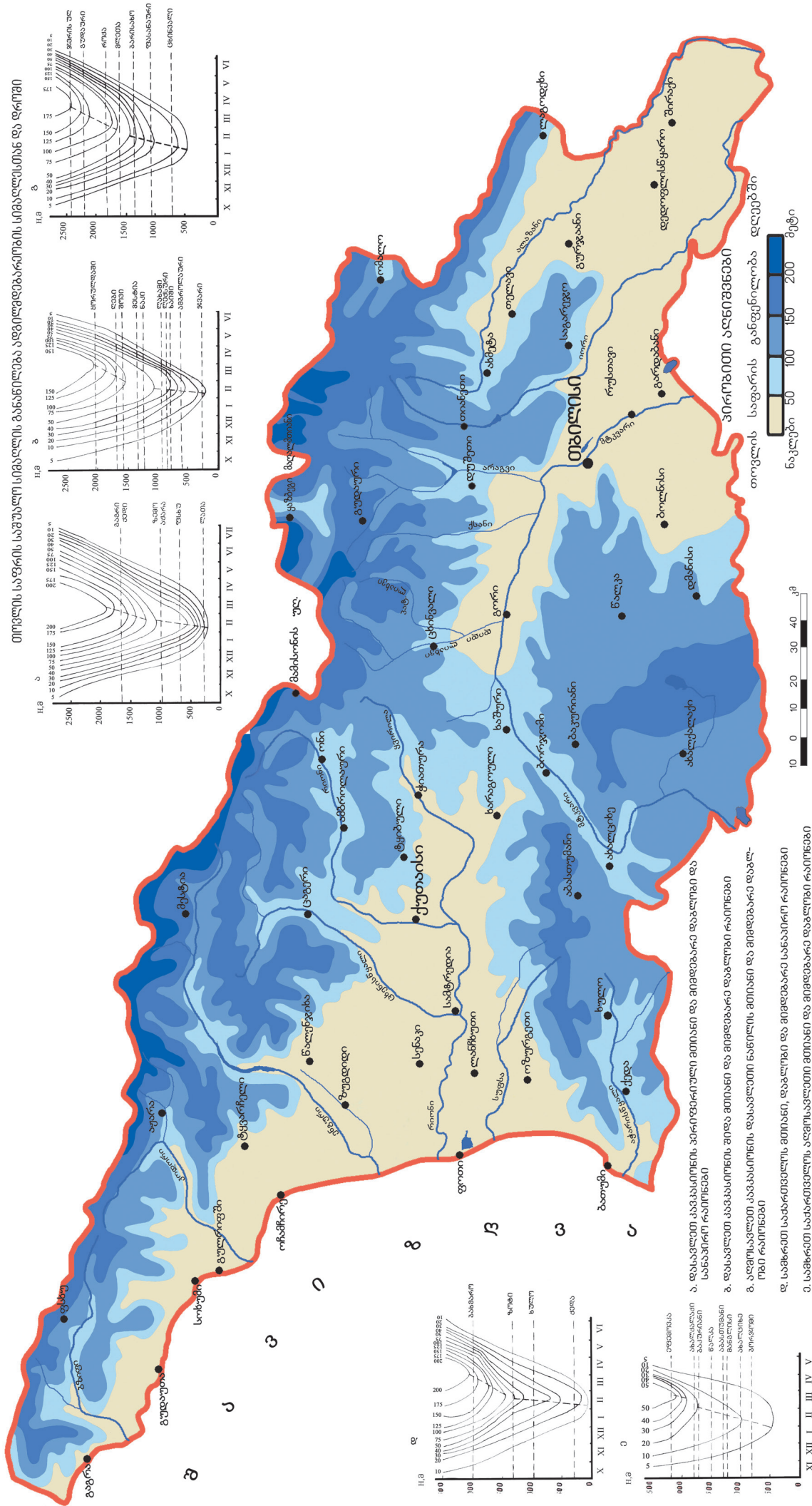
59. კდგბრადი თოვლის სავარის წარმოქმნის საშუალო თარიღი

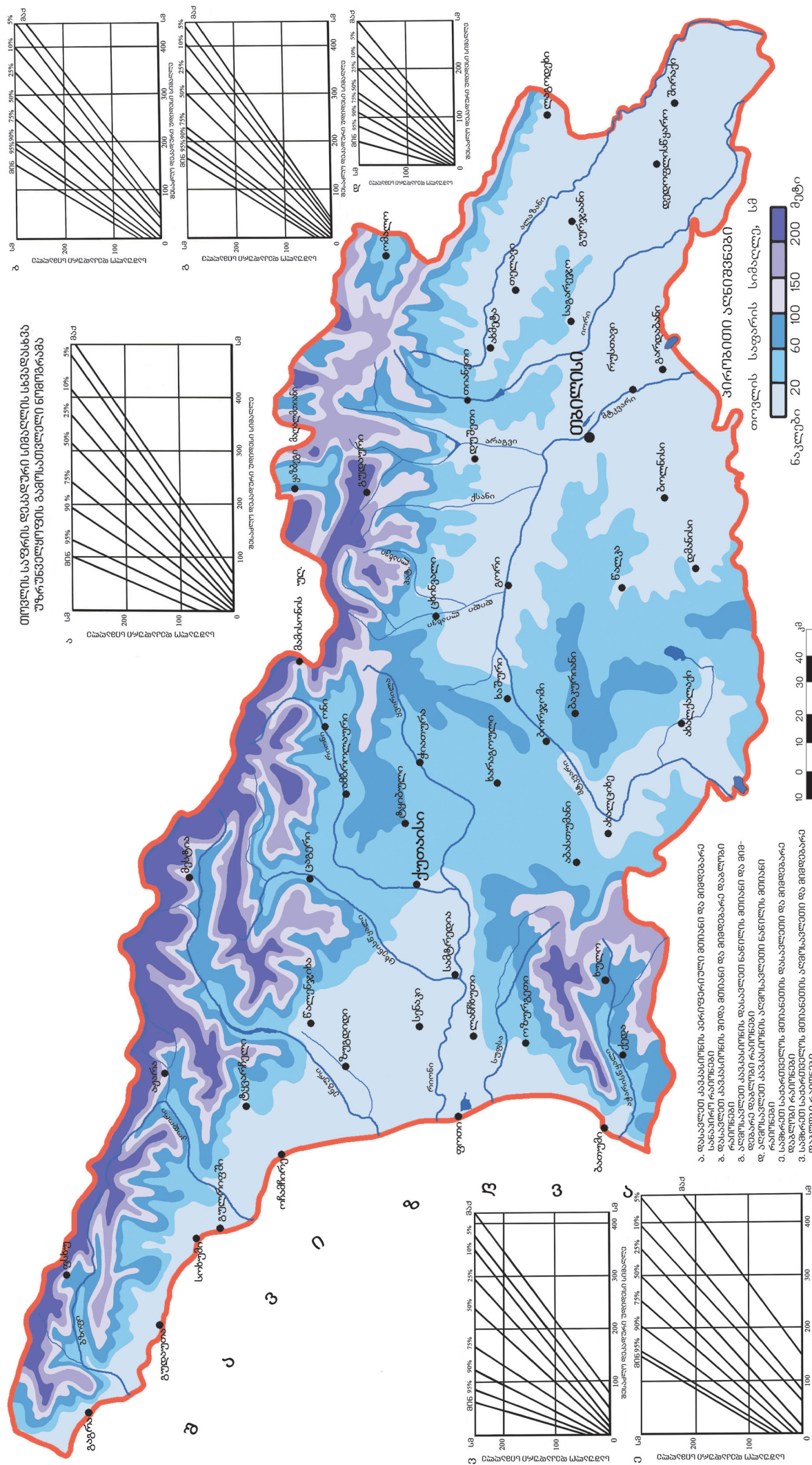

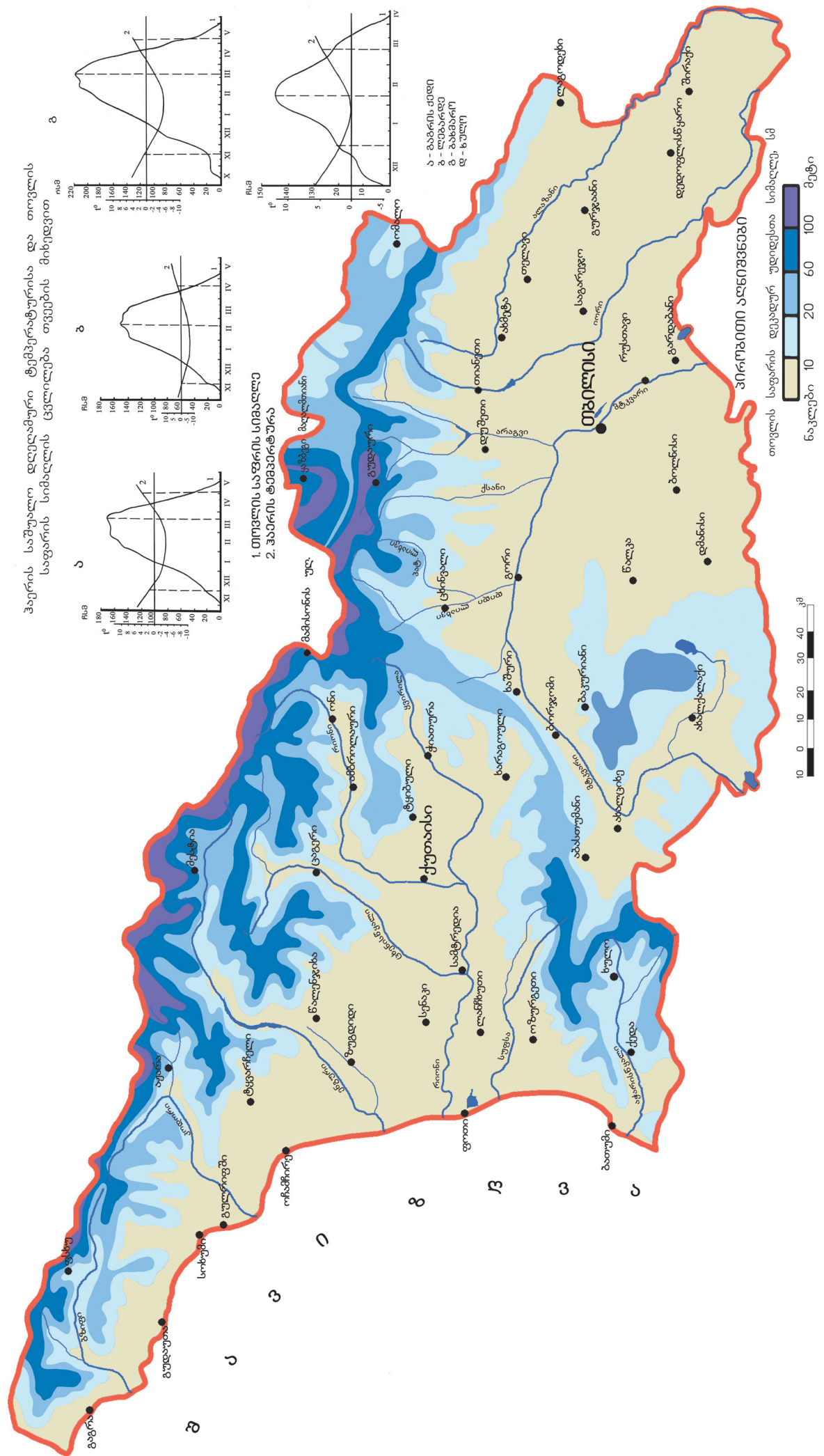
61. თოვლის საფარის არსებობის სანებრკლივობა

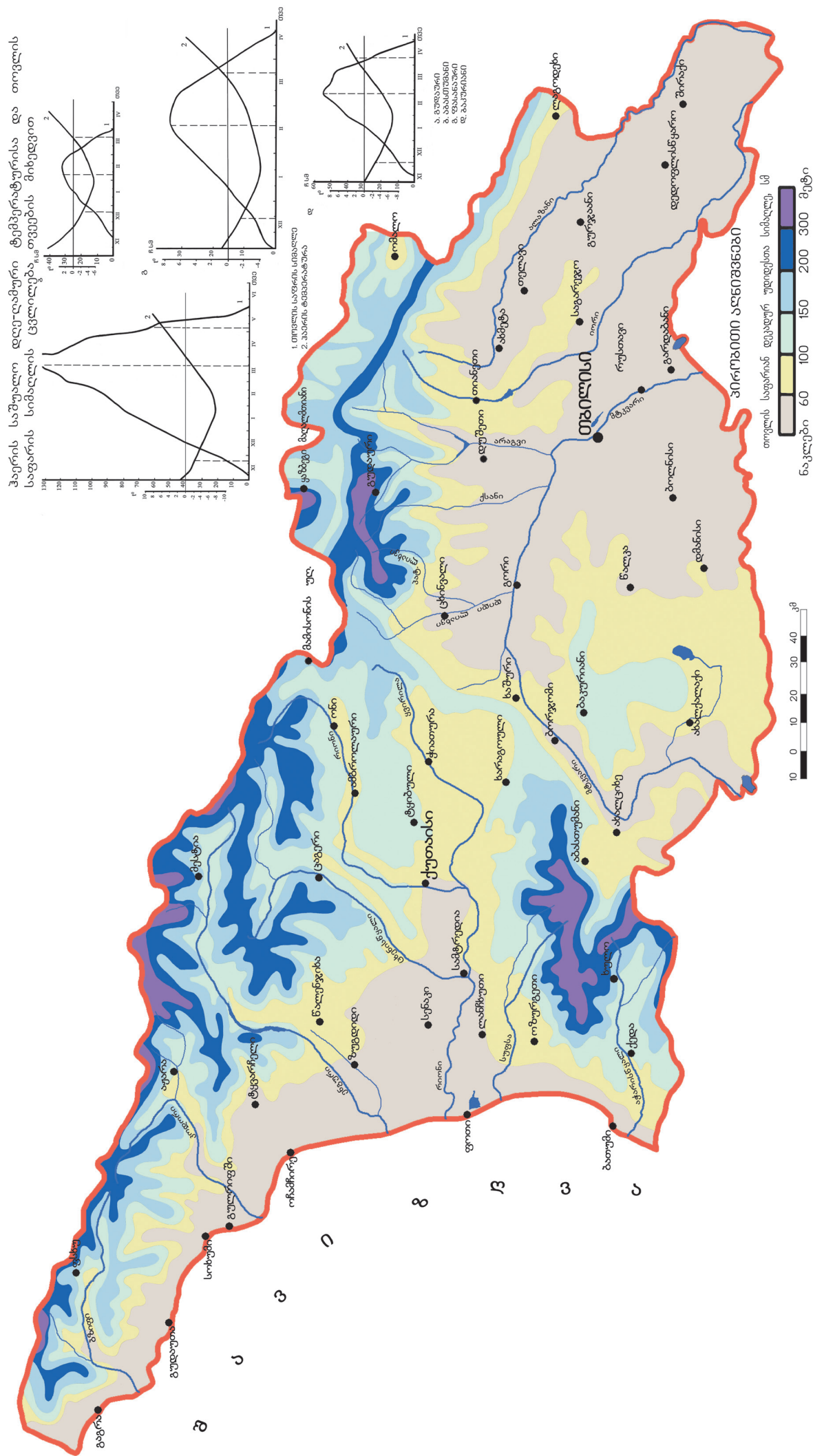

63. თოვლის საფარის დეკადურ უდიდეს სიმაღლეთა 95%-იანი უზრუნველყოფა

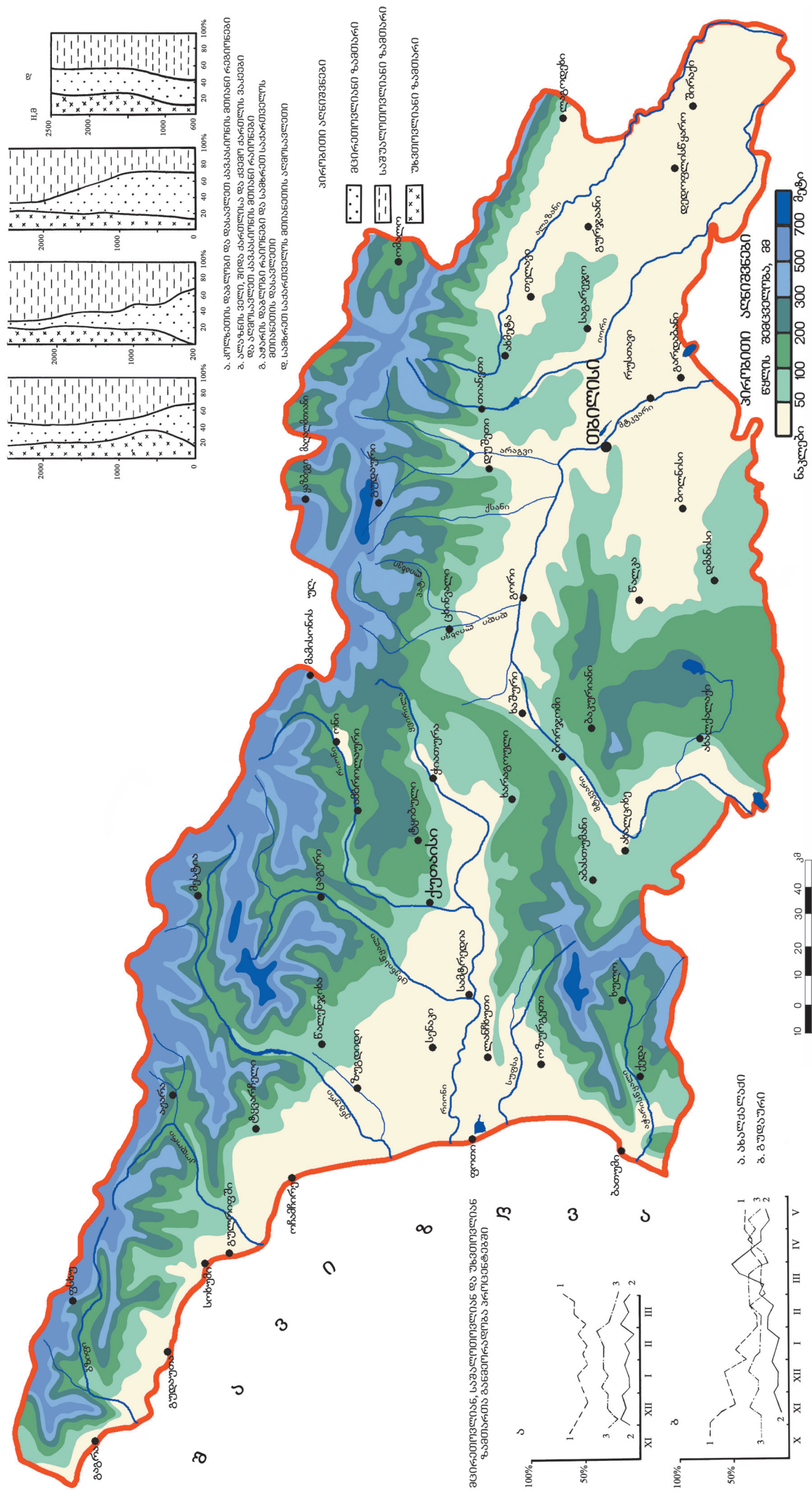

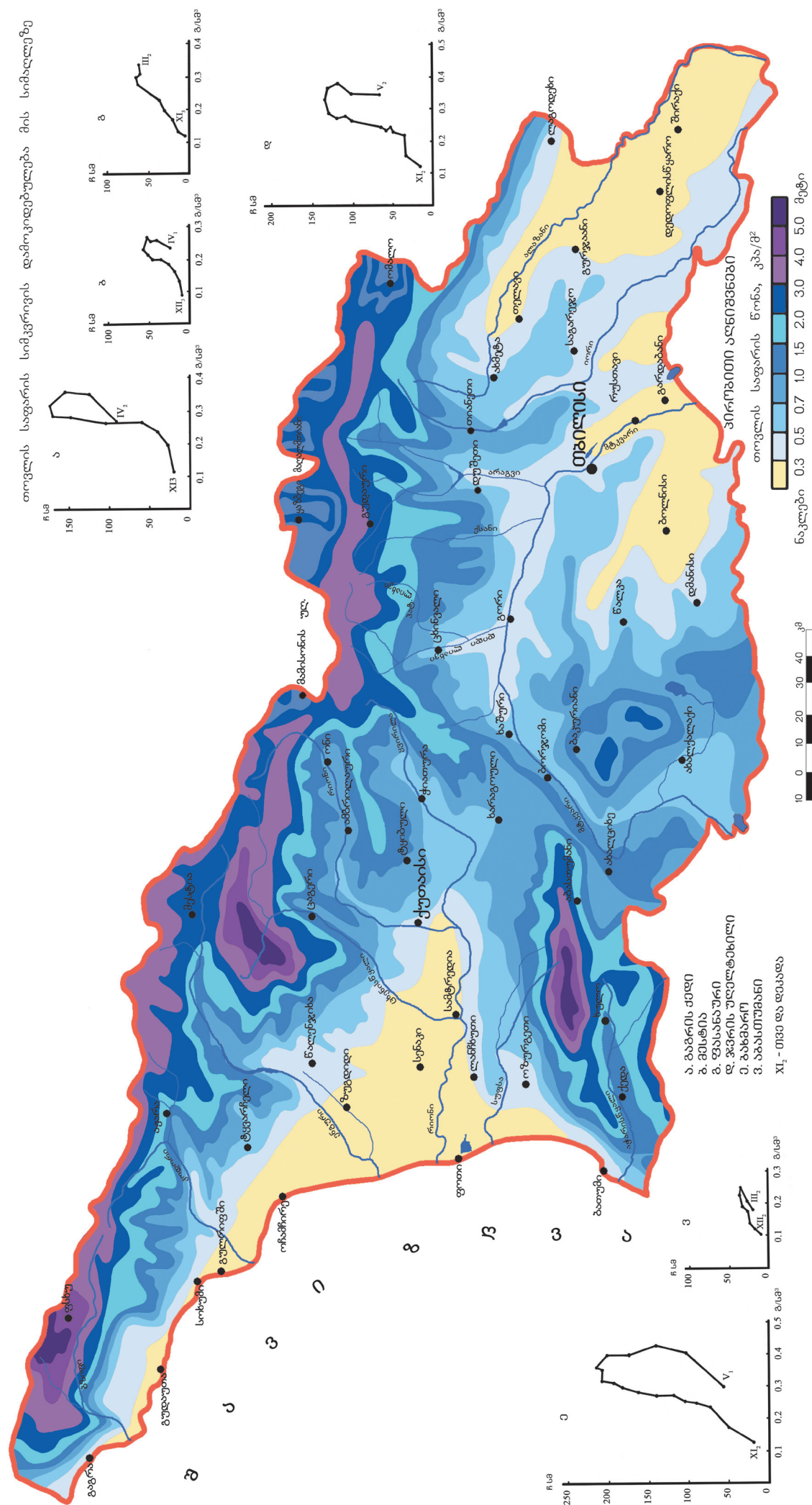

65. **ფაქტები** თქვენს სფეროში

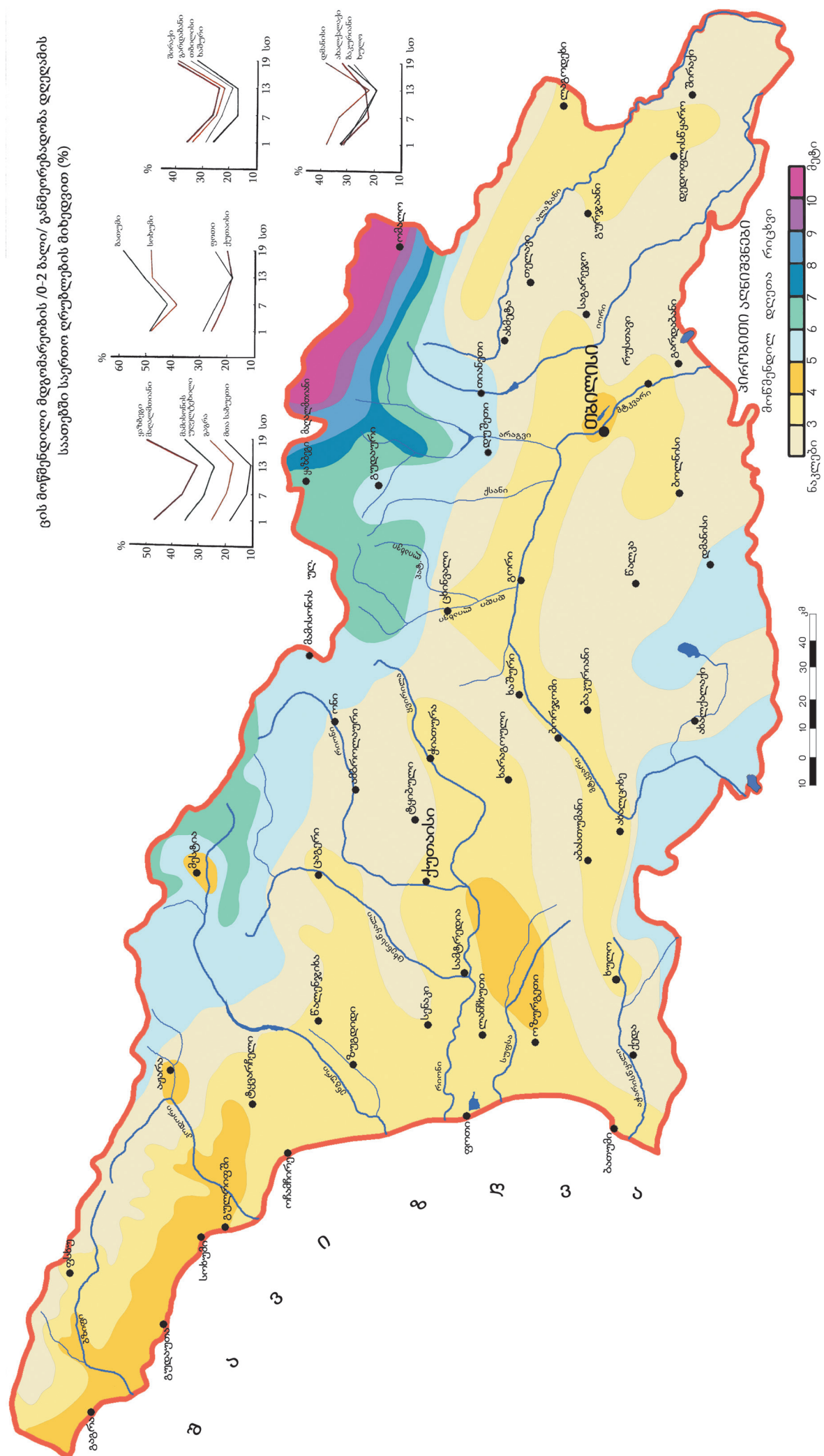
განსაკუთრებით ძლიერი
ძლიერი
საშუალო
სუსტი
არაზეგავსად

ზავსაშუალოდ სარისი

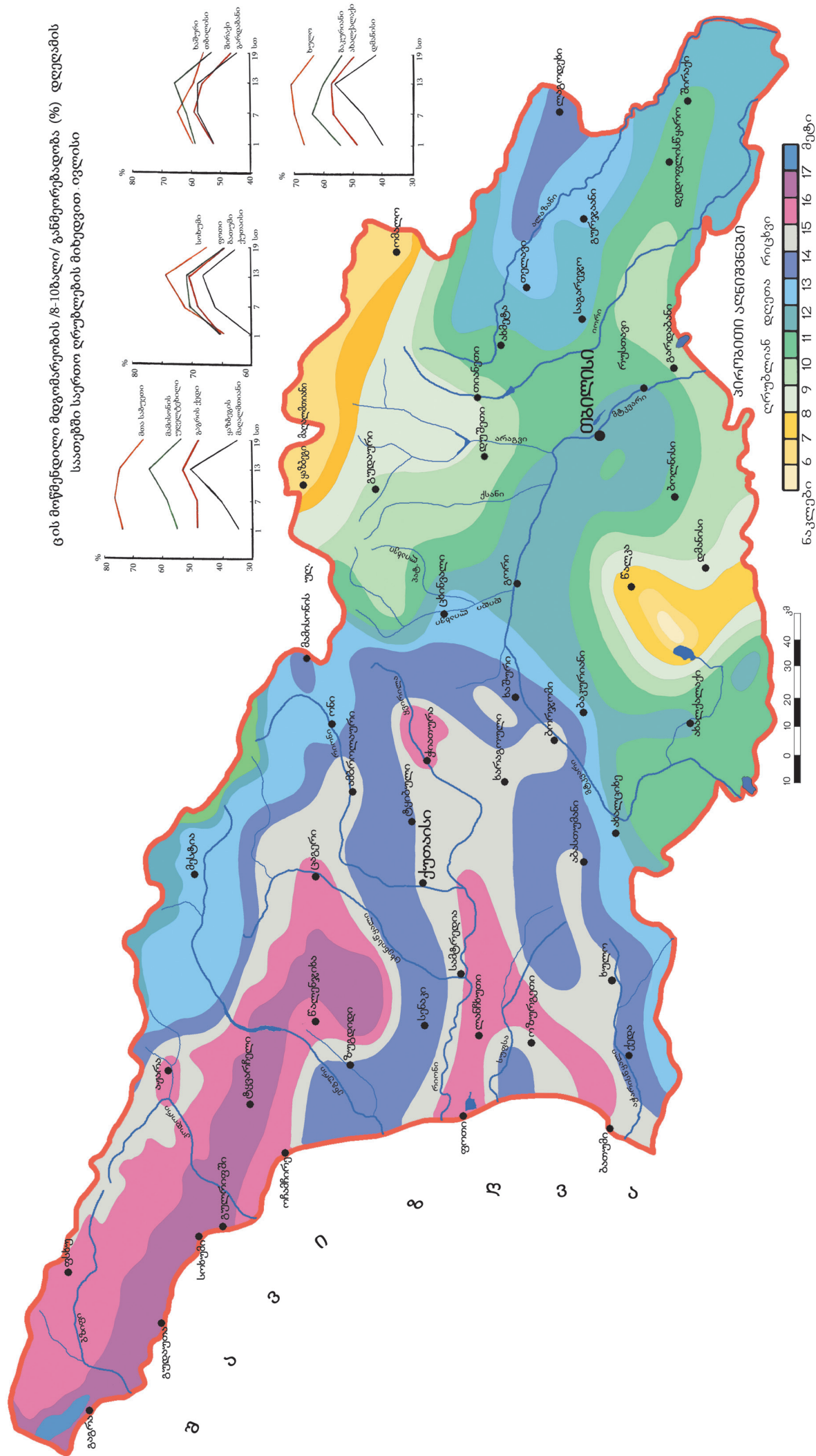
განსაკუთრებით ძლიერი
ძლიერი
საშუალო
სუსტი
არაზეგავსად

10 0 10 20 30 40 კმ

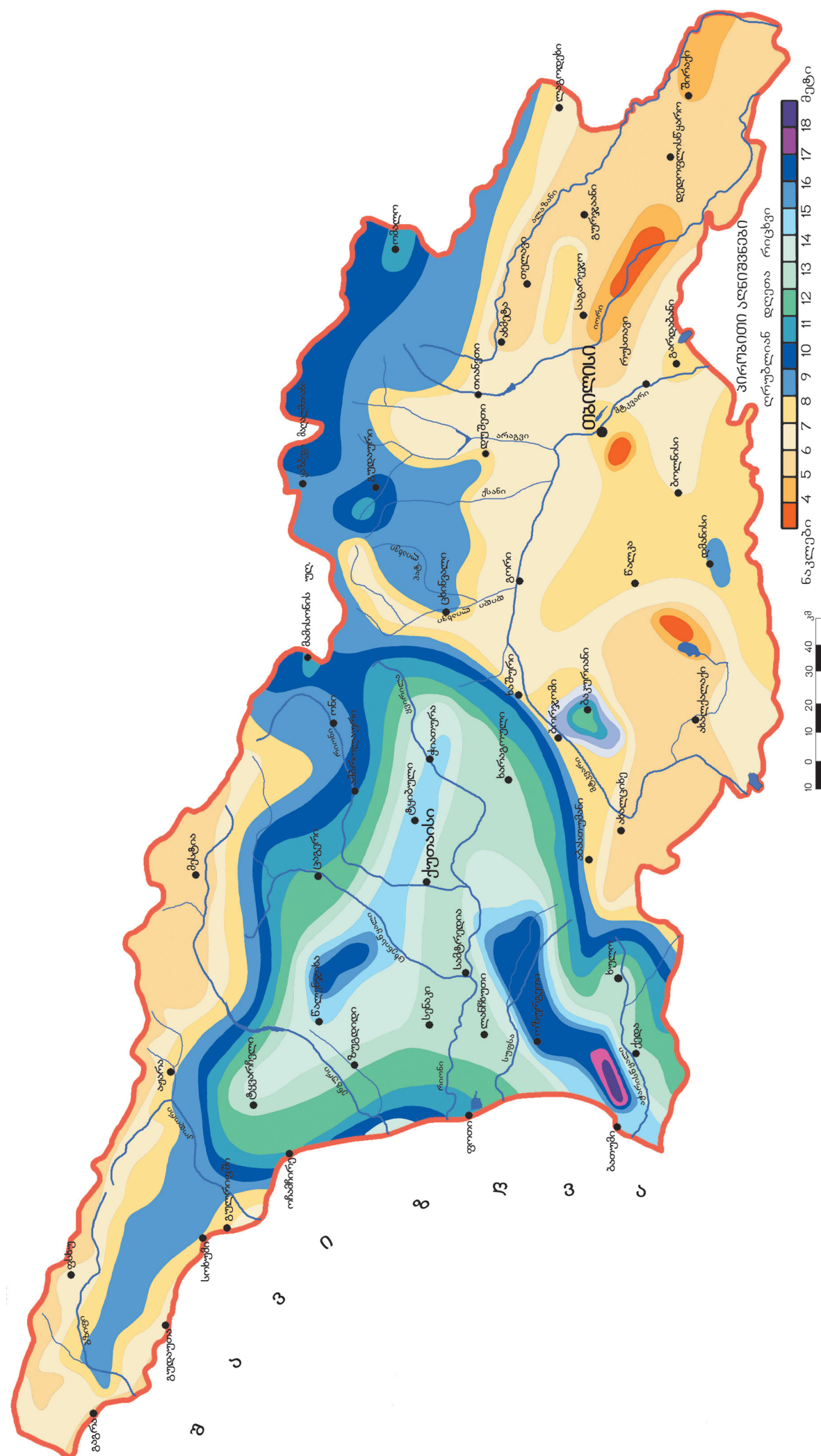

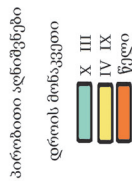

71. ღრუშპლიან დღეთა (8-10 ბალი) რიცხვი. ივლისი

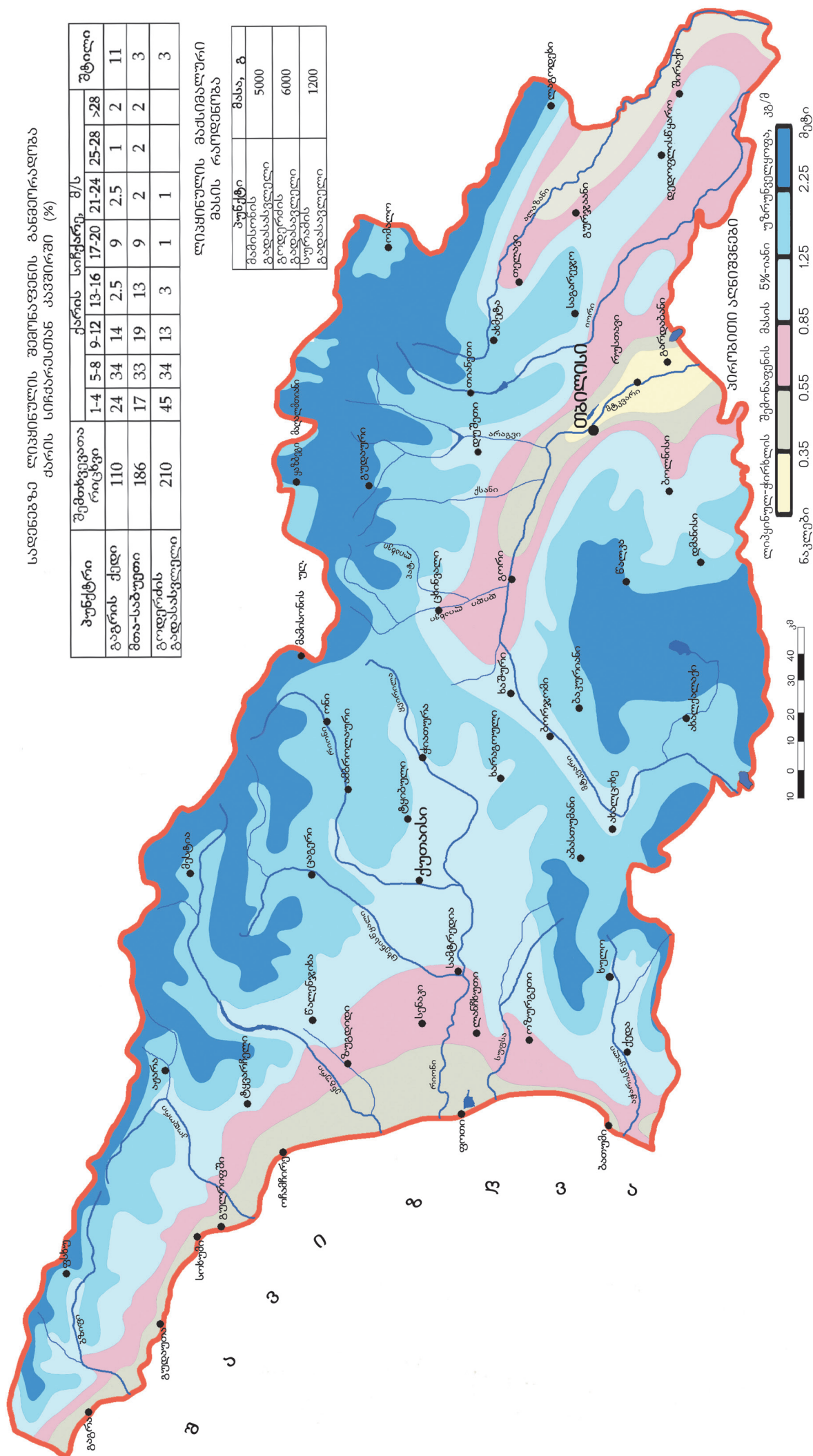

სადაცაღა ლიკინულს შომნენის ბანკორაღა
ქარის სიქარესთან კვშირში (%)

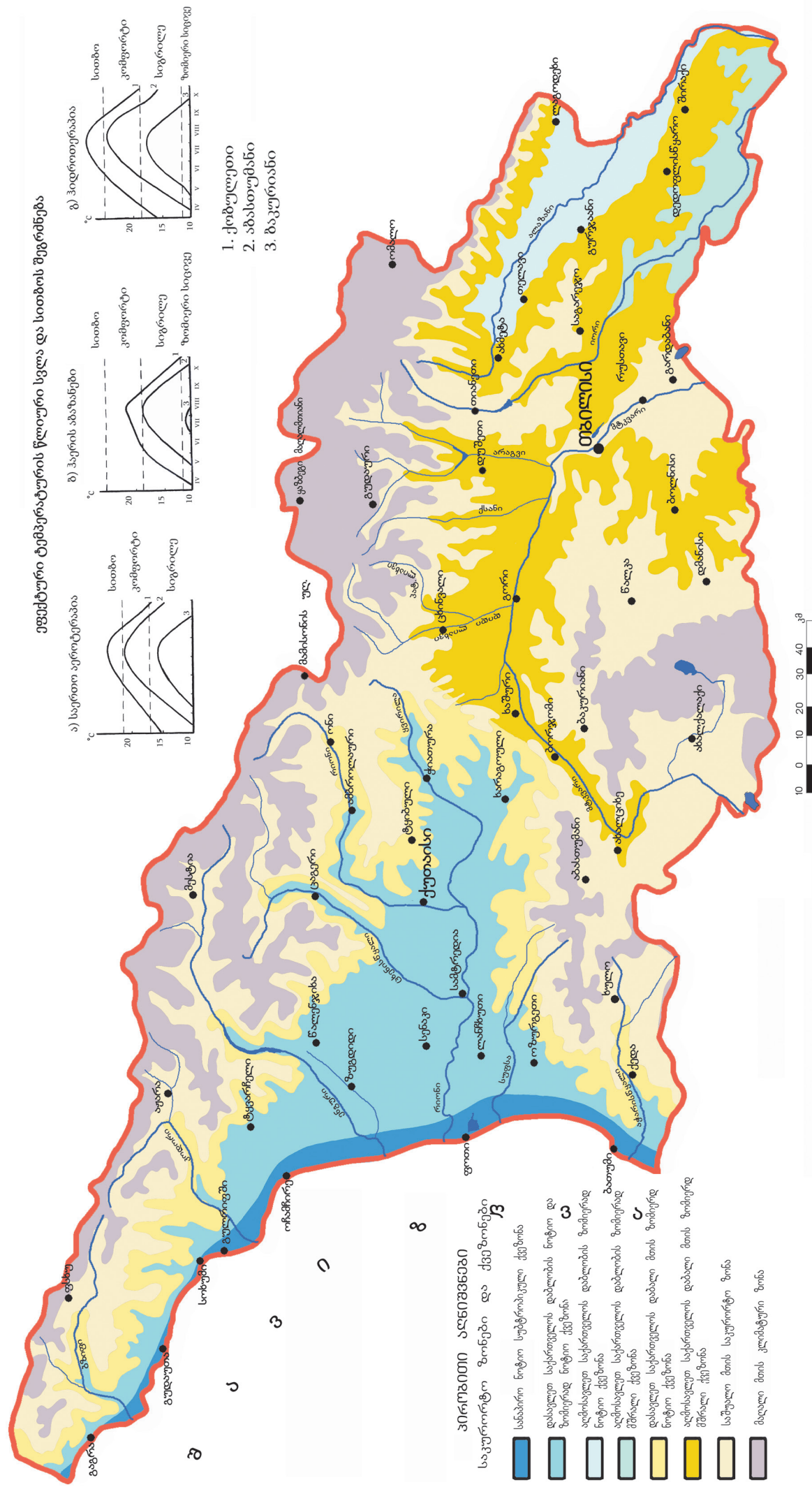
პუნქტი	შემთხვევათა რიცხვი	ქარის სიჩქარე, მ/ს								პტილი
		1-4	5-8	9-12	13-16	17-20	21-24	25-28	>28	
ბაგრის ქედი	110	24	34	14	2.5	9	2.5	1	2	11
მთა-საბუთი	186	17	33	19	13	9	2	2	2	3
ბოდბის ბადასაზვლო	210	45	34	13	3	1	1			3

ლიკინულის მაქსიმალური
მასის რაოდენობა

პუნქტი	მას, გ
მამისონის	5000
გადასავლელი	
ბუღდურის	6000
გადასავლელი	
სურამის	1200
გადასავლელი	

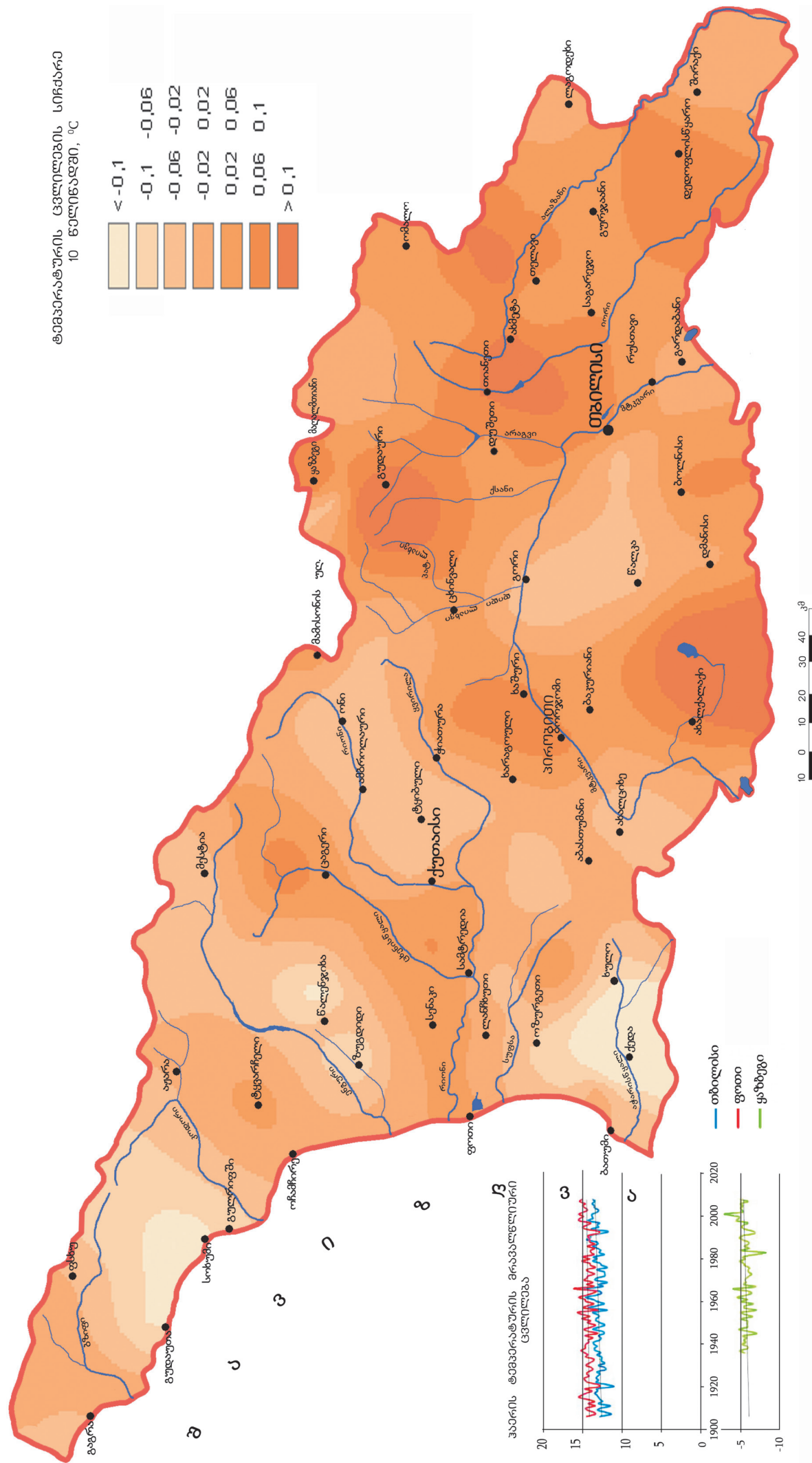

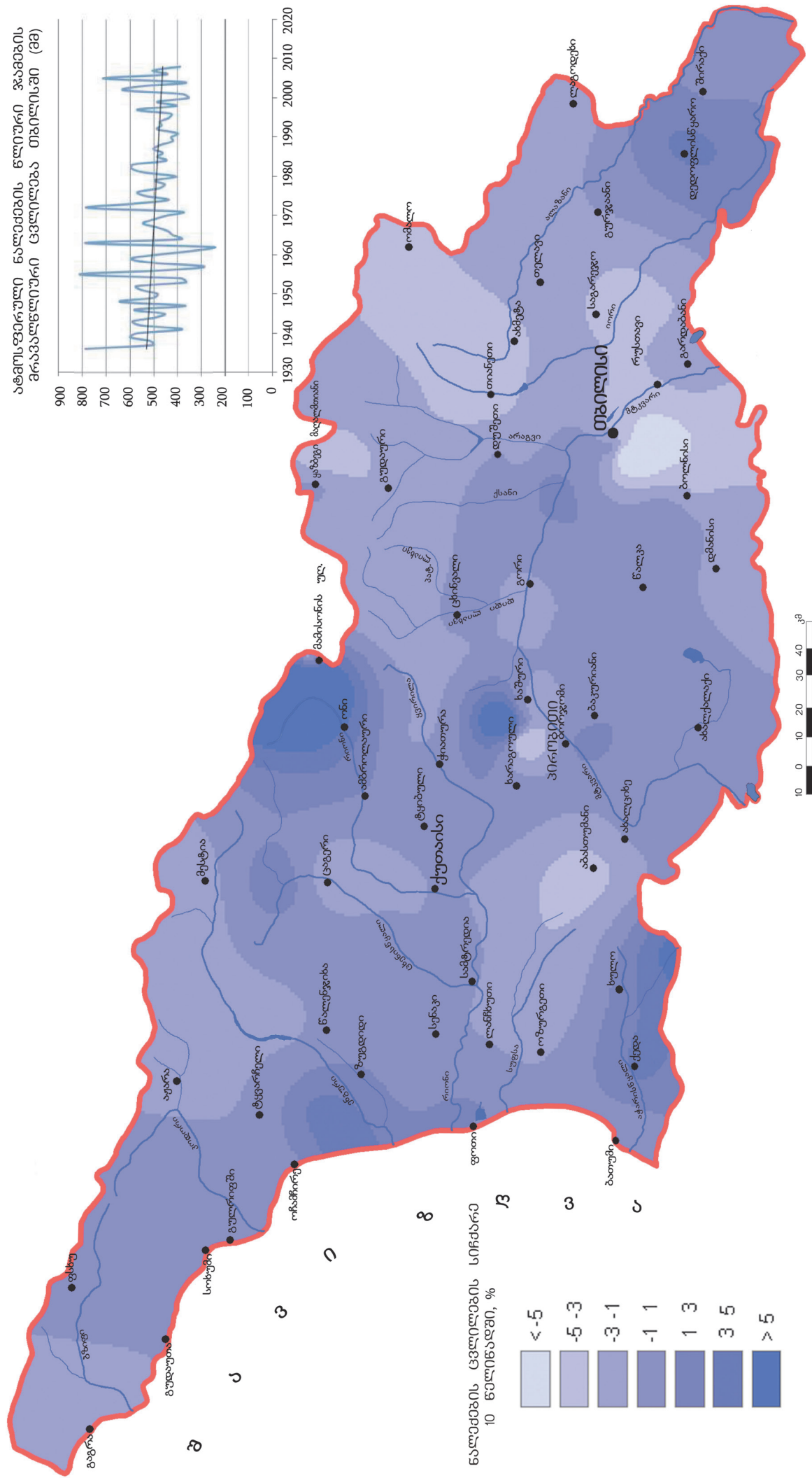

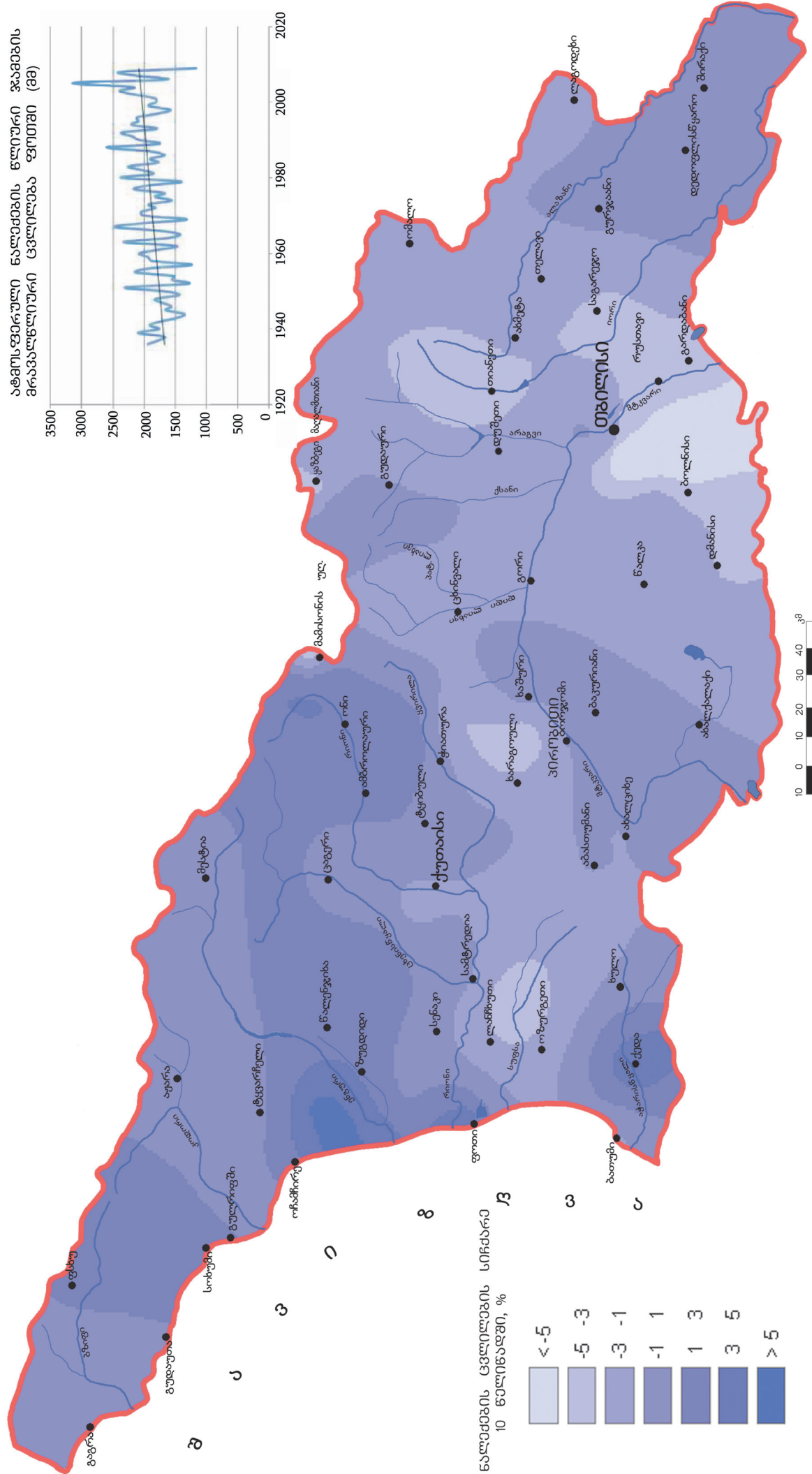

77. ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურის ცვლილება (1936-2008 წლებში)

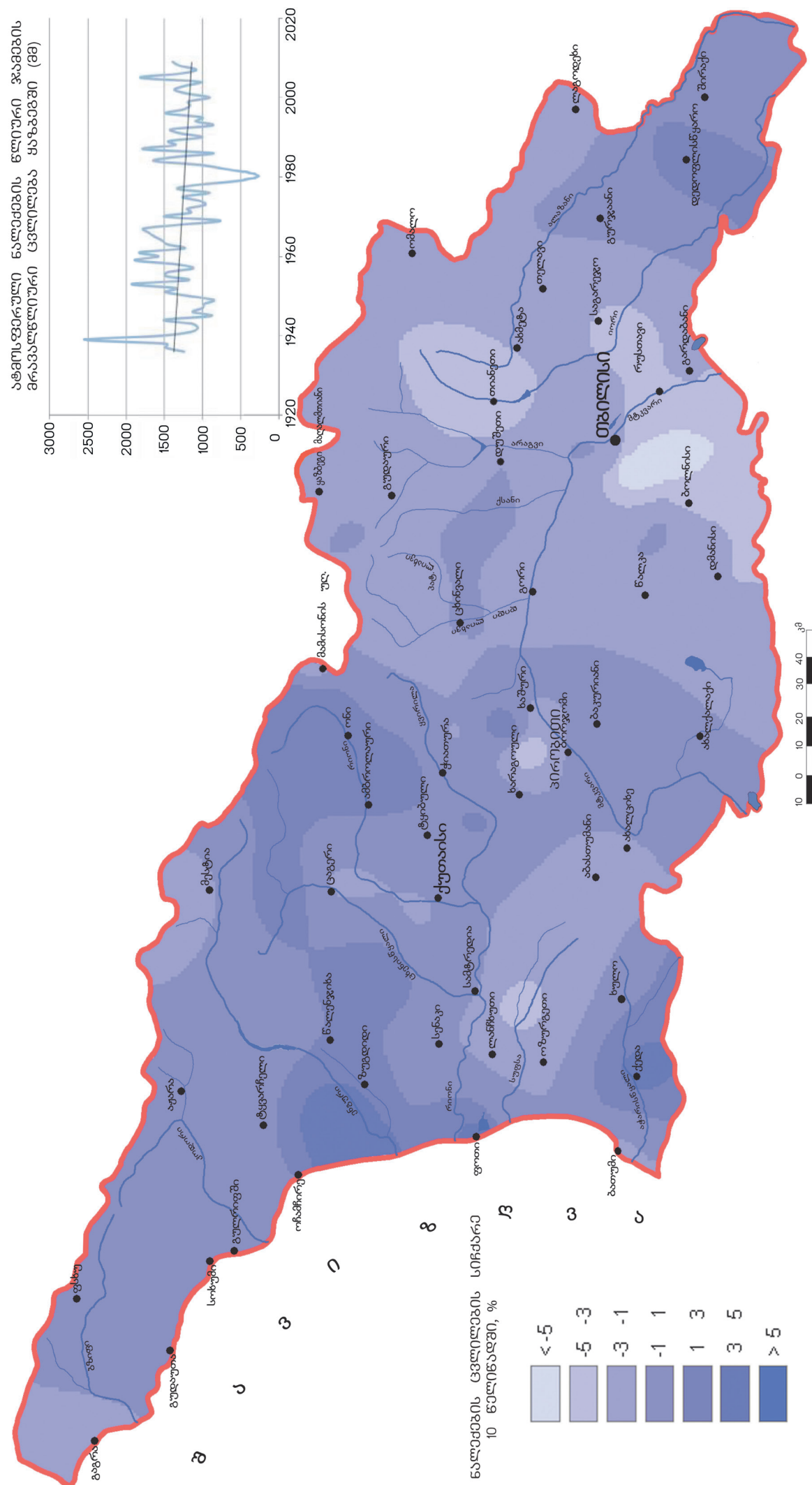

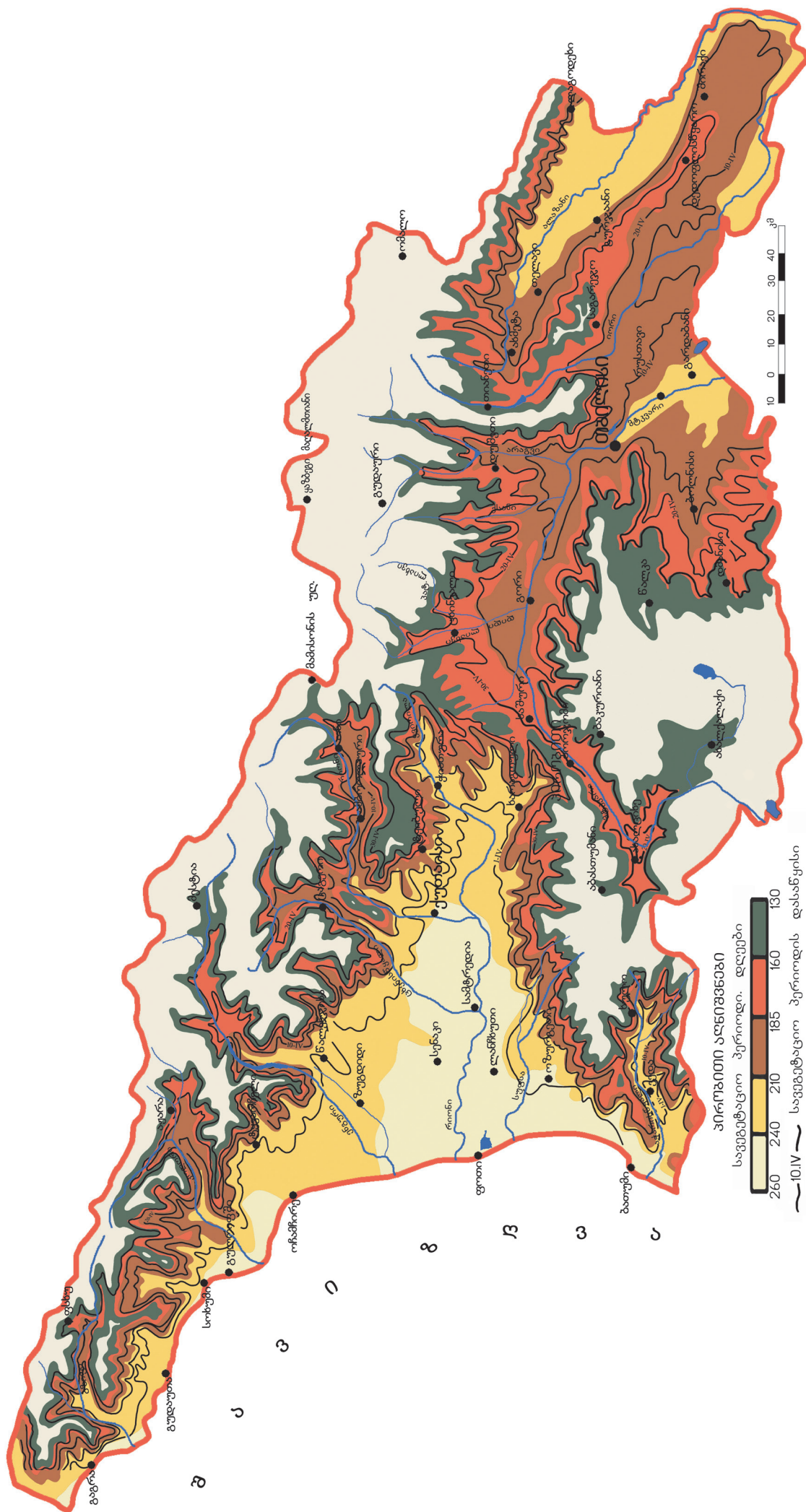
79. ატმოსფერული ნალექების რაოდენობის სიჩქარე. თბილისი კვირიკი (1936-2008 წლებში)

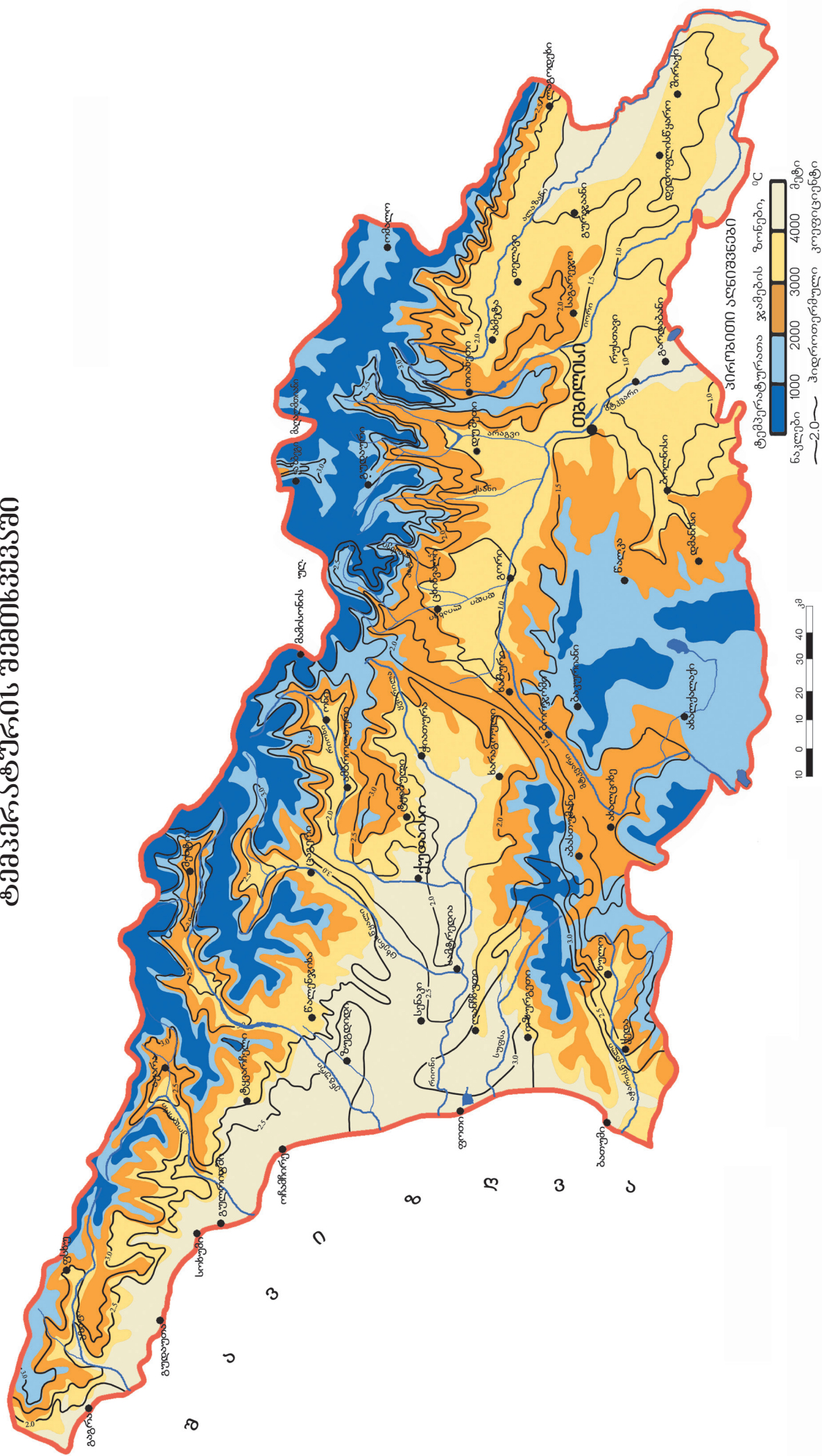

81. სავიზუალური კარიოდის დასაწყისი და ხანგრძლივობა 10°-ზე მეტი კარიო ტექნიკის უპიკოვანი

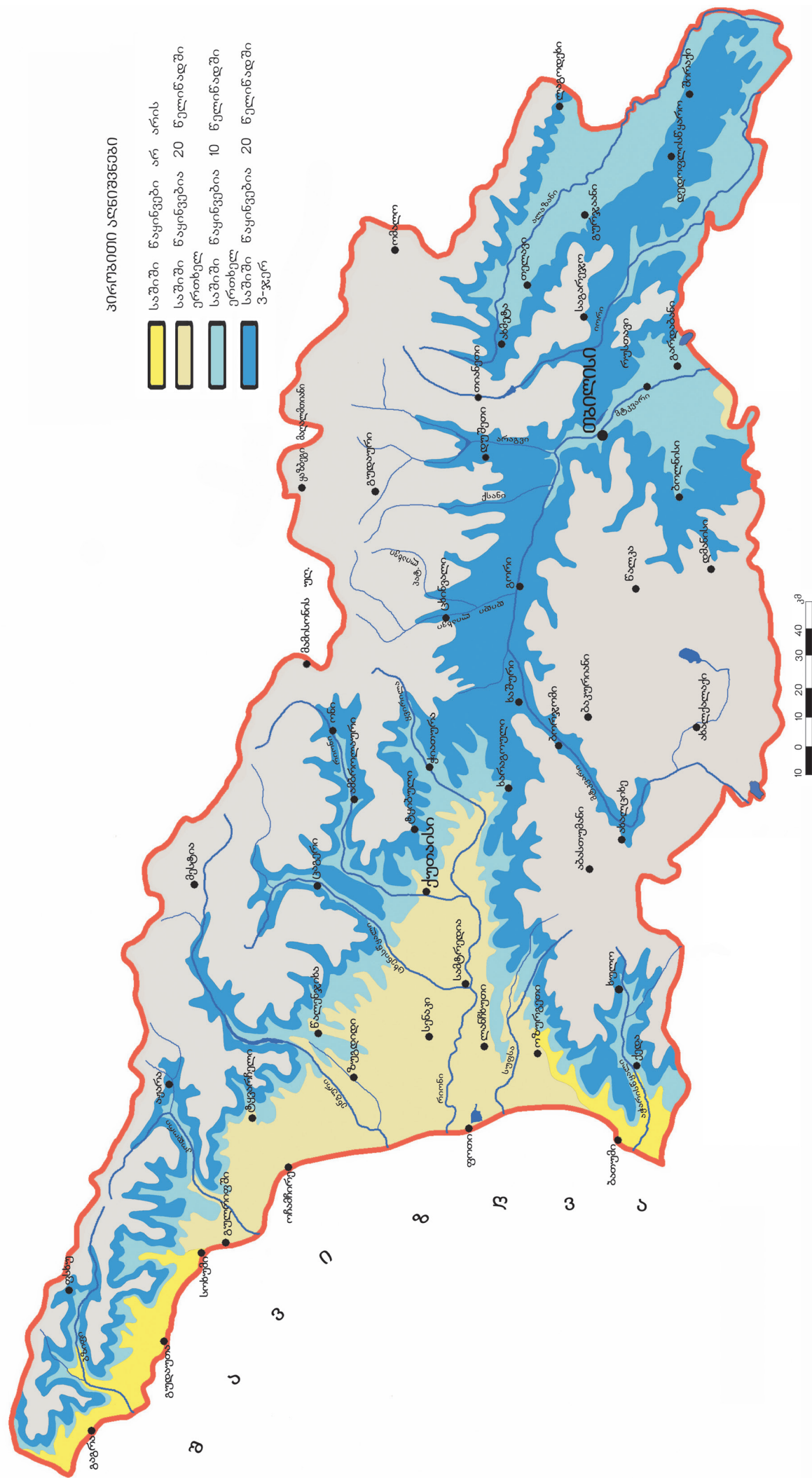

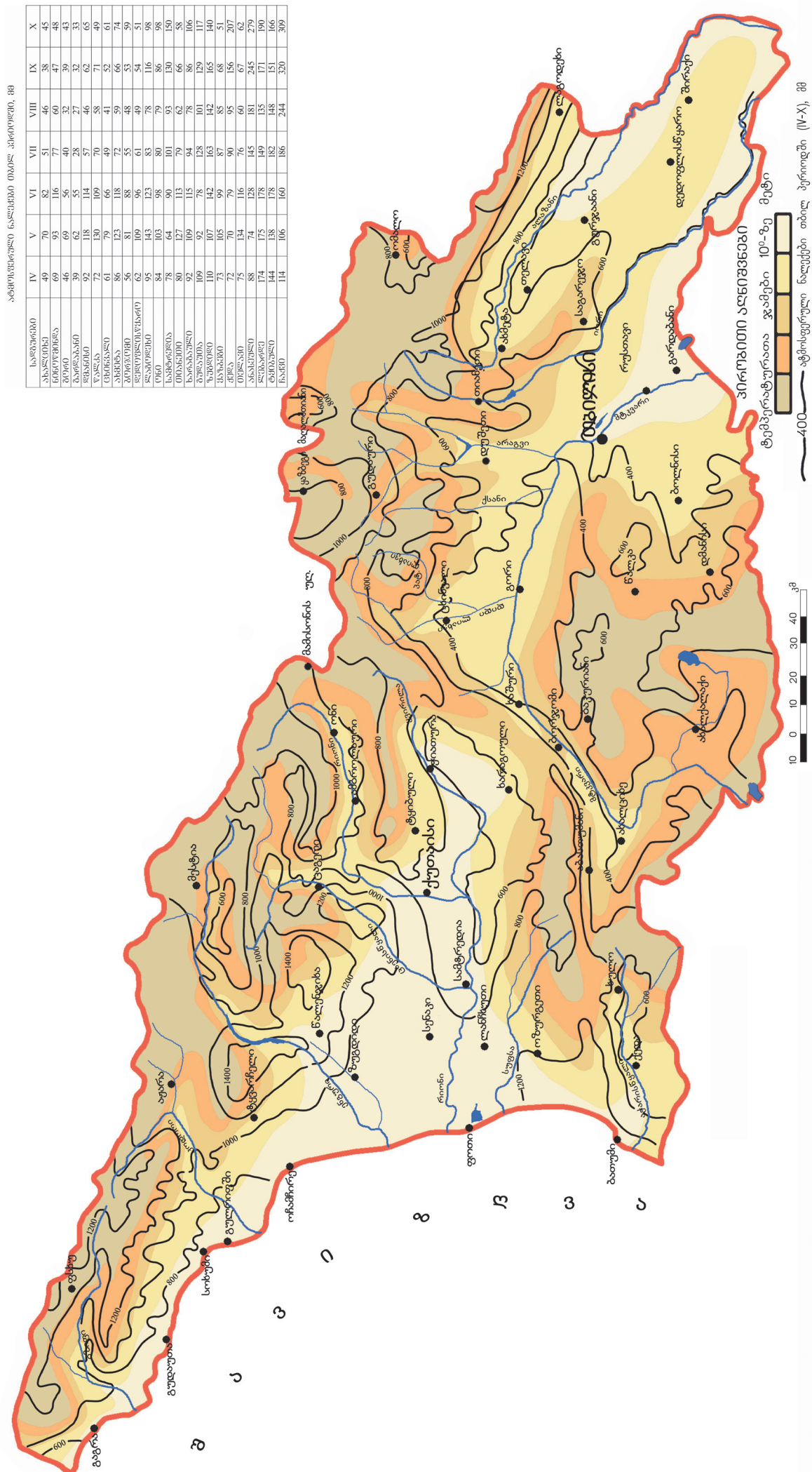

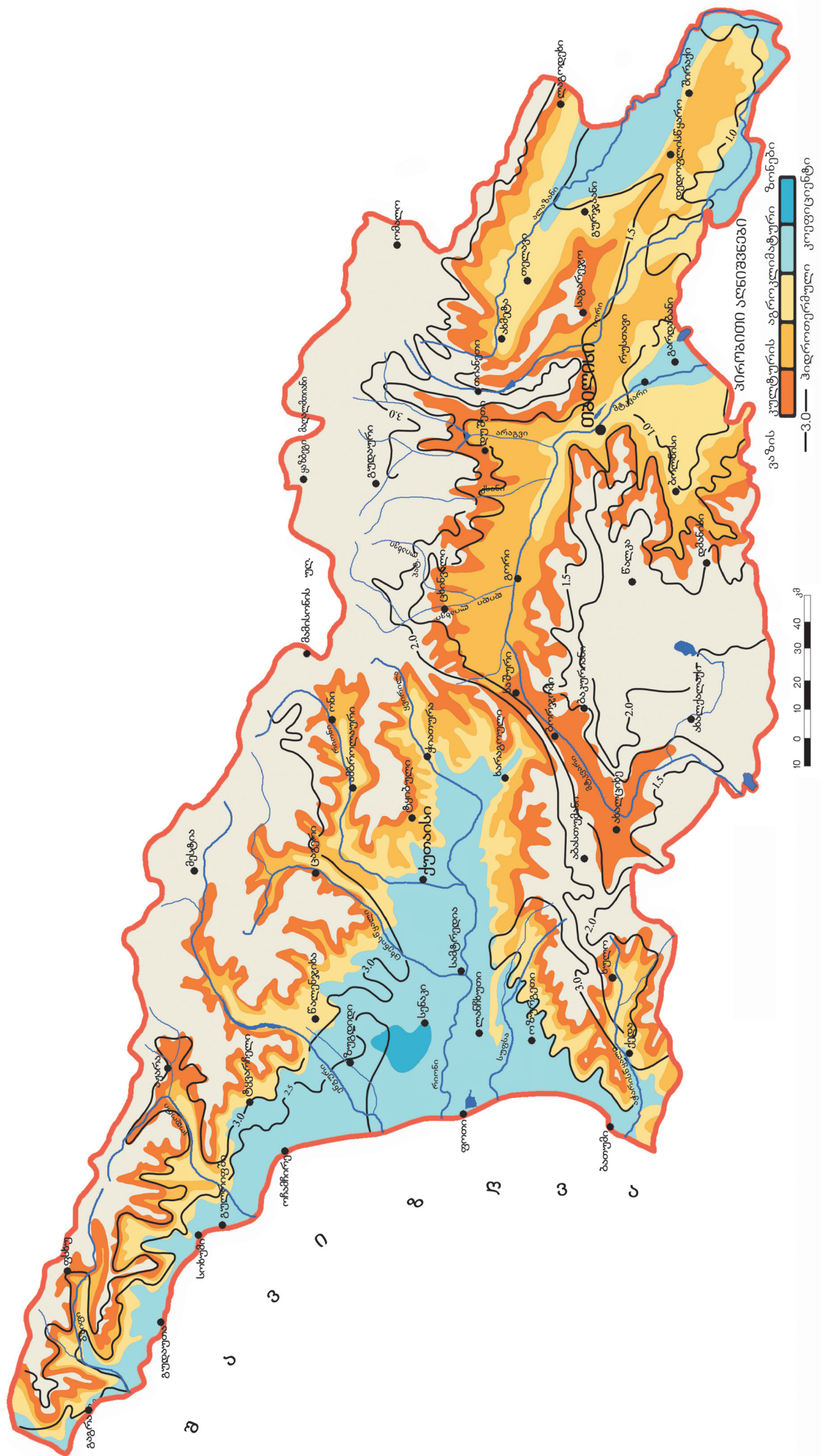

85. აბრეკლიმატური რუსულები

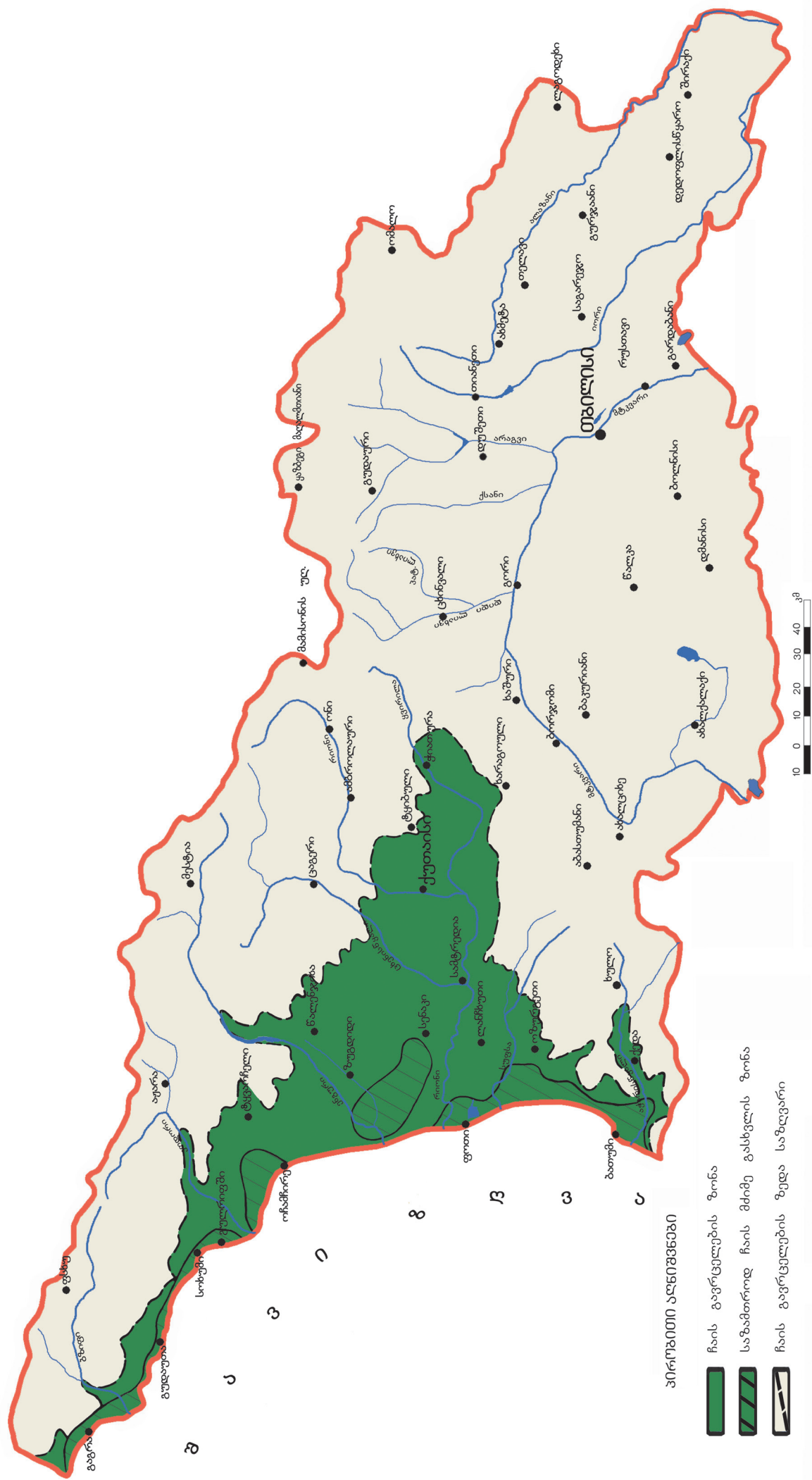

86. პავის კულტურის აბრეკლიმატური დარაიონება

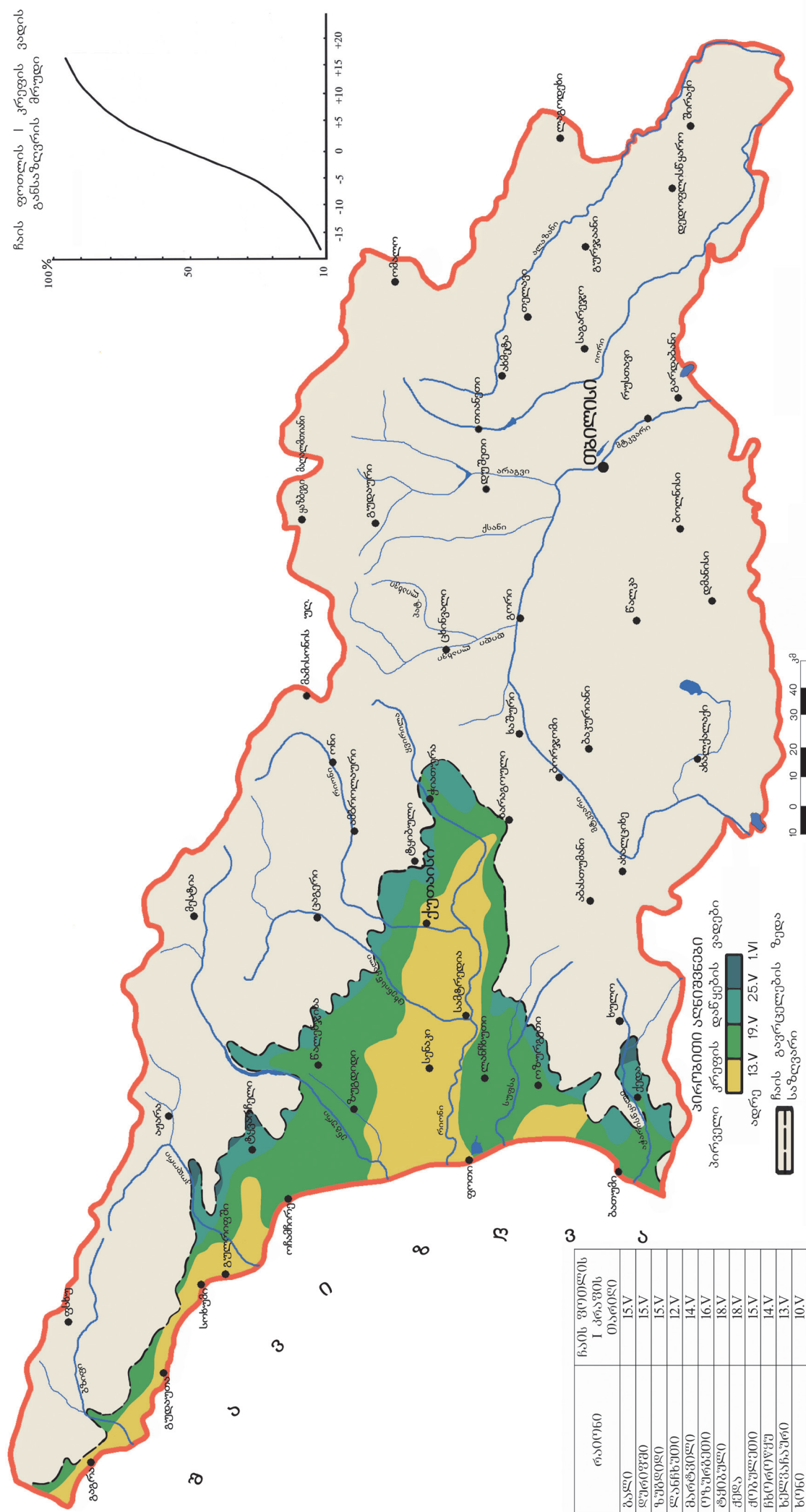

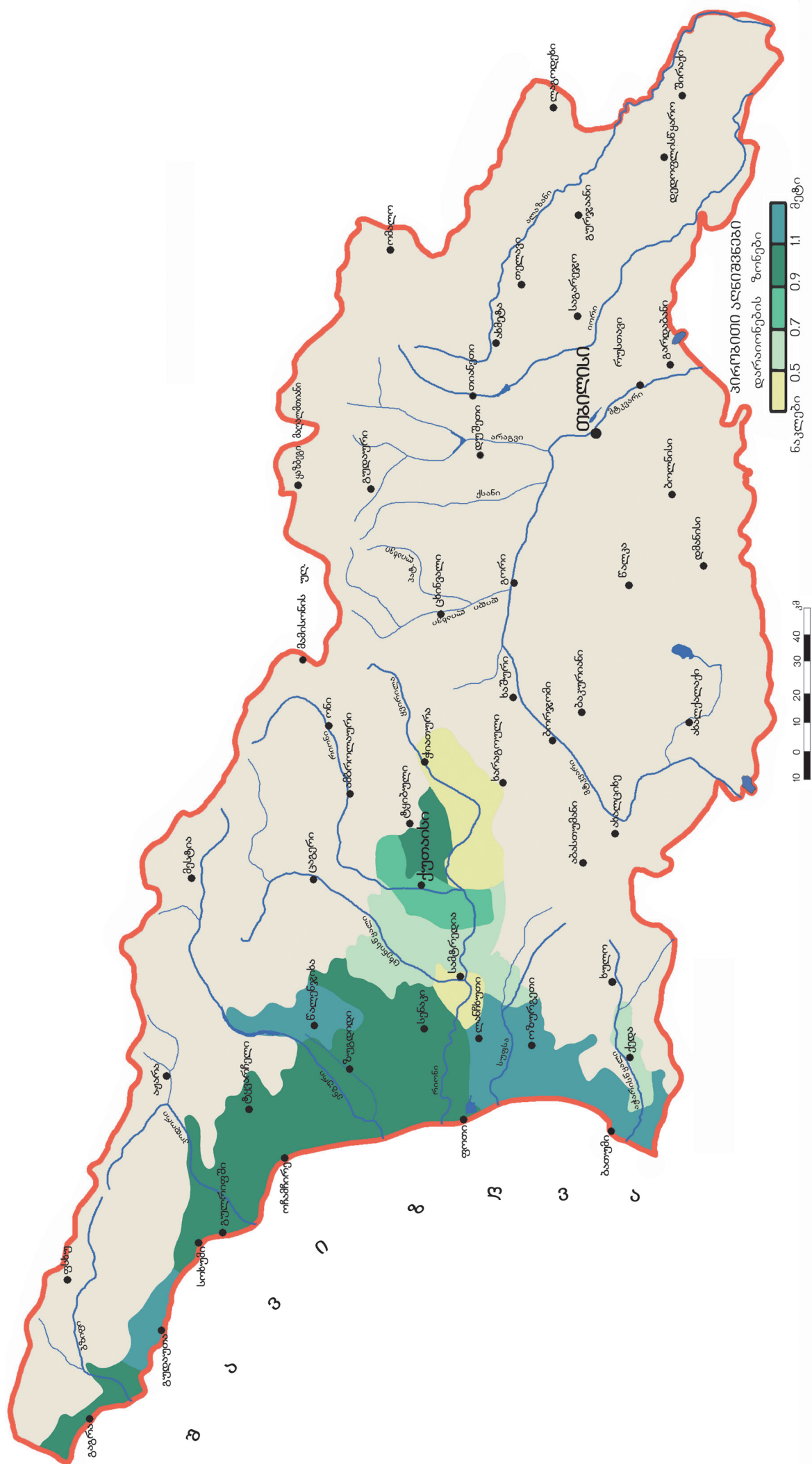

რეაქიები	ჩანს ვოცილის ძირვის ჟამადღებუბა
ბალი	16
დუმიფუგი	16
ყუმდედი	16
ლანგხუმი	17
პარენილი	16
ოკუმბიმი	17
ტინკუში	15
ტესა	11
ჭუნულუმი	18
ჩჩიტინი	15
ხელვანბი	18
ტიმი	16

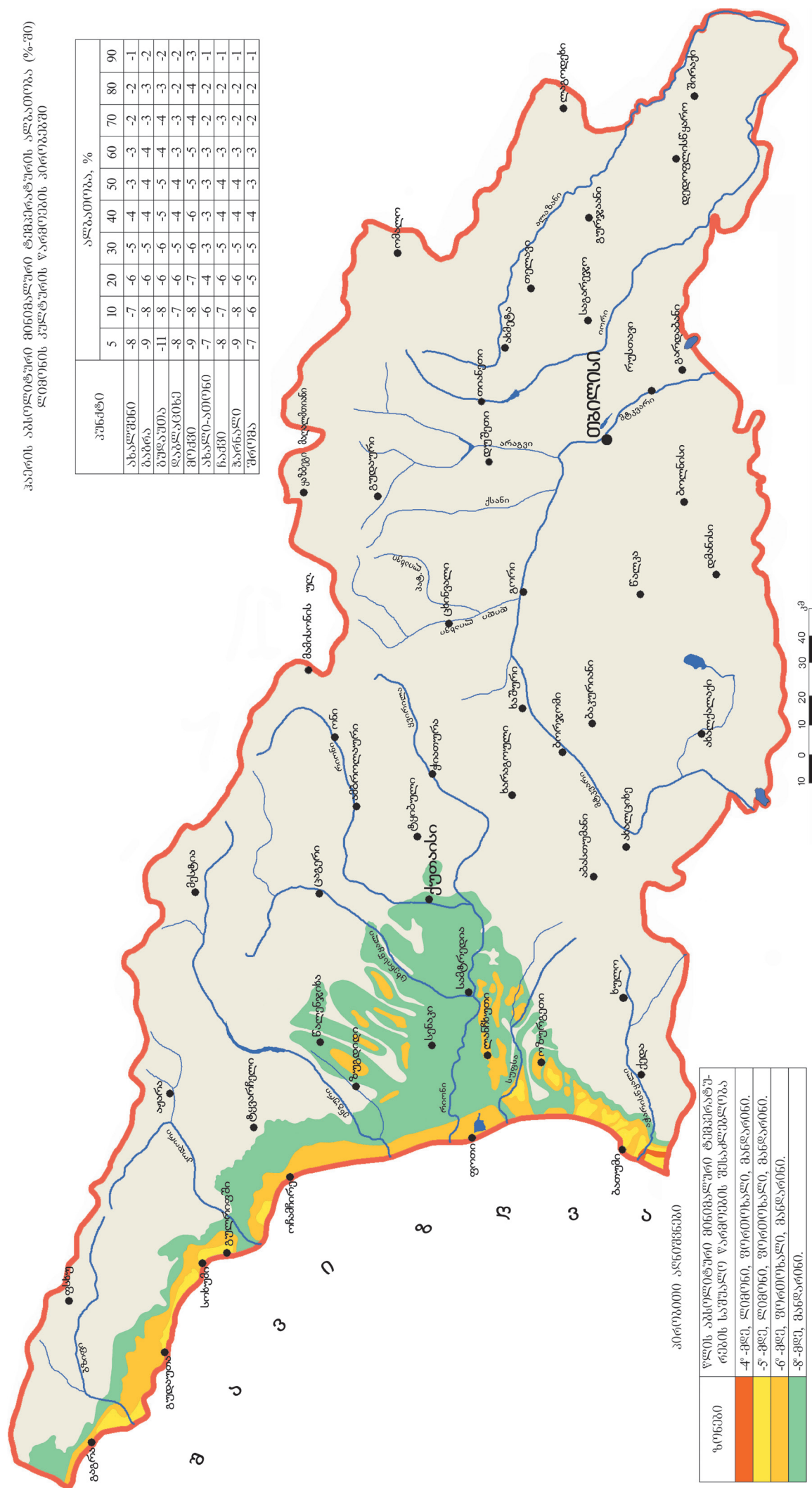

91. დარაიონება ჩაის კულტურის მოსავლის მიხედვით

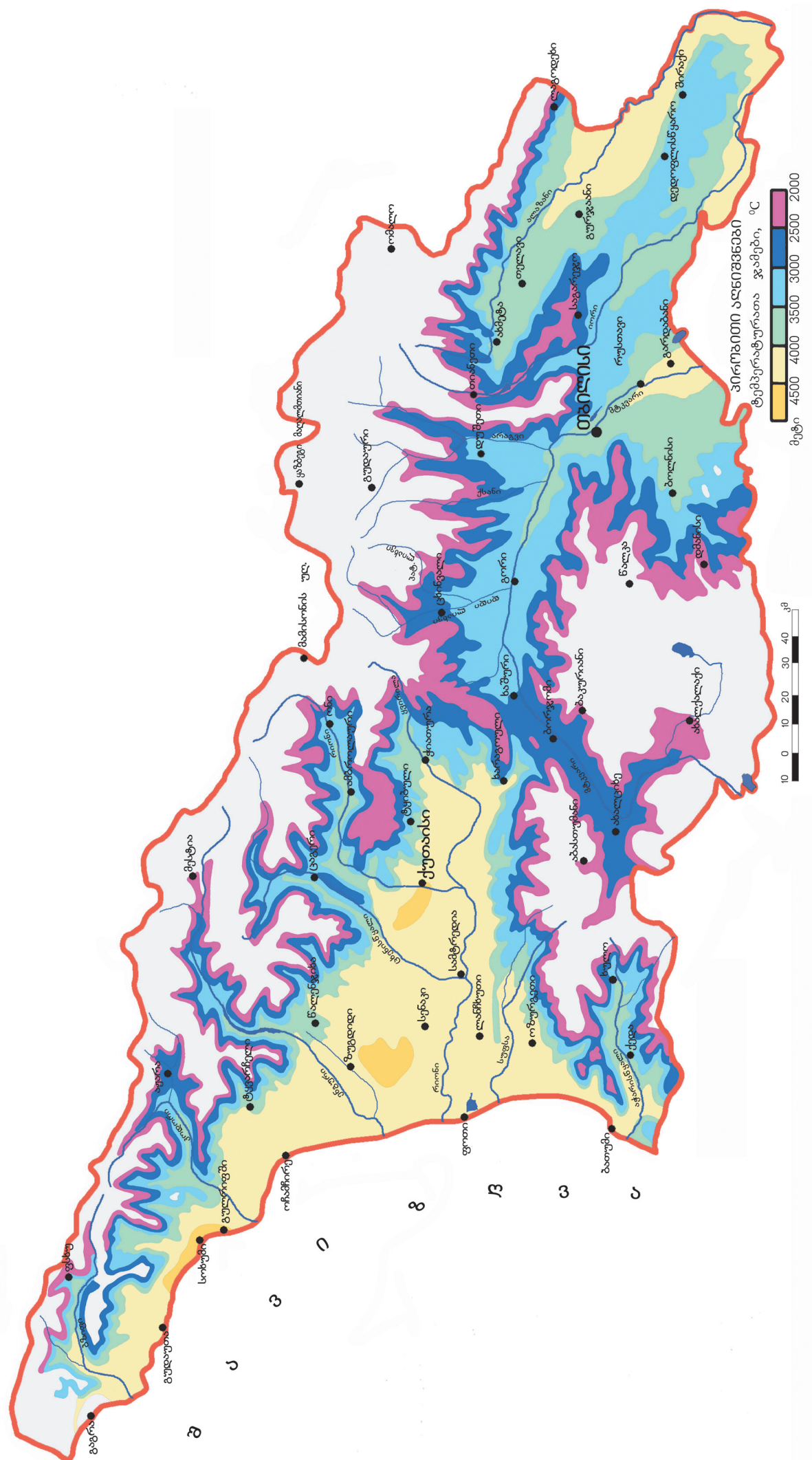

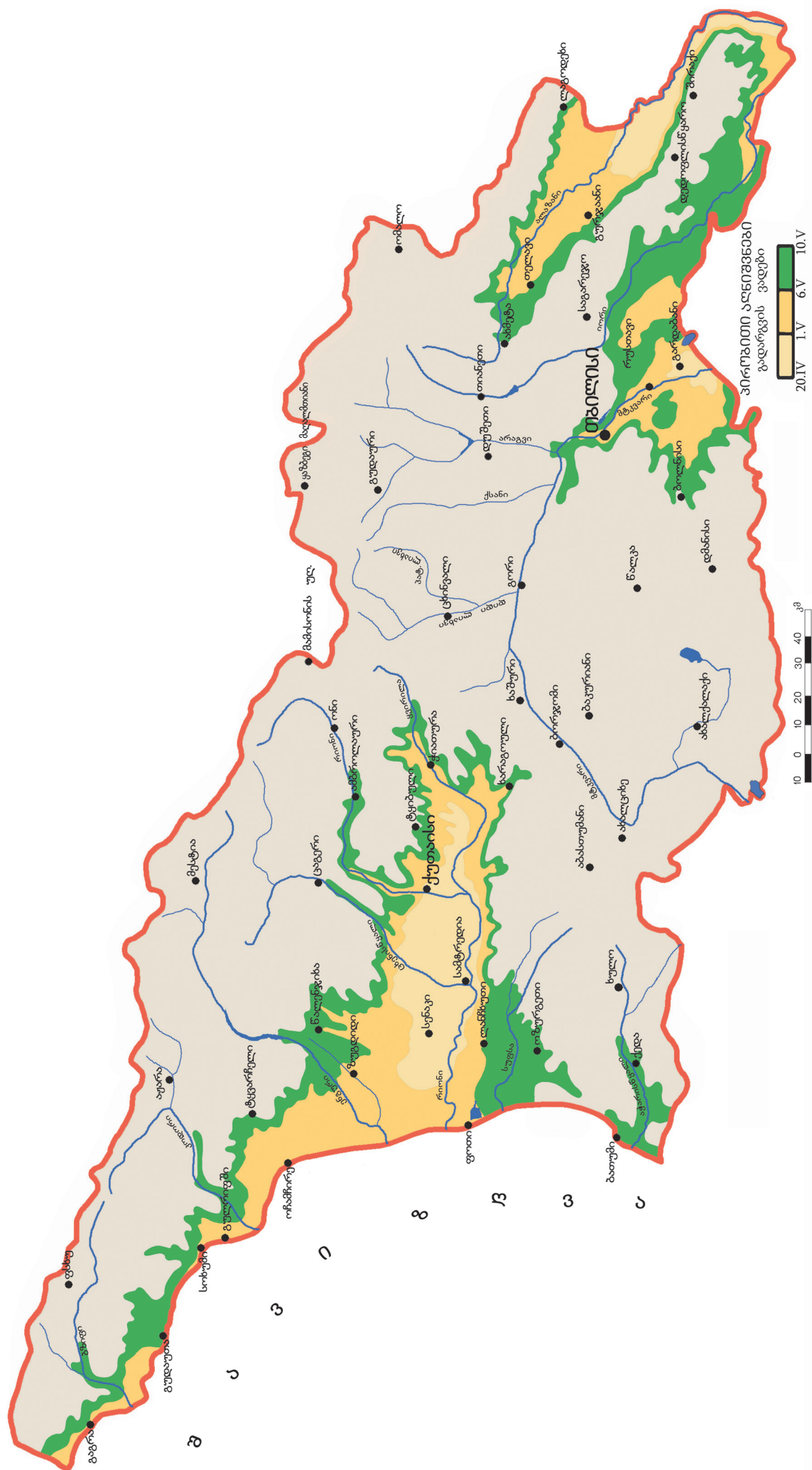

ჰაერის აბორღინული მინერალური ტემპერატურის აღბათობა (%-ში)
ლიმონის კულტურის წარმოების პირობებში

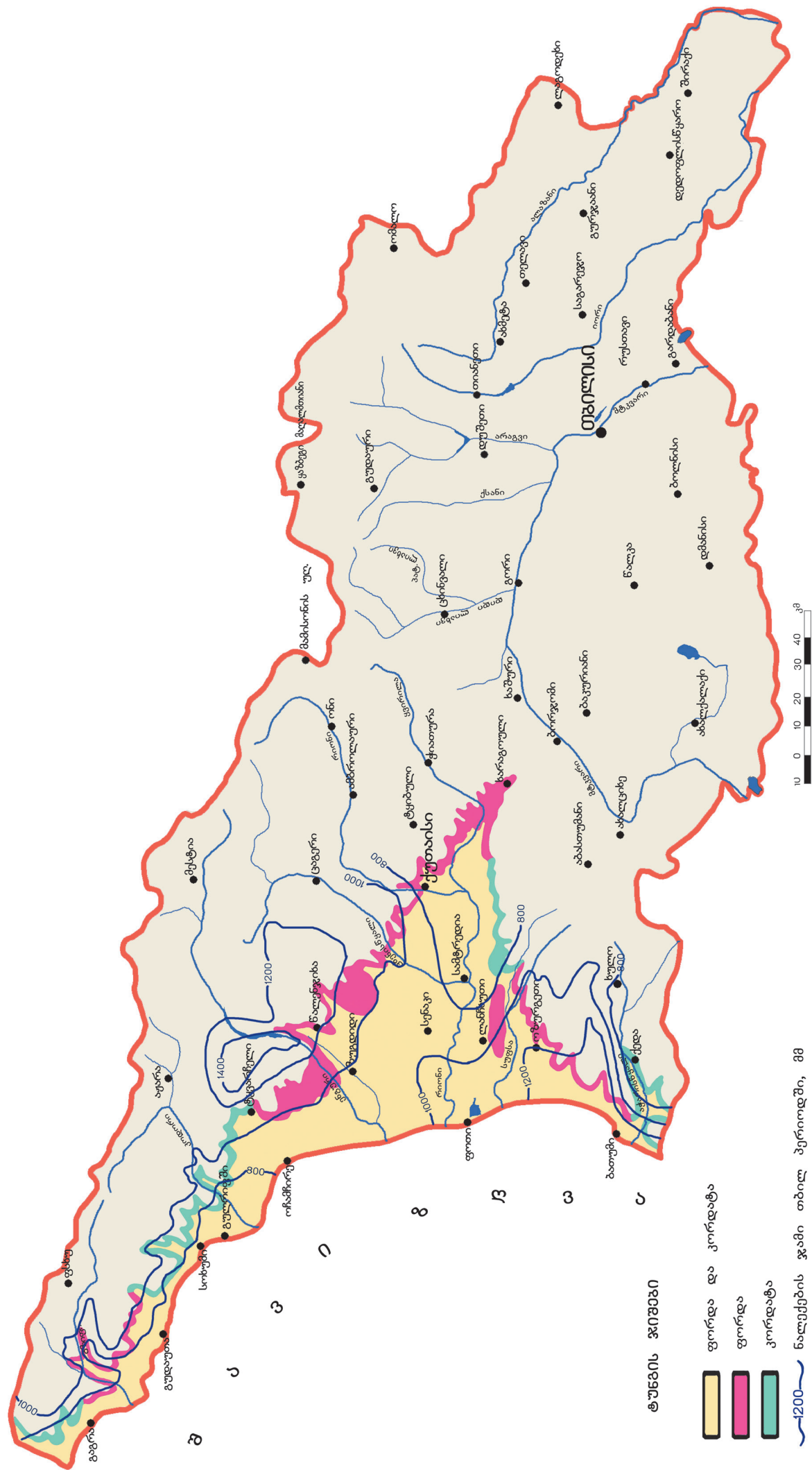
93. ეთერზეთოვანი კულტურების გაშენების აბრკლებული ზონები

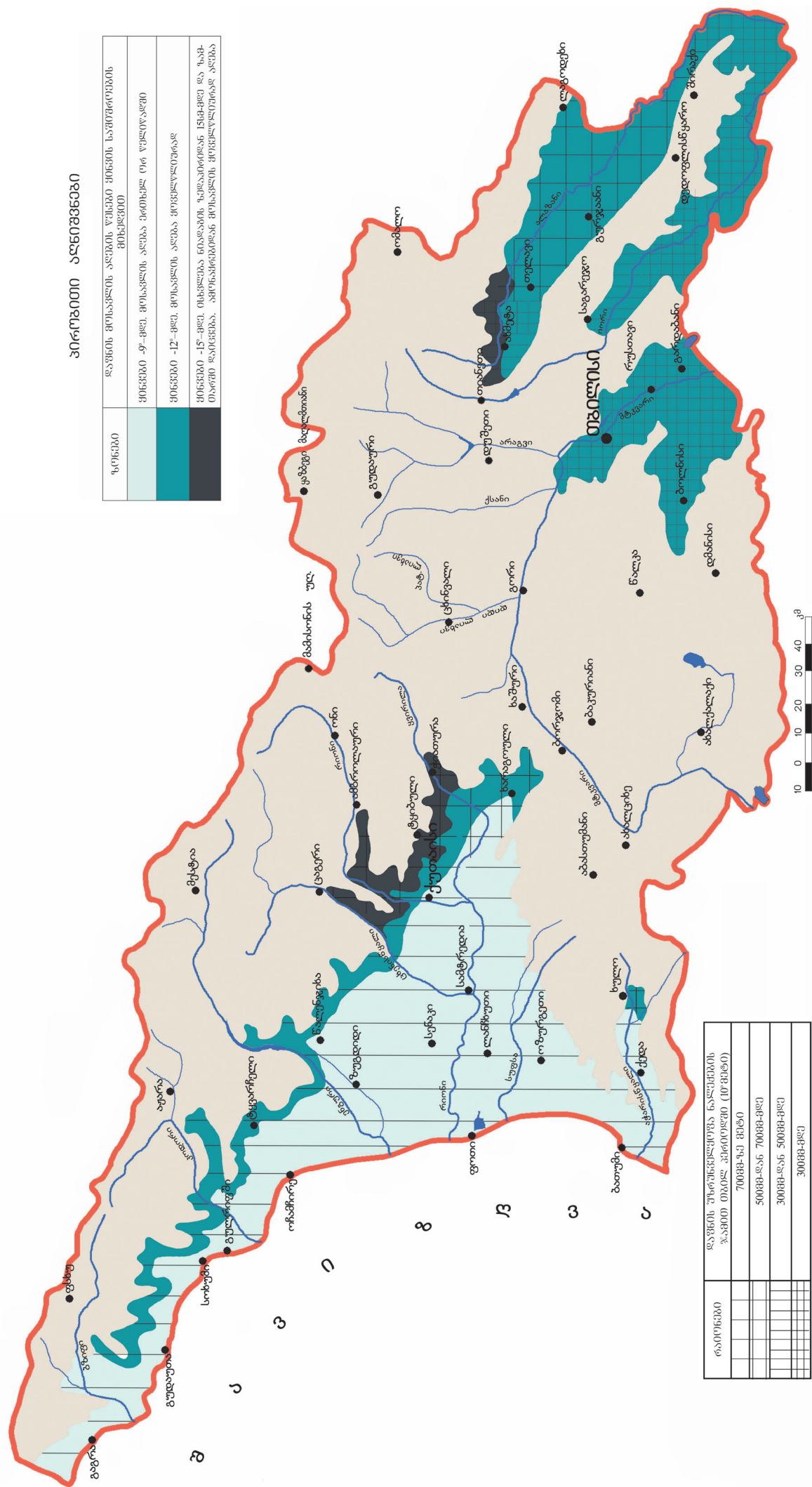

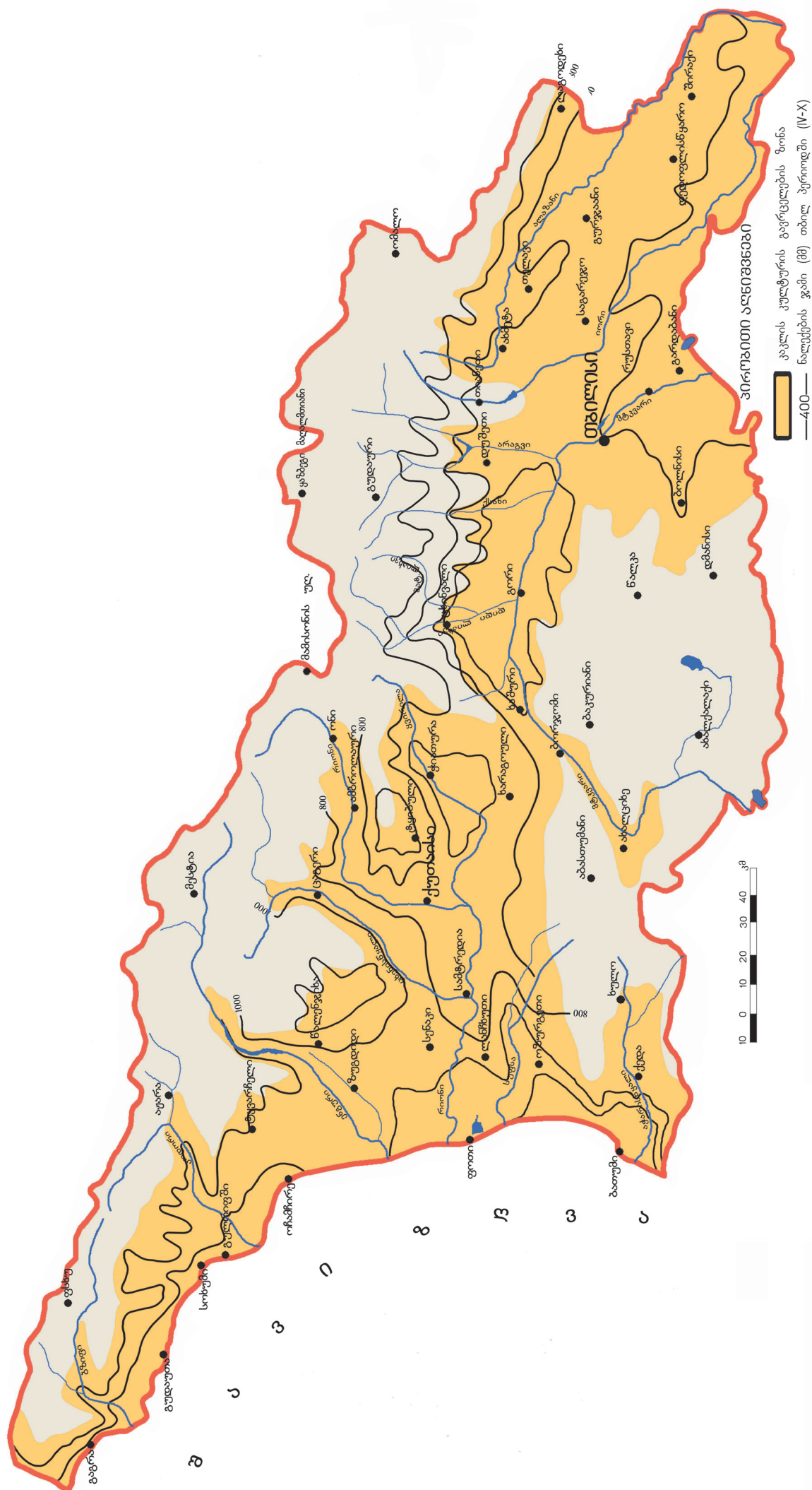

95. ტუშვოს კულტურის გეროკლიმატური დანარიონება

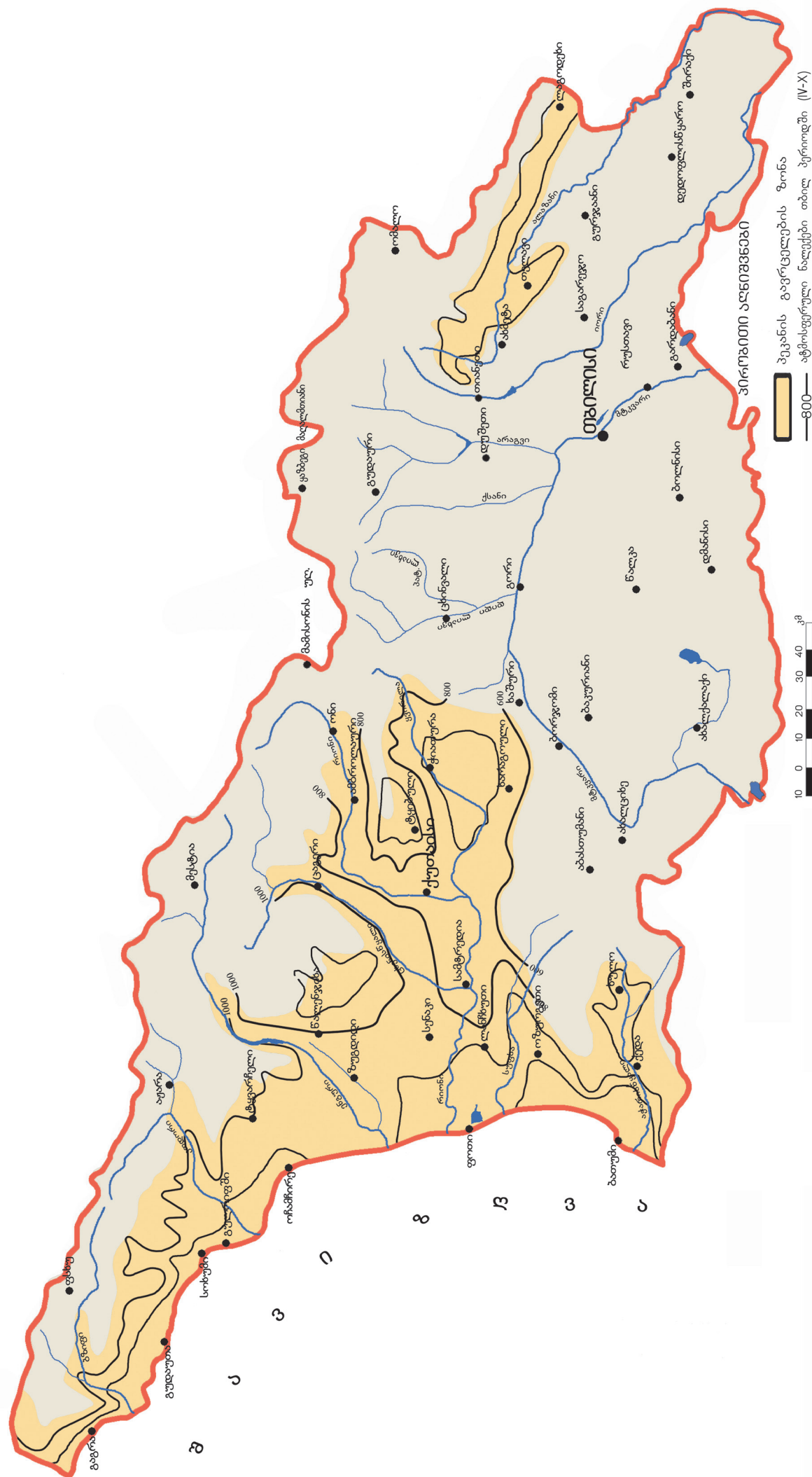

97. კაკლის კულტურის უმსაქლო გაპრცმელები აბროკლიმატური ზონა

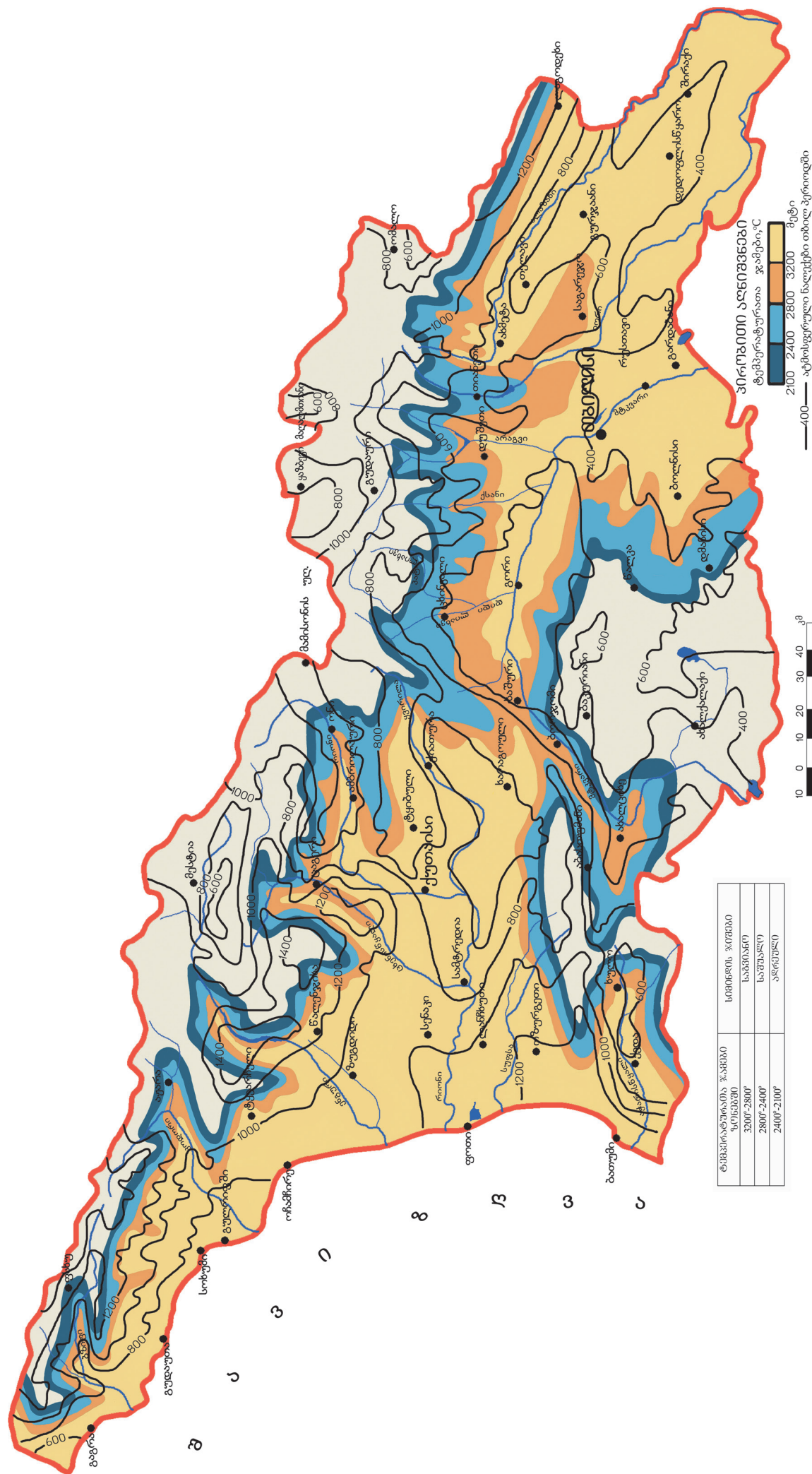

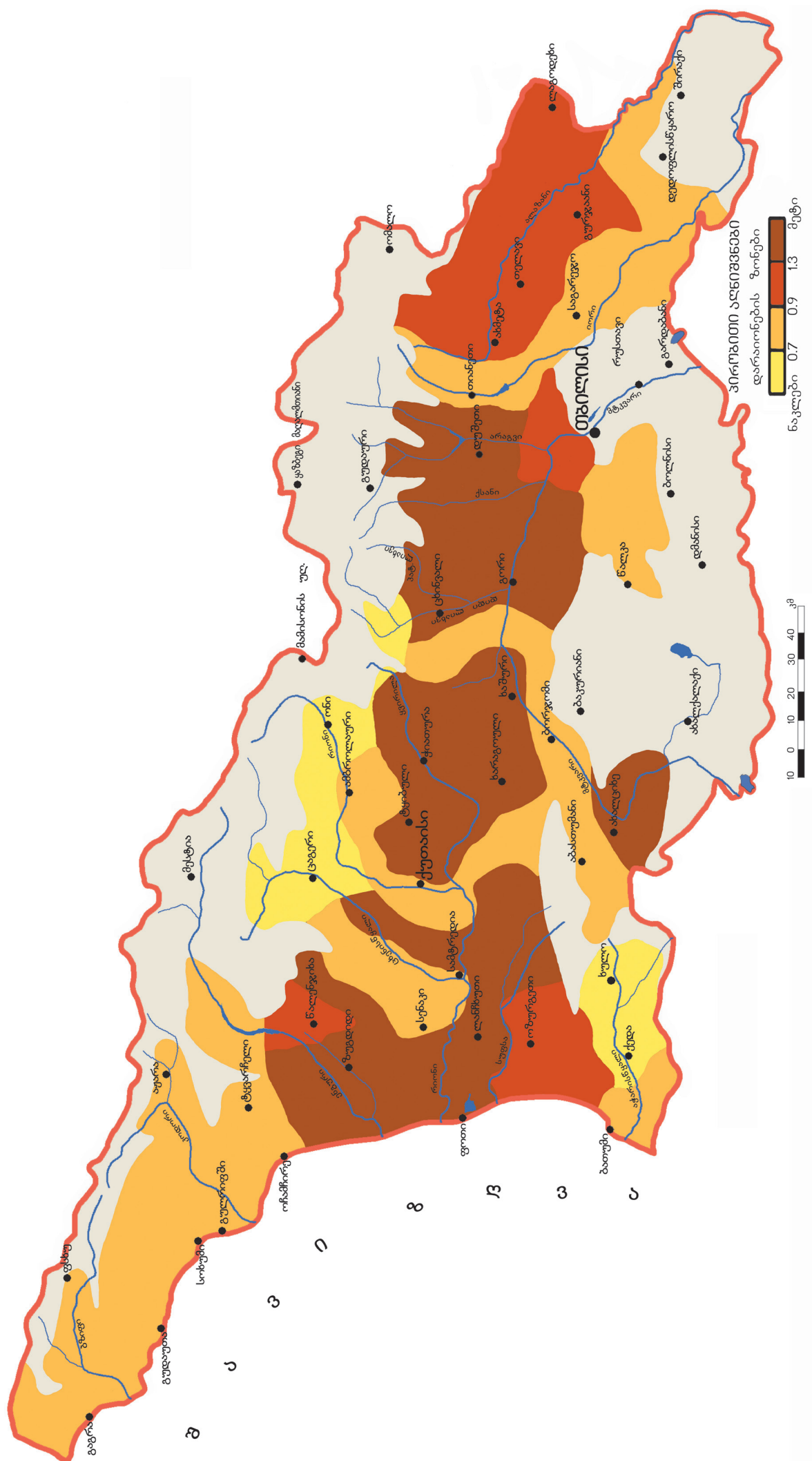

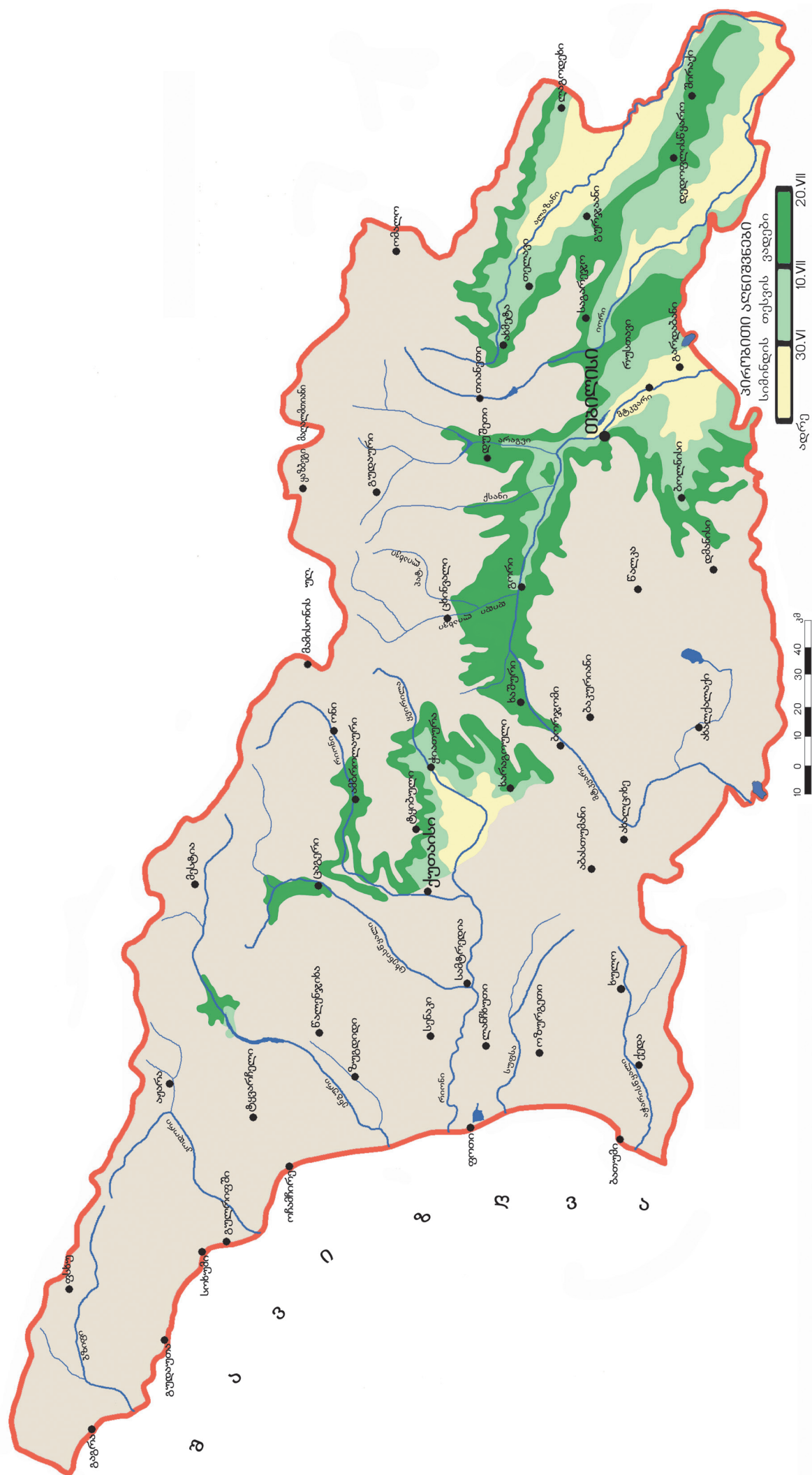
100. სიმიდის სვდასკვა ჯიშების წარმოების აგროკლიმატური ზონები

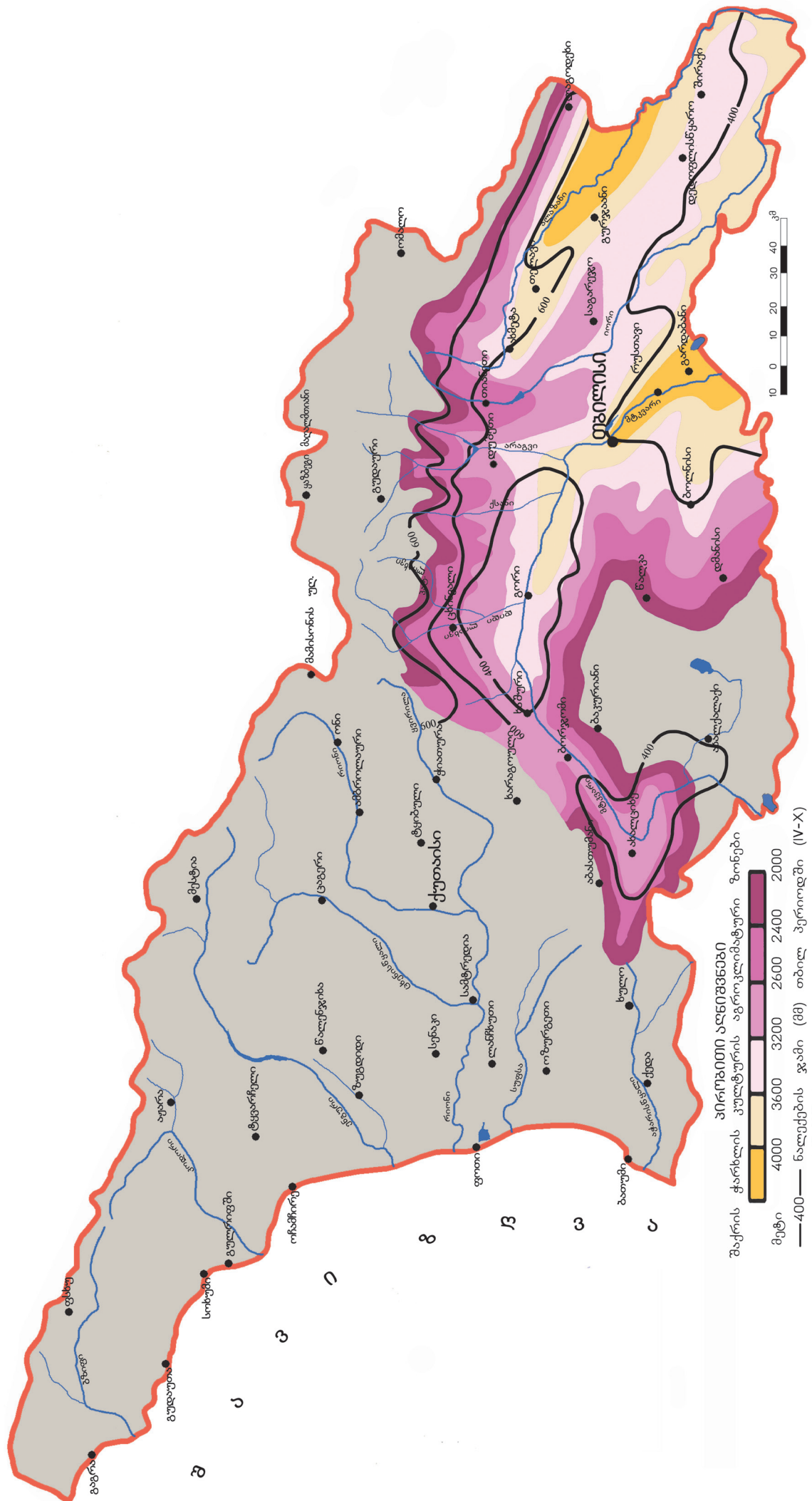

01. დარაიონება სიხინდის კულტურის მოსავლიანობის მიხედვით

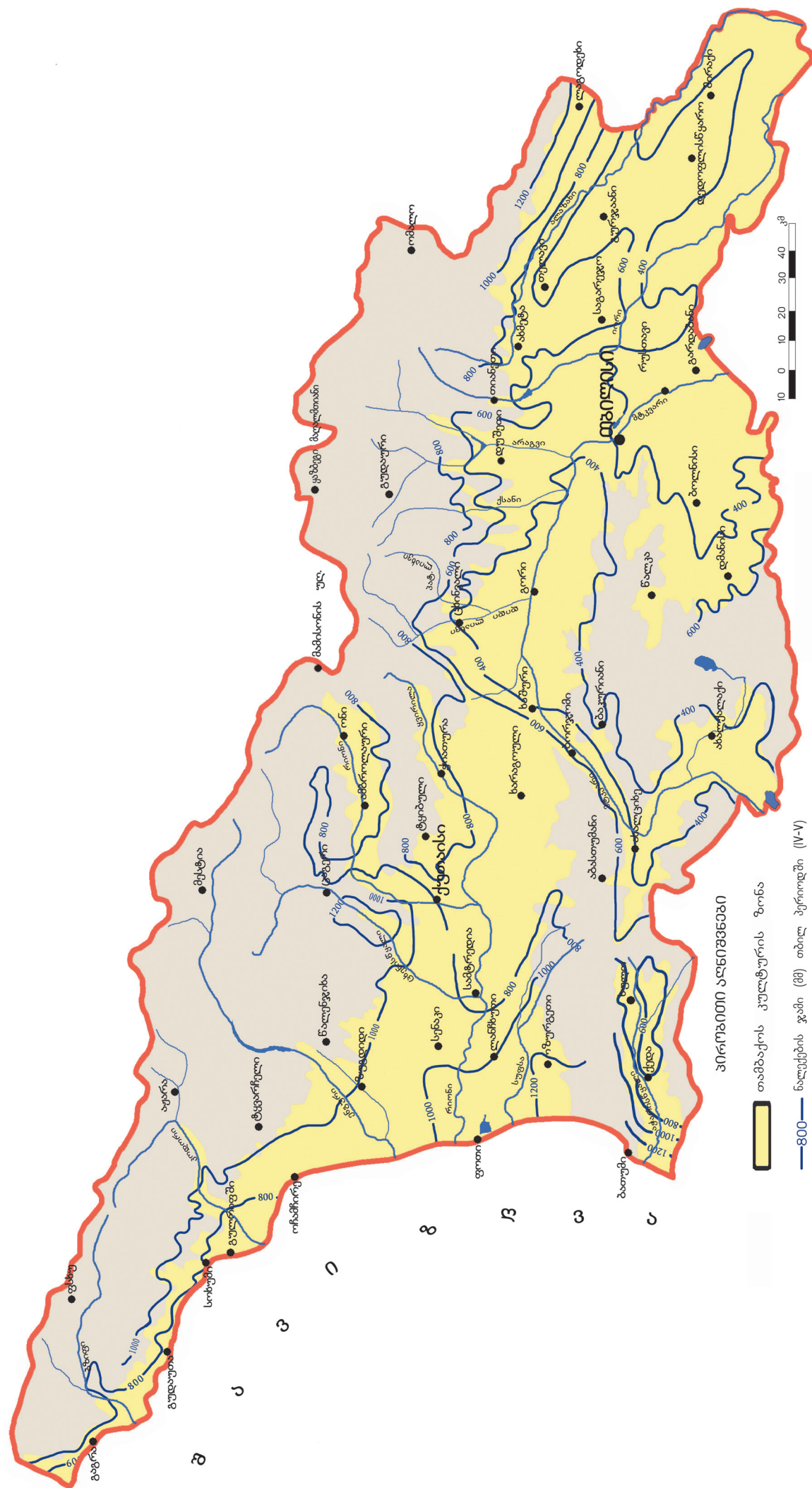

103. გაქრის ჭარხლის კულტურის შესახებ გავრცელების აბრეკებიტური ზონა

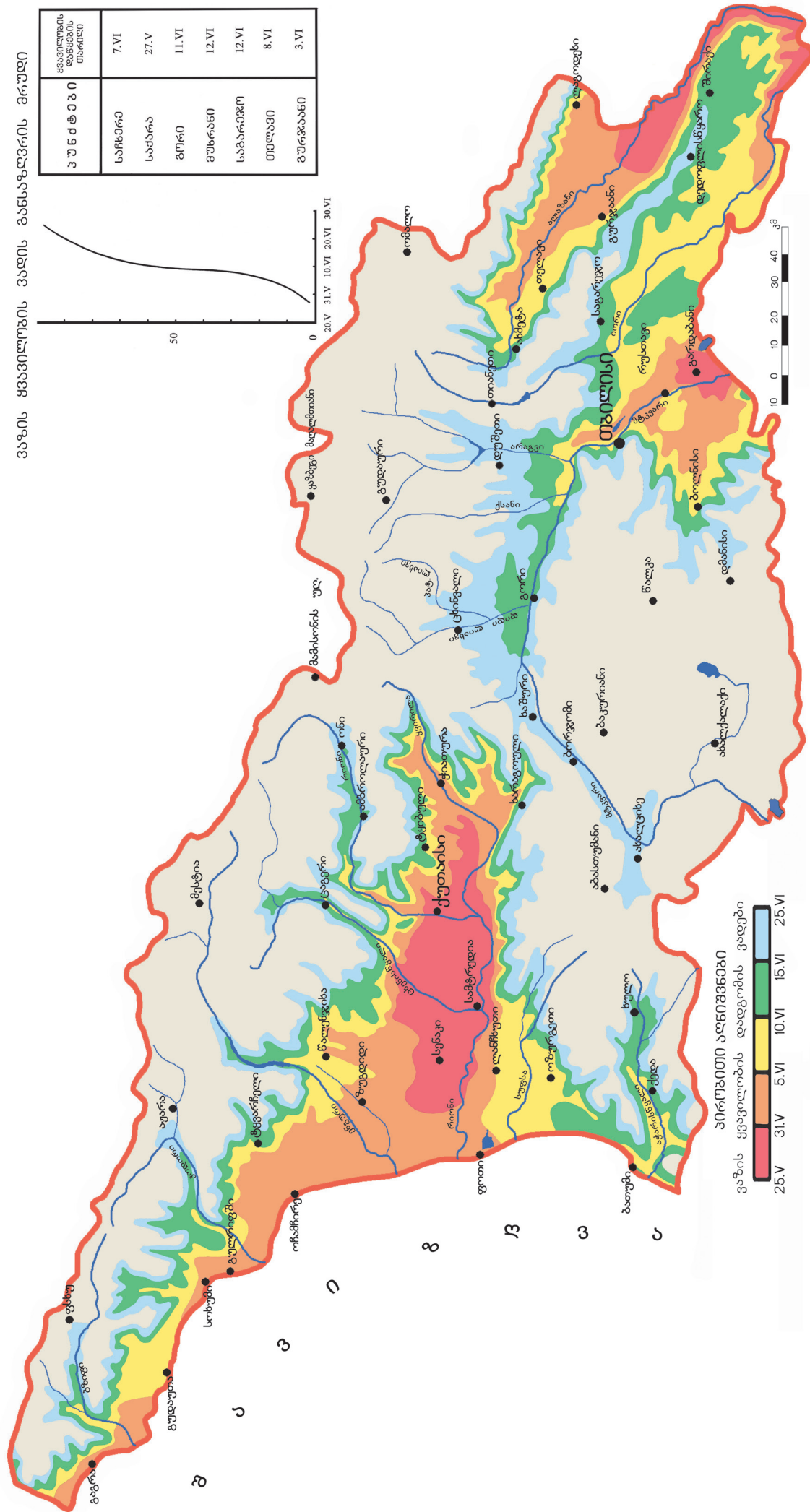

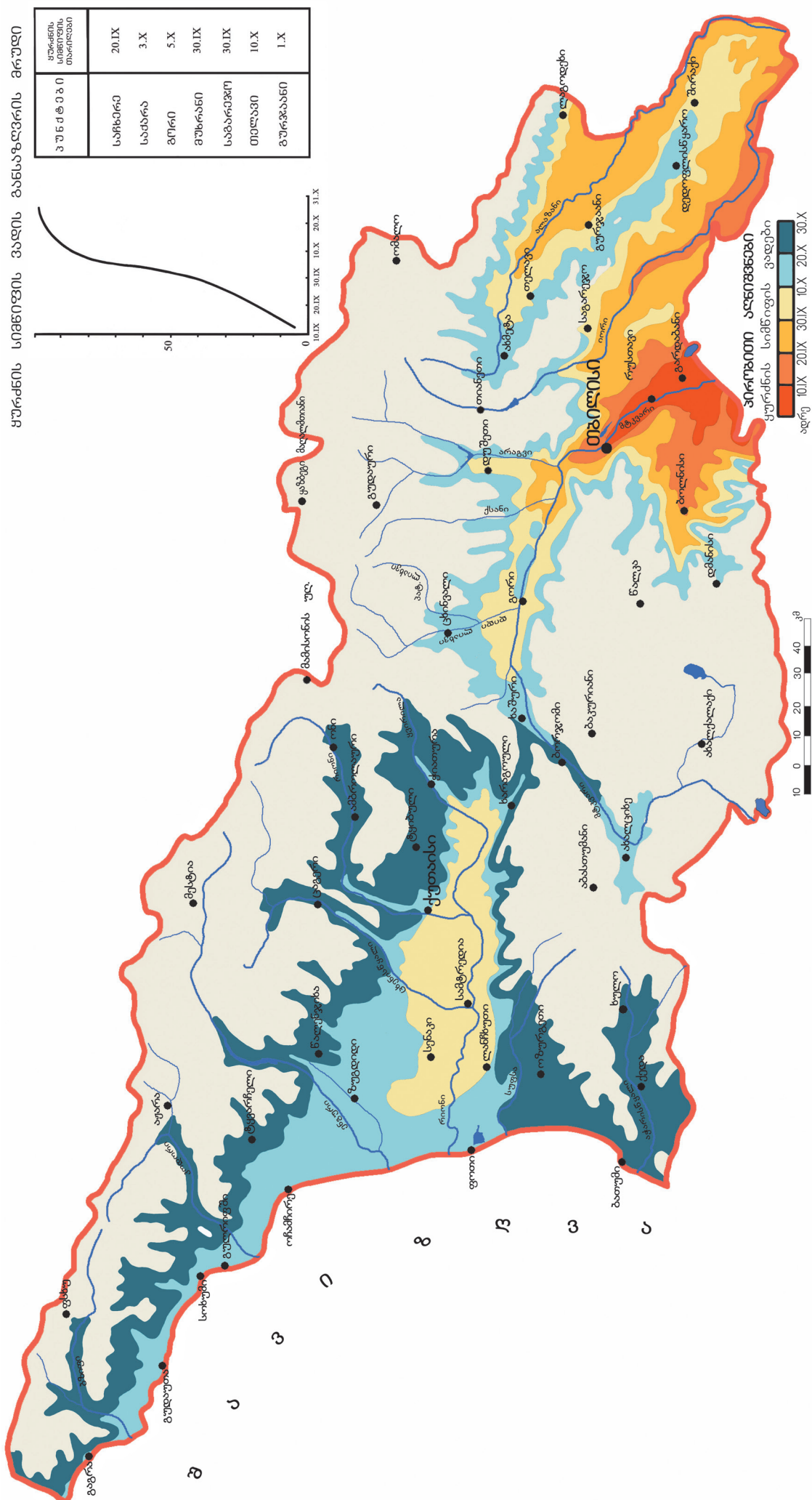
106. პავის ყვავილობა

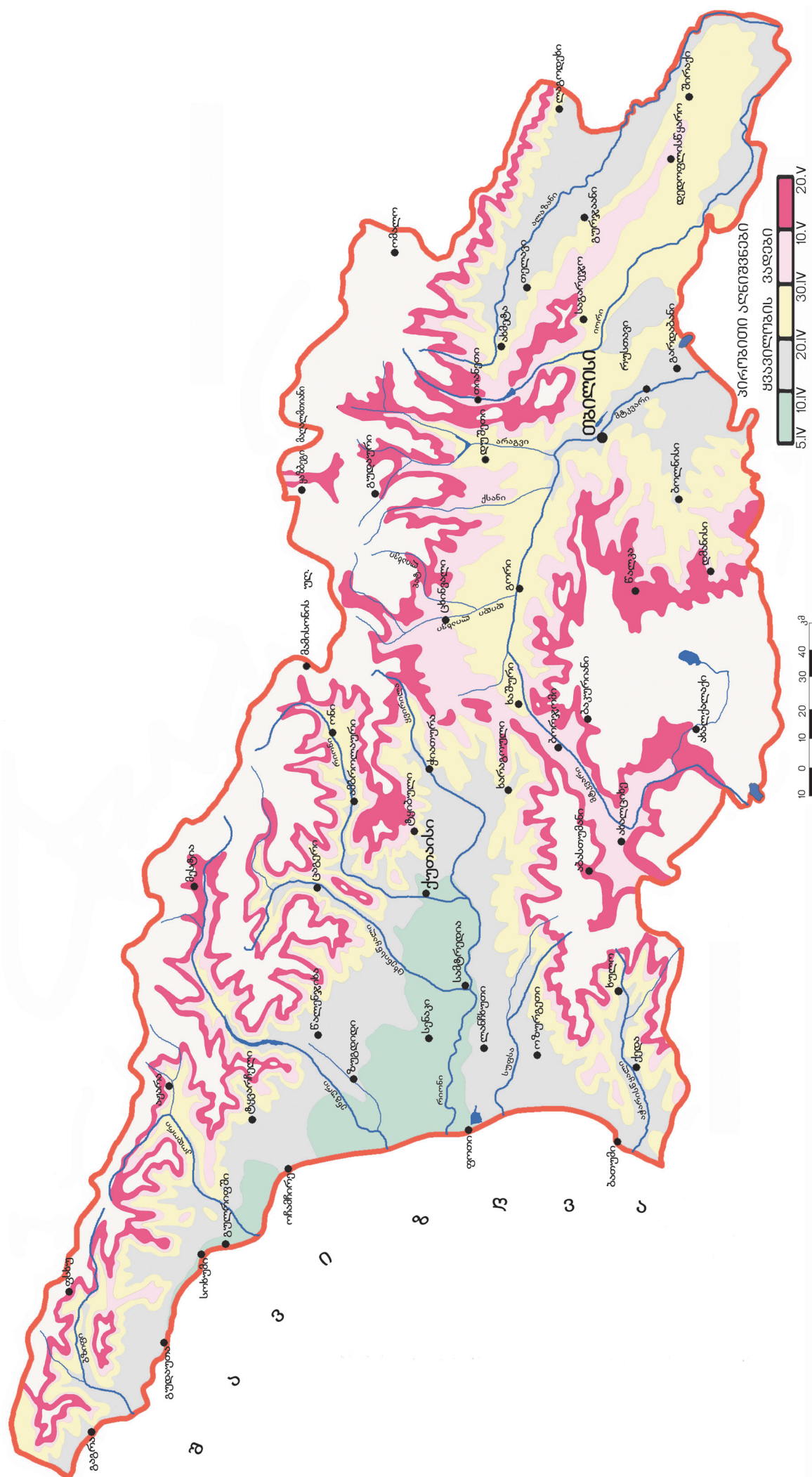

პირიქითი აღნიშვნები
 ვაზის ყვავილობის დადგომის ვადები
 25.V 31.V 5.VI 10.VI 15.VI 25.VI

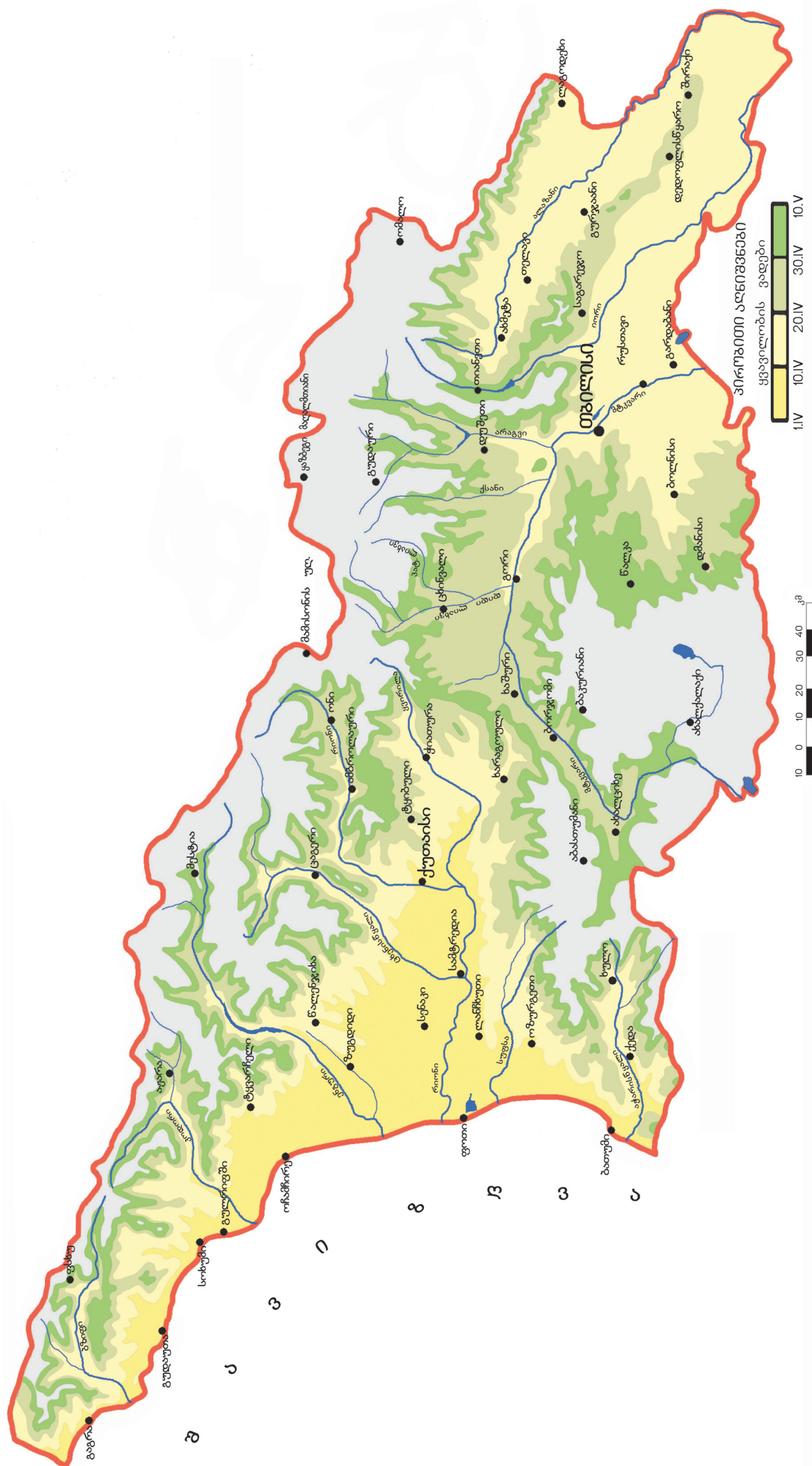

107. **გვარდნილ სიამაყი**

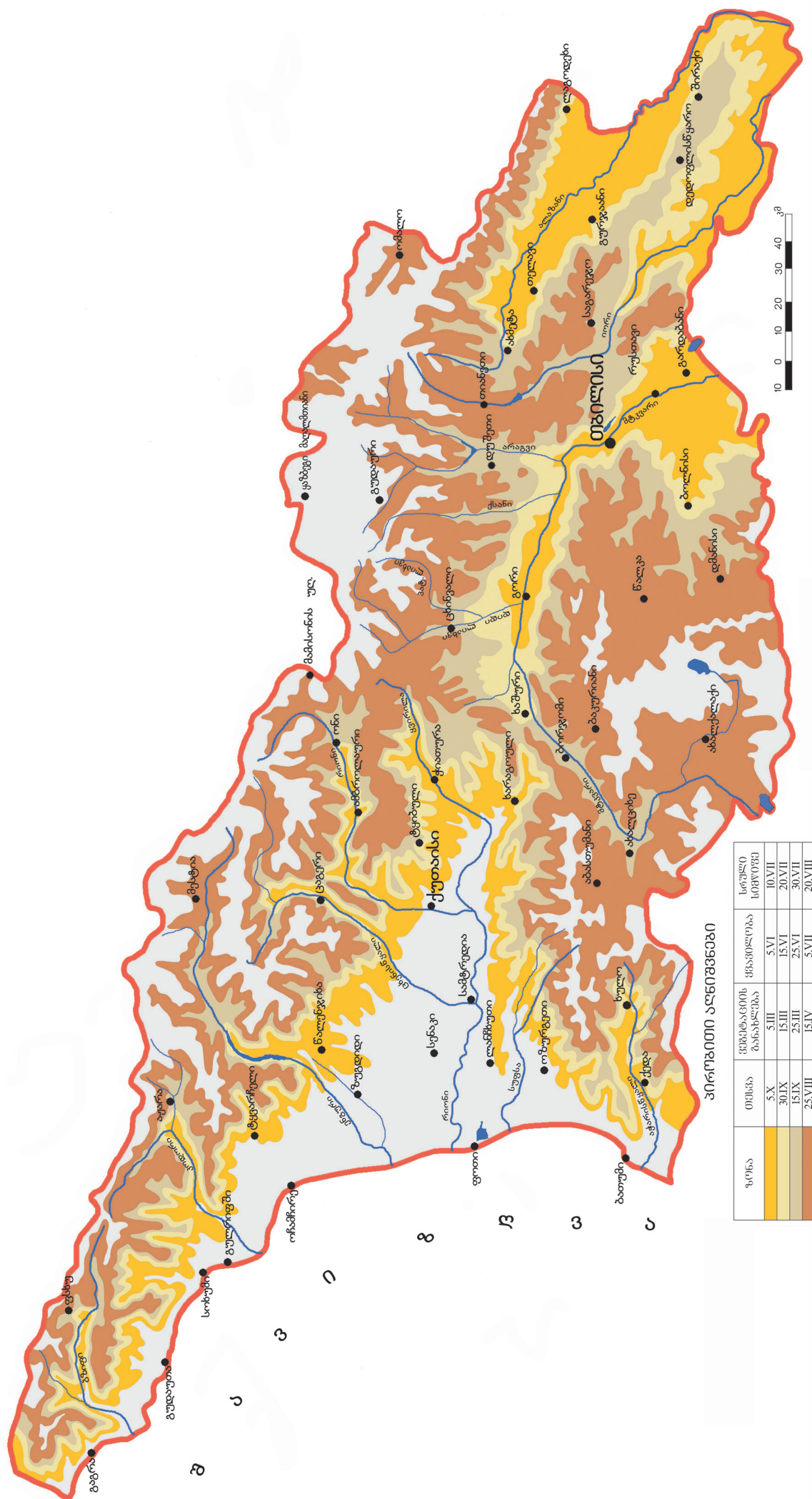

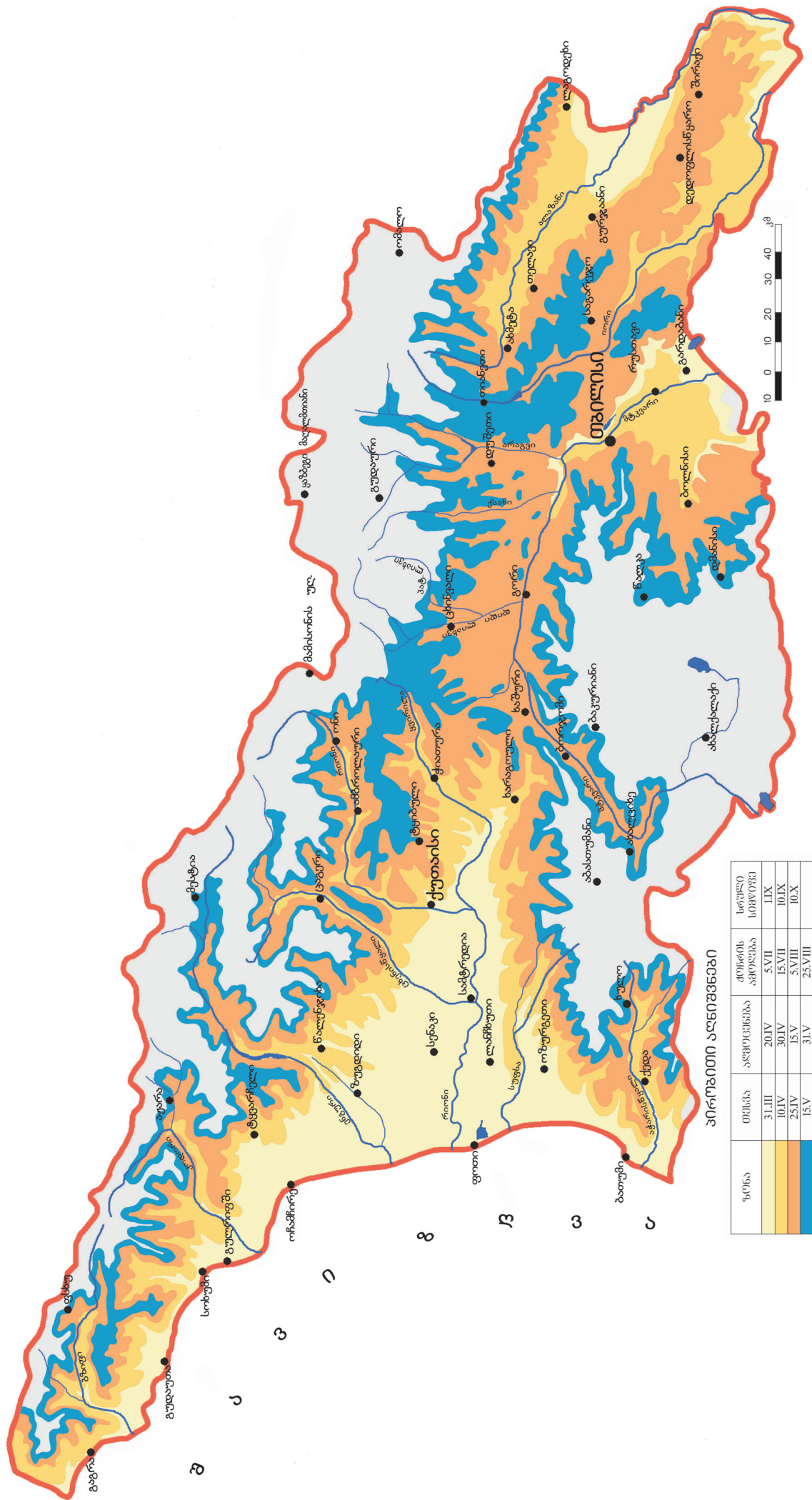
109. მსხლის ვაკეობა

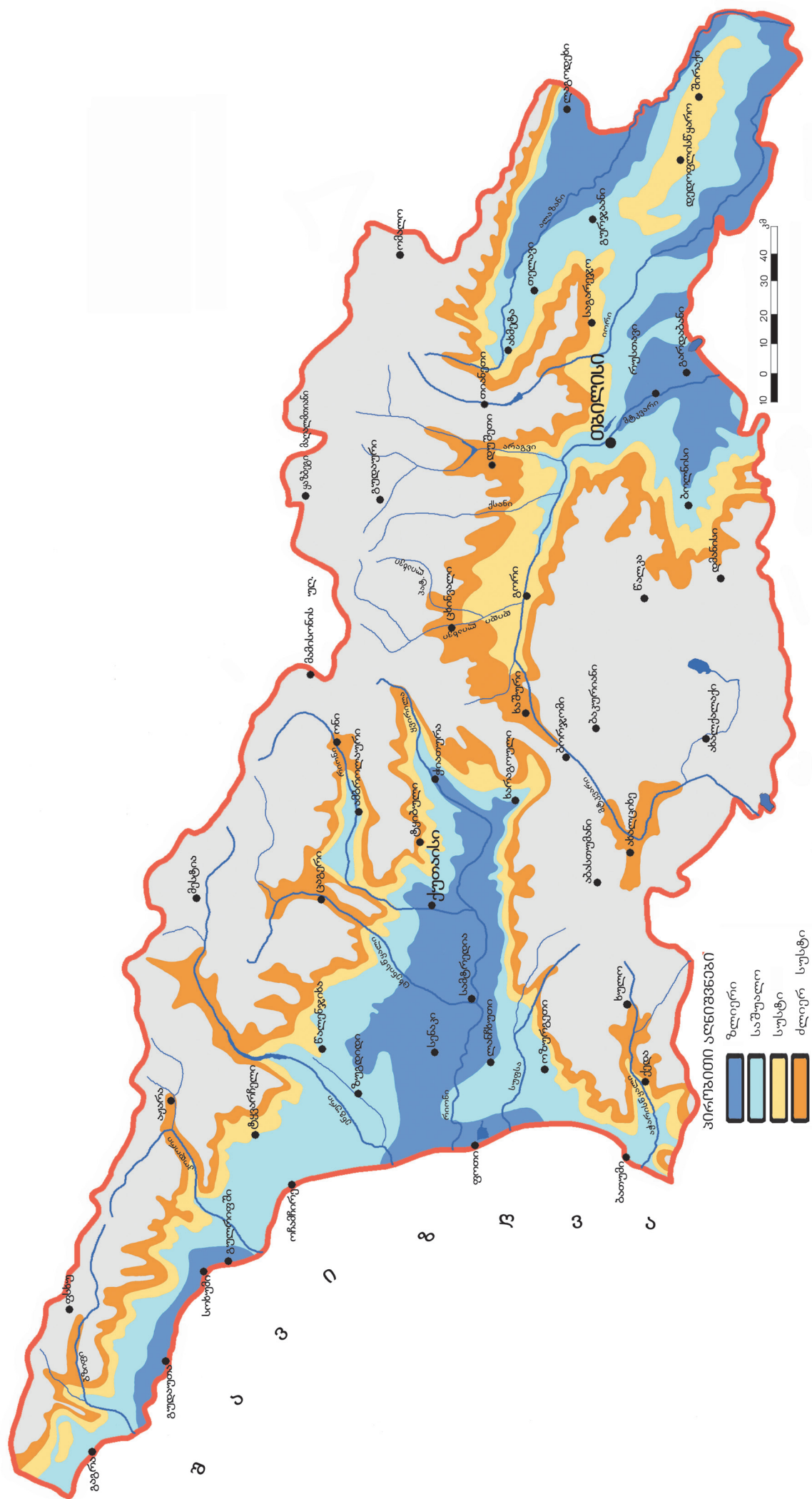

111. საგვიანრო ჯიშის სიძინდის პირითადი ფაზები

1.	შხის ნათების ხანგრძლივობა. წელიწადი. ე.ელიზბარაშვილი	5
2.	შხის პირდაპირი რადიაცია. იანვარი. რ.სამუკაშვილი	6
3.	შხის პირდაპირი რადიაცია. აპრილი. რ.სამუკაშვილი	7
4.	შხის პირდაპირი რადიაცია. ივლისი. რ.სამუკაშვილი	8
5.	შხის პირდაპირი რადიაცია. ოქტომბერი. რ.სამუკაშვილი	9
6.	შხის პირდაპირი რადიაცია. წელიწადი. რ.სამუკაშვილი	10
7.	გაბნეული რადიაცია. იანვარი. რ.სამუკაშვილი	11
8.	გაბნეული რადიაცია. აპრილი. რ.სამუკაშვილი	12
9.	გაბნეული რადიაცია. ივლისი. რ.სამუკაშვილი	13
10.	გაბნეული რადიაცია. ოქტომბერი. რ.სამუკაშვილი	14
11.	გაბნეული რადიაცია. წელიწადი. რ.სამუკაშვილი	15
12.	რადიაციული ბალანსი. წელიწადი. რ.სამუკაშვილი	16
13.	ჰელიოენერგეტიკული რესურსები. რ.სამუკაშვილი	17
14.	ატმოსფერული წნევა და ქარის მიმართულება. იანვარი. ე.სუხიშვილი	18
15.	ატმოსფერული წნევა და ქარის მიმართულება. ივლისი. ე.სუხიშვილი	19
16.	ქარის საშუალო სიქარე. იანვარი. ე.სუხიშვილი	20
17.	ქარის საშუალო სიქარე. ივლისი. ე.სუხიშვილი	21
18.	ქარის საშუალო სიქარე. წელიწადი. ე.სუხიშვილი	22
19.	ქარის საშუალო სიქარეთა (≥ 5 მ/წმ) ჯამური ხანგრძლივობა. ე.სუხიშვილი	23
20.	დღეთა რიცხვი ძლიერი ქარით (≥ 15 მ/წმ). წელიწადი. ე.სუხიშვილი	24
21.	ქარის დაწნევა. ე.სუხიშვილი	25
22.	ჰაერის საშუალო ტემპერატურა. იანვარი. ე.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, ჯ.კანჩაძე	26
23.	ჰაერის საშუალო ტემპერატურა. აპრილი. ე.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, ჯ.კანჩაძე	27
24.	ჰაერის საშუალო ტემპერატურა. ივლისი. ე.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, ჯ.კანჩაძე	28
25.	ჰაერის საშუალო ტემპერატურა. ოქტომბერი. ე.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, ჯ.კანჩაძე	29
26.	ჰაერის საშუალო ტემპერატურა. წელიწადი. ე.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, ჯ.კანჩაძე	30
27.	ჰაერის მაქსიმალური ტემპერატურა. ე.ელიზბარაშვილი	31
28.	ჰაერის მინიმალური ტემპერატურა. ე.ელიზბარაშვილი	32
29.	ნიადაგის ზედაპირის ტემპერატურა. იანვარი. ე.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, ჯ.კანჩაძე	33
30.	ნიადაგის ზედაპირის ტემპერატურა. ივლისი. ე.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, ჯ.კანჩაძე	34
31.	უეინგო პერიოდის საშუალო ხანგრძლივობა. წელიწადი. ჯ.კანჩაძე	35
32.	უეინგო პერიოდის საშუალო ხანგრძლივობა ნიადაგის ზედაპირზე. წელიწადი. ჯ.კანჩაძე	36
33.	წყლის ორთქლის პარციალური წნევა. იანვარი. რ.კორძაზია	37
34.	წყლის ორთქლის პარციალური წნევა. ივლისი. რ.კორძაზია	38
35.	ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა. იანვარი. ნ.ბეგალიშვილი, ნ.ჭელიძე, ლ.ყურაშვილი	39
36.	ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა. ივლისი. ნ.ბეგალიშვილი, ნ.ჭელიძე, ლ.ყურაშვილი	40
37.	ჰაერის აბსოლუტური ტენიანობა. წელიწადი. ნ.ბეგალიშვილი, ნ.ჭელიძე, ლ.ყურაშვილი	41
38.	ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა 13 საათზე. იენისი. რ.კორძაზია	42
39.	ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა 13 საათზე. ივლისი. რ.კორძაზია	43
40.	ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა 13 საათზე. აგვისტო. რ.კორძაზია	44
41.	13 საათზე 30%-ზე ნაკლები ჰაერის ფარდობითი ტენიანობით დღეთა რიცხვი. წელიწადი. რ.კორძაზია	45
42.	13 საათზე 80%-ზე მეტი ჰაერის ფარდობითი ტენიანობით დღეთა რიცხვი. წელიწადი. რ.კორძაზია	46
43.	ატმოსფერული ნალექების რაოდენობა. ცივი პერიოდი. ე.ელიზბარაშვილი, ლ.პაპინაშვილი	47
44.	ატმოსფერული ნალექების რაოდენობა. თბილი პერიოდი. ე.ელიზბარაშვილი, ლ.პაპინაშვილი	48
45.	ატმოსფერული ნალექების რაოდენობა. წელიწადი. ე.ელიზბარაშვილი, ლ.პაპინაშვილი	49
46.	ატმოსფერული ნალექების ხანგრძლივობა. წელიწადი. ლ.პაპინაშვილი	50
47.	ატმოსფერული ნალექების დღეღამური მაქსიმუმი. ლ.პაპინაშვილი	51
48.	დღეთა რიცხვი ატმოსფერული ნალექებით ≥ 0.1 მმ. წელიწადი. ლ.პაპინაშვილი	52
49.	დღეთა რიცხვი ატმოსფერული ნალექებით ≥ 10 მმ. წელიწადი. ლ.პაპინაშვილი	53
50.	დღეთა რიცხვი ატმოსფერული ნალექებით ≥ 30 მმ. წელიწადი. ლ.პაპინაშვილი	54
51.	ატმოსფერული ნალექების ინტენსივობა. იანვარი. ე.ელიზბარაშვილი	55
52.	ატმოსფერული ნალექების ინტენსივობა. ივლისი. ე.ელიზბარაშვილი	56
53.	დვარცოფები. გ.ხერხეულიძე	57
54.	მყარი ნალექების წვლილი მათ საერთო რაოდენობაში. ლ.პაპინაშვილი	58
55.	მდინარეების ჩამონადენი. წელიწადი. ვ.ცომაია, რ.მესხია	59
56.	მდინარეთა წყლის რესურსები. ვ.ცომაია, რ.მესხია	60
57.	თოვლის საფარის გაჩენის საშუალო თარიღი. ლ.პაპინაშვილი	61
58.	თოვლის საფარის გაქრობის საშუალო თარიღი. ლ.პაპინაშვილი	62
59.	მდგრადი თოვლის საფარის წარმოქმნის საშუალო თარიღი. ლ.პაპინაშვილი	63

60.	მდგრადი თოვლის საფარის რღვევის საშუალო თარიღი. ლ.პაპინაშვილი	64
61.	თოვლის საფარის არსებობის ხანგრძლივობა. ლ.პაპინაშვილი	65
62.	თოვლის საფარის დეკადურ უდიდეს სიმაღლეთა საშუალო. ლ.პაპინაშვილი	66
63.	თოვლის საფარის დეკადურ უდიდეს სიმაღლეთა 95%-იანი უზრუნველყოფა. ლ.პაპინაშვილი	67
64.	თოვლის საფარის დეკადურ უდიდეს სიმაღლეთა 5%-იანი უზრუნველყოფა. ლ.პაპინაშვილი	68
65.	წყალშემცველობა თოვლის საფარში. ლ.პაპინაშვილი	69
66.	თოვლის საფარის წონა. ლ.პაპინაშვილი	70
67.	ზეკავსაშიში რაიონები. ლ.ქალდანი, მ.სალუქვაძე	71
68.	მოწმენდილ დღეთა (0-2 ბალი) რიცხვი. იანვარი. ე.სუხიშვილი	72
69.	მოწმენდილ დღეთა (0-2 ბალი) რიცხვი. ივლისი. ე.სუხიშვილი	73
70.	ღრუბლიან დღეთა (8-10 ბალი) რიცხვი. იანვარი. ე.სუხიშვილი	74
71.	ღრუბლიან დღეთა (8-10 ბალი) რიცხვი. ივლისი. ე.სუხიშვილი	75
72.	ნისლიან დღეთა რიცხვი. წელიწადი. ე.სუხიშვილი	76
73.	ქარბუქიან დღეთა რიცხვი. წელიწადი. ლ.პაპინაშვილი	77
74.	ლაიყინულ-ჭირხლის შემონაფენის მასის 5%-იანი უზრუნველყოფა. ლ.პაპინაშვილი	78
75.	გვალვა. ე.ელიზბარაშვილი	79
76.	საკურორტო კლიმატური რესურსები. ე.ელიზბარაშვილი, ე.სუხიშვილი	80
77.	ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურის ცვლილება (1936-2008 წლებში). ე.ელიზბარაშვილი, შ.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, მ.ტატიშვილი, რ.მესხია	81
78.	ატმოსფერული ნალექების რაოდენობის ცვლილების სიჩქარე. ცივი პერიოდი (1936-2008 წლებში). ე.ელიზბარაშვილი, შ.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, მ.ტატიშვილი, რ.მესხია	82
79.	ატმოსფერული ნალექების რაოდენობის ცვლილების სიჩქარე. თბილი პერიოდი (1936-2008 წლებში). ე.ელიზბარაშვილი, შ.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, მ.ტატიშვილი, რ.მესხია	83
80.	ატმოსფერული ნალექების რაოდენობის ცვლილების სიჩქარე. წელიწადი (1936-2008 წლებში). ე.ელიზბარაშვილი, შ.ელიზბარაშვილი, მ.ელიზბარაშვილი, მ.ტატიშვილი, რ.მესხია	84
81.	საკვებუცავი პერიოდის დასაწყისი და ხანგრძლივობა 10°-ზე მეტი ჰაერის ტემპერატურის შემთხვევაში. გ.მელაძე, მ.თუთარაშვილი, შ.ცერცვაძე	85
82.	ჰაერის ტემპერატურათა ჯამი და ჰიდროთერმული კოეფიციენტი 10°-ზე მეტი ტემპერატურის შემთხვევაში. გ.მელაძე, მ.თუთარაშვილი, შ.ცერცვაძე	86
83.	წყინვები. გ.მელაძე, ღ.არველაძე, მ.თუთარაშვილი, შ.ცერცვაძე	87
84.	ვაზისა და სუბტროპიკული კულტურებისათვის საშიში წყინვების ზონები. გ.მელაძე, მ.თუთარაშვილი, შ.ცერცვაძე	88
85.	აგროკლიმატური რესურსები. გ.მელაძე	89
86.	ვაზის კულტურის აგროკლიმატური დარაიონება. გ.მელაძე, შ.ცერცვაძე	90
87.	დარაიონება ვაზის კულტურის მოსავლიანობის მიხედვით. ღ.არველაძე, მ.მელაძე	91
88.	ჩაის კულტურის გავრცელების და საზამთროდ მძიმე გასხვლის აგროკლიმატური ზონები. გ.მელაძე	92
89.	ჩაის ფოთლის კრეფათა ჯერადობის აგროკლიმატური ზონები. გ.მელაძე	93
90.	ჩაის ფოთლის პირველი კრეფის დაწყება. გ.მელაძე	94
91.	დარაიონება ჩაის კულტურის მოსავლის მიხედვით. ღ.არველაძე, მ.მელაძე	95
92.	ციტრუსოვანი კულტურების აგროკლიმატური ზონები. გ.მელაძე, შ.ცერცვაძე	96
93.	ეთერზეთოვანი კულტურების გავრცელების აგროკლიმატური ზონები. გ.მელაძე, მ.მელაძე, შ.ცერცვაძე	97
94.	ერთწლიანი ეთერზეთოვანი კულტურების გადარგვა. გ.მელაძე, შ.ცერცვაძე, მ.მელაძე	98
95.	ტუნგოს კულტურის აგროკლიმატური დარაიონება. გ.მელაძე, მ.მელაძე	99
96.	კეთილშობილი დაფნის შესაძლო გავრცელების აგროკლიმატური ზონები. გ.მელაძე	100
97.	კაკლის კულტურის შესაძლო გავრცელების აგროკლიმატური ზონა. გ.მელაძე, მ.თუთარაშვილი	101
98.	პეკანის კულტურის შესაძლო გავრცელების აგროკლიმატური ზონა. გ.მელაძე, მ.თუთარაშვილი	102
99.	მთიან რაიონებში კენკროვანი კულტურის შესაძლო გავრცელების აგროკლიმატური ზონა. გ.მელაძე, მ.თუთარაშვილი	103
100.	სიმინდის სხვადასხვა ჯიშების წარმოების აგროკლიმატური ზონები. გ.მელაძე, შ.ცერცვაძე	104
101.	დარაიონება სიმინდის კულტურის მოსავლიანობის მიხედვით. მ.მელაძე, ღ.არველაძე	105
102.	სანაწვერალო სიმინდის თესვის აგროკლიმატური ზონები. გ.მელაძე, შ.ცერცვაძე	106
103.	შაქრის ჭარხლის კულტურის შესაძლო გავრცელების აგროკლიმატური ზონა. გ.მელაძე, შ.ცერცვაძე	107
104.	თამბაქოს კულტურის შესაძლო გავრცელების აგროკლიმატური ზონა. გ.მელაძე, შ.ცერცვაძე	108
105.	ვაზის პირველი ფოთლების გაშლა. ღ.არველაძე, მ.თუთარაშვილი, შ.ცერცვაძე	109
106.	ვაზის ყვავილობა. ღ.არველაძე, მ.თუთარაშვილი, შ.ცერცვაძე	110
107.	ყურძნის სიმწიფე. გ.მელაძე, ღ.არველაძე, მ.თუთარაშვილი, შ.ცერცვაძე	111
108.	ვაშლის ყვავილობა. ღ.არველაძე, შ.ცერცვაძე	112
109.	მსხლის ყვავილობა. შ.ცერცვაძე, ღ.არველაძე	113
110.	საშემოდგომო ხორბლის ფაზები. გ.მელაძე, შ.ცერცვაძე	114
111.	საგვიანო ჯიშის სიმინდის ძირითადი ფაზები. გ.მელაძე, შ.ცერცვაძე	115
112.	ვაზის ნაცრის (ოდიუმის) გავრცელების ზონები. შ.ცერცვაძე	116

CONTENTS

1.	Sunshine duration. Year. E.Elizbarashvili	5
2.	Direct solar radiation. January. R.Samukashvili	6
3.	Direct solar radiation . April. R.Samukashvili	7
4.	Direct solar radiation. July. R.Samukashvili	8
5.	Direct solar radiation. October. R.Samukashvili	9
6.	Direct radiation. Year. R.Samukashvili	10
7.	Scattered radiation. January. R.Samukashvili	11
8.	Scattered radiation. April. R.Samukashvili	12
9.	Scattered radiation. July. R.Samukashvili	13
10.	Scattered radiation. October. R.Samukashvili	14
11.	Scattered radiation. Year. R.Samukashvili	15
12.	Radiation balance. Year. R.Samukashvili	16
13.	Solar energy resources. R.Samukashvili	17
14.	Atmospheric pressure and wind direction. January. E.Sukhishvili	18
15.	Atmospheric pressure and wind direction. July. E.Sukhishvili	19
16.	Average wind speed. January. E.Sukhishvili	20
17.	Average wind speed. July. E.Sukhishvili	21
18.	Average wind speed. Year. E.Sukhishvili	22
19.	Cumulative duration of operational wind speed (≥ 5 m/s). E.Sukhishvili	23
20.	Number of days with high wind (≥ 15 m/s). Year. E.Sukhishvili	24
21.	Wind pressure. E.Sukhishvili	25
22.	Average air temperature. January. E.Elizbarashvili, M.Elizbarashvili, J.Vachnadze.	26
23.	Average air temperature. April. E.Elizbarashvili, M.Elizbarashvili, J.Vachnadze	27
24.	Average air temperature. July. E.Elizbarashvili, M.Elizbarashvili, J.Vachnadze	28
25.	Average air temperature. October. E.Elizbarashvili, M.Elizbarashvili, J.Vachnadze	29
26.	Average air temperature. Year. E.Elizbarashvili, M.Elizbarashvili, J.Vachnadze	30
27.	Maximum air temperature. E.Elizbarashvili	31
28.	Minimum air temperature. E.Elizbarashvili	32
29.	Soil surface temperature. January. E.Elizbarashvili J.Vachnadze, M.Elizbarashvili	33
30.	Soil surface temperature. July. E.Elizbarashvili, M.Elizbarashvili, J.Vachnadze	34
31.	Average duration of frost free period. Year. J.Vachnadze	35
32.	Average duration of frost free period on soil surface. Year. J.Vachnadze	36
33.	Specific pressure of water vapor. January. R.Kordzakhia	37
34.	Specific pressure of water vapor. July. R.Kordzakhia	38
35.	Air relative humidity. January. N.Begalishvili, N.Chelidze, L.Kurashvili	39
36.	Air relative humidity. July. N.Begalishvili, N.Nebieridze, L.Kurashvili	40
37.	Air absolute humidity. Year. N.Begalishvili, N.Nebieridze, L.Kurashvili	41
38.	Air relative humidity at 13:00. June. R.Kordzakhia	42
39.	Air relative humidity at 13:00. July. R.Kordzakhia	43
40.	Air relative humidity at 13:00. August. R.Kordzakhia	44
41.	Number of days with less than 30% air relative humidity at 13:00. Year. R.Kordzakhia	45
42.	Number of days with more than 80% air relative humidity at 13:00 o'clock. Year. R.Kordzakhia	46
43.	Sums of atmospheric precipitations. Cold period. E.Elizbarashvili, L.Papinashvili	47
44.	Sums of atmospheric precipitations. Warm period. E.Elizbarashvili, L.Papinashvili	48
45.	Sums of atmospheric precipitations. Year. E.Elizbarashvili, L.Papinashvili	49
46.	Duration of atmospheric precipitations. Year. L.Papinashvili	50
47.	Daily maximum of atmospheric precipitations. L.Papinashvili	51
48.	Number of days with atmospheric precipitations ≥ 0.1 mm. Year. L.Papinashvili	52
49.	Number of days with atmospheric precipitations ≥ 10 mm. Year. L.Papinashvili	53
50.	Number of days with atmospheric precipitations ≥ 30 mm. Year. L.Papinashvili	54
51.	Intensity of atmospheric precipitation. January. E.Elizbarashvili	55
52.	Intensity of atmospheric precipitation. July. E.Elizbarashvili	56
53.	Mudflows. G.Kherkheulidze	57
54.	Share of solid precipitation in its total sums. L.Papinashvili	58
55.	Rivers' runoff. Year. V.Tsomaia, R.Meskhia	59
56.	Water resources of rivers. V.Tsomaia, R.Meskhia	60
57.	Average date of snow cover formation. L.Papinashvili	61
58.	Average date of snow cover disappearance. L.Papinashvili	62

59.	Average date of stable snow cover origination. L.Papinashvili	63
60.	Average date of stable snow cover melting. L.Papinashvili	64
61.	Duration of snow cover. L.Papinashvili	65
62.	Average of decade heights of snow cover. L.Papinashvili	66
63.	95% provision of decade heights of snow cover. L.Papinashvili	67
64.	5% provision of decade heights of snow cover. L.Papinashvili	68
65.	Water content in snow coverage. L.Papinashvili	69
66.	Weight of snow coverage. L.Papinashvili	70
67.	Snow avalanche prone districts. L.Kaldani, M.Salukvadze	71
68.	Number of cloudless days (0-2 cloud amount). January. E.Sukhishvili	72
69.	Number of cloudless days (0-2 cloud amount). July. E.Sukhishvili	73
70.	Number of cloudy days (8-10 cloud amount). January. E.Sukhishvili	74
71.	Number of cloudy days (8-10 cloud amount). July. E.Sukhishvili	75
72.	Number of foggy days. Year. E.Sukhishvili	76
73.	Number of snow-storm days. Year. L.Papinashvili	77
74.	5% provision of the mass of ice/hoar frost layer. L.Papinashvili	78
75.	Drought. E.Elizbarashvili	79
76.	Resort climatic resources. E.Elizbarashvili, E.Sukhishvili	80
77.	Change of air average annual temperature (1936-2008). E.Elizbarashvili, Sh.Elizbarashvili, M.Elizbarashvili, M.Tatishvili, R. Meskhia	81
78.	Rate of change of sums of atmospheric precipitations. Cold period (1936-2008). E.Elizbarashvili, Sh.Elizbarashvili, M.Elizbarashvili, M.Tatishvili, R. Meskhia	82
79.	Rate of change of sums of atmospheric precipitation. Warm period (1936-2008). E.Elizbarashvili, Sh.Elizbarashvili, M.Elizbarashvili, M.Tatishvili, R. Meskhia	83
80.	Rate of change of sums of atmospheric precipitation. Year. (1936-2008). E.Elizbarashvili, Sh.Elizbarashvili, M.Elizbarashvili, M.Tatishvili, R. Meskhia	84
81.	Start and duration of vegetation period in case of air temperature exceeding 10°C. G.Meladze, M.Tutarashvili, Sh.Tsertsvadze	85
82.	Cummulative air temperature and Hydrothermal coefficient in case of temperature exceeding 10°C. G.Meladze, M.Tutarashvili, Sh.Tsertsvadze	86
83.	Light frosts. G.Meladze, Gh.Arveladze, M.Tutarashvili, Sh.Tsertsvadze	87
84.	Zones of hazardous freezing of vine and subtropical crops. G.Meladze, M.Tutarashvili, Sh.Tsertsvadze	88
85.	Agro-climatic resources. G.Meladze	89
86.	Agro-climatic zoning of vine crop. G.Meladze, Sh.Tsertsvadze	90
87.	Zoning according to vine crop productivity. Gh.Arveladze, M.Meladze	91
88.	Agro-climatic zones of tea distribution and heavy pruning in winter. G.Meladze	92
89.	Agro-climatic zones of multiplicity of tea leaf picking. G.Meladze	93
90.	Start of first picking of tea leaf. G.Meladze	94
91.	Zoning according to tea crop productivity. Gh.Arveladze, M.Meladze	95
92.	Agro-climatic zones of citrus crops. G.Meladze, Sh.Tsertsvadze	96
93.	Agro-climatic zones of volatile oil crops distribution. G.Meladze, M.Meladze, Sh.Tsertsvadze	97
94.	Replanting of annual volatile oil crops. G.Meladze, Sh.Tsertsvadze, M.Meladze	98
95.	Agro-climatic zoning of tung oil crop. G.Meladze, M.Meladze	99
96.	Agro-climatic zones of possible distribution of noble laurel. G.Meladze	100
97.	Agro-climatic zones of possible distribution of walnut. G.Meladze, M.Tutarashvili	101
98.	Agro-climatic zone of possible distribution of pecan. G.Meladze, M.Tutarashvili	102
99.	Agro-climatic zone of possible distribution of berries in high land areas. G.Meladze, M.Tutarashvili	103
100.	Agro-climatic zones of production of different kinds of corn. G.Meladze, Sh.Tsertsvadze	104
101.	Corn zoning among districts according to productivity. M.Meladze, Gh.Arveladze	105
102.	Agro-climatic zones of stubble corn seeding. G.Meladze, Sh.Tsertsvadze	106
103.	Agro-climatic zone of possible distribution of sugar cane. G.Meladze, Sh.Tsertsvadze	107
104.	Agro-climatic zone of possible distribution of tobacco. Meladze G., Sh.Tsertsvadze	108
105.	First blossoming of grapevine leaves. Gh.Arveladze, M.Tutarashvili, Sh.Tsertsvadze	109
106.	Grapevine blooming. Gh.Arveladze, M.Tutarashvili, Sh.Tsertsvadze	110
107.	Grape maturity. G.Meladze, Gh.Arveladze, M.Tutarashvili, Sh.Tsertsvadze	111
108.	Apple blooming. Gh.Arveladze, Sh.Tsertsvadze	112
109.	Pear blooming. Sh.Tsertsvadze, Gh.Arveladze	113
110.	Autumn wheat phases. G.Meladze, Sh.Tsertsvadze	114
111.	Main phases of late corn. G.Meladze, Sh.Tsertsvadze	115
112.	Zones of speeding of grapevine ash (Odium). Sh.Tsertsvadze	116